

Llibret 2020
Falla Joan d'Aguiló - Avgda. Gaspar Aguilar

EDITA

Associació Cultural Falla Joan d'Aguiló
Avgda. Gaspar Aguilar

ESCRIT PER

Ampar Cabrera i Sanfèlix

PORTADA

José Aguilar García

ARTISTES FALLERS

Ximo Martí Fernández
Vicente Francisco Lorenzo Albert

FOTOGRAFIES FALLERES MAJORS

FOTO ART

MAQUETACIÓ I DISSENY

Laura Lozano Domínguez

PUBLICITAT

La Comissió

FOTOGRAFIES

La Comissió

IMPRESSIÓ

Imprenta Graficom, S.L.

COORDINACIÓ GENERAL

Pepe Olivert Alba

Este llibre ha segut imprés en les normes de la Real Acadèmia de Cultura Valenciana, aprovat per la nostra comissió en Junta General Ordinària celebrada el dia 20 de setembre de 2019.

Depòsit Legal
V-477-2011

Esta comissió ha rebut una subvenció de la Regidoria de Cultura Festiva per a les activitats de les Falles del 2020

Gràcies a la Diputació per la seua ajuda en el manteniment de les falles

Salutació del nostre President 2020

Estimats fallers, falleres, amics, veïns i simpatizants de la falla Joan d'Aguiló, ser President d'esta fabulosa comissió requerix d' un gran compromís i responsabilitat, per això és un autèntic plaer per a mi, per segon any, escriure en el nostre Llibre Faller unes paraules de salutació.

Una volta més estem a les portes de la primavera, i en ella torna també la nostra festa, les falles, eixa semana gran on celebrem l'anunci del canvi d'estació, pero no solament es viu la festa durant eixa semana, a lo llarc de tot l'any en els nostres casals les nostres comissions desenrollen diferents activitats, semanas culturals, playbacks, sopars, reunions, presentacions...tot tipo d'actes que nos conduïxen fins al 19 de març, on tot es crema per a poder tornar a començar.

Per a que tot l'any els demés membres de la comissió pugam gojar d'estes activitats, tenim la sort de contar en uns fallers i falleres que han treballat moltíssim, han donat per la falla el seu temps lliure i no han demanat res a canvi. Moltes gràcies a tots eixos directius que en l'ombra i sense alçar la veu mantenen viva la nostra cultura.

Que puc dir del recuperat Quadro Artístic de Playback, que nos ha donat un mereixcut segon premi de JCF, o de la semana cultural que nos ha acostat més encara a l'arquitectura de la nostra Ciutat, i si no la nostra Delegació d'Infantils que conseguix tindre entretinguts als més menuts omplint l'eixercici de berenars, festes, tallers i una infinitat d'activitats. Sense cap dubte hem gojat de tots en moltíssim entusiasme...i encara nos queda lo millor del pastitç.

Per això, vullc desijar a les persones en les que he compartit la representació de la falla enguany, les nostres Falleres Majors Sandra i Natàlia, que tingam una semana fallera inoblidable, que aprofiten cada segon com si fora l'últim, i per damunt de tot gràcies chiques per fer-me sentir part de la vostra família.

No vullc oblidar-me dels fallers i falleres que ajuden en menor mesura, pero que també colaboren en tot lo que tenen a la seua mà ajudant als directius, prestant els seus vehículs al servici de nostra falla, conseguint en els seus treballs el millor lloc per a presentar el nostre Llibre Faller, cedint-nos els seus locals per als nostres utensilis, en fi, un grapat de bons propòsits i col·laboracions que nos ajuden a tirar avant en tot lo que organisem.

Veïns i col·laboradors de nostra falla vos invite a gojar, junt al restant de fallers i falleres, de tots els actes que tindran lloc els pròxims dies, estarem encantats de compartir-los en vosatros, volem que conegau des de dins lo gran que és esta festa i pugau sentir el carinyo que tenim per la nostra tradició.

Finalment, les ultimes paraules van dedicades a tu, faller o fallera, goja de cada dia d'estes falles en la mateixa il·lusió que hem posat nosatros per a que aixina siga.

Bones falles 2020

Vixca la falla Joan d'Aguiló

Iván Hernández i Rodrigo

President

Junta Directiva 2020

Vicepresident 1er.

(Econòmiques)

Jorge R. Martínez Micó

Vicepresident 2on.

(Protocol)

David Palomero Martínez

Vicepresident 3er. (Cultura)

José Olivert Alba

Vicepresidenta 4a. (Infantils)

Alba Hernández Rodrigo

Vicepresident 5é. (Festejos)

Sergio Asensio Barber

Secretari General

José T. Muñoz Montoro

Vicesecretari

Antonio Fuentes Peirusa

Tesorer

Francisco Olmos Olmos

Contadora

Consuelo Cabrera Juan

Delegat de Lotería

Manuel Roselló Sales

Delegada d'Actes Socials

Inmaculada Balaguer Cercós

Delegada Comunicació i RRSS

María Sánchez Gordillo

Delegació de Protocol

Laura Albiach Gascó

David Cruz Carrillo

Marcos González Pastor

María Amparo Martínez Alba

Alfredo Real Greses

Paula M. Villena Llop

Delegació de Festejos

Pablo Asensio Barber

Luis Hernández Granados

Estefanía Rodríguez Muñoz

Nuria Rodríguez Ripoll

Alicia Vendrell Almendros

Araceli Sebastián Molina

Iciar Benet Martínez

Delegació d'Infantils

Virginia Fuentes Latorre

Laura Lozano Domínguez

María Sánchez Gordillo

Cristina Soriano Vila

Delegació d'Actes Socials

Mª Dolores Muñoz Cavero

Mª Carmen Almendros Balaguer

Adoración Barber Berenguer

Mercedes Gordillo Roses

Laura Isabel Gordillo Roses

Delegades de Playback

Tania Porta García

Arantxa Perea Domínguez

Marta Prieto Coscollá

Delegat de Teatre

Jorge Martínez Micó

Assesors de Presidència

Francisco Palomero Martí

Roberto Navarro Palomo

Antonio J. Rodríguez Castillo

Cap de Casal

Will Ávalos Vera

Francisco Javier Alcover Aleixandre

Javier Algarra Navarro

Roberto Almazán Moya

Pascual Vicente Asensi Belloch

Víctor Asensi Gracia

Santiago Asensio Barber

Pablo Aviñó Lacarcel

Joaquín Beltrán Vega

Vicente Berenguer Rubio

Juan Francisco Bueno Sánchez

José Tomás Calaforra Juan

Nacho Calaforra Rodríguez

Juan Carlos Comes Seguí

Francisco José Comes Seguí

Sergio José Compañ Más

Adrián Escribano Llorens

Roberto Esteve Llorens

César Fos Galve

Manuel Gálvez Mompó

Guillermo García Arnau

Amador López Pérez

Carlos Lozano Domínguez

Juan Carlos Lozano Martínez

Carlos Martí Monterde

Alejandro Martín Benlloch

José Vicente Martínez Martínez

Juan Carlos Martínez Pérez

Andrés Muñoz Cuenca

Rubén Muñoz Senabre

José Ignacio Olivert Ripoll

Francisco Olmos Martínez

José Olmos Martínez

Vicente Orero Sancho

José Luis Ortega Fúnez

Javier Ortega Lecertúa

Marc Pavlitzek Ramírez

Juli Pedrós Bordanova

Manuel Peralta González

Vicente Pérez Rios

Mario Quiles Sebastián

Ramón Ramos Gorrea

Enrique Ricart Mocholí

Marc Rodríguez Muñoz

Vicente Rodríguez Ridaura

Tonet Rodríguez Rodrigo

Armando Salmeán Lorente

Sergio Sebastián Molina

Eduardo Simarro Córdoba

Javier Soler Contreras

Francisco Javier Soler Puchades

Javier Soriano Sanmartín

Luis Antonio Tena Orduña

Salvador Ubach Badenes

Antonio Vendrell Bermell

Miguel Zorío Hernández

Coneix a Sandra, nostra Fallera Major 2020

Són les cinc de la vesprada i he citat a Sandra Salazar i Lozano, per a fer-li unes quantes preguntes i donar a conèixer a tots els nostres lectors, com és la nostra Fallera Major 2020.

No podíem elegir millor lloc per a esta entrevista que el nostre casal faller, la gran casa de tots els integrants de nostra falla, i on nostra protagonista ha passat últimament els seus més feliços moments.

Encara que nos coneixem des de fa temps i tenim confiança, endevine un cert nerviosisme en el seu semblant, la tranquilise dient-li de broma que li anem a sometre a un "polígraf" per a que els fallers i falleres de la nostra comissió puguen saber, per mig de les seues paraules, tota l'ilusió que té per eixercir este meravellós càrrec que li

ha tocat en sòrt viure durant el present eixercici faller. Una vegada més tranquil·la, i sense més dilació, comencem la nostra charrada.

Esta valenciana, és filla d'un sevillà i una madrilenya i va nàixer en l'Hospital General de València un 28 de Juny de 1982, és una enamorada de la seua ciutat i de tot lo que la rodeja. El seu clima, les seues gents, els seus monuments, i per descomtat la seua festa més internacional, les falles, de les quals parlarem una miqueta més avant.

Té estudis de secundària i es va inclinar per la branca d'auxiliar administratiu, sempre li ha agradat estar rodejada de papers i tot lo que comporta. De moment no està desenrollant cap treball, encara que segueix lligada a l'empresa

“Grupo 90” té temporalment una excedència fins que passe este embroll tan bonico que porta entre mans, ser Fallera Major.

Que Sandra és una dòna de pur nervi, ho sabia, pero que el seu deport preferit siga el kàrate no m’ho esperava mai. Em conta que ho ha practicat quan era jove aplegant a quedar-se a les portes del cinturó marró, pero va tindre que deixar-ho per les incessants crítiques de que no era un deport adequat per a una dòna, no descarta en un futur reprendre les seues classes en el tatami, desgraciadament els estúpits estereotips que tenim en esta societat sempre han estat presents, encara que poc a poc nos anem lliurant d’ells.

La paella i la coca-cola són les seues preferències en menjar i beguda, i com a afició l’escoltar música és lo que més li agrada. Em conta també que és molt futbolera, té el cor dividit entre el Real Betis Balompié i el València C.F., el seu pare era un gran aficionat al fútbol, de fet va ser jugador

en la seua etapa juvenil en l’equip més antic de la capital sevillana, el Real Betis Balompié.

Em quede sorprés en preguntar-li si poguera elegir dedicar-se professionalment a alguna cosa que més desijara, que li agradaria?, i em contesta fermament, ¡ser Policia Nacional!. Em conta que va començar els seus estudis en 1999 en el respal dels seus pares i del seu llavors nóvio Armando, pero va tindre que desistir d’això per acostar-se el moment de la seua boda allà per l’any 2003, degut tot per lo que comporta els preparatius i atendre a una casa, després l’arribada de la seua primera filla Natalia li va fer renunciar a l’idea, va canviar les guàrdies, els cavalls i els antidisturbis, pels bolquers i biberons, que eren ser més segurs i més gratificants. És tanta la passió que té, que si fora possible tindre un destí familiar i assegurant un treball per al seu marit, s’aniria a qualsevol lloc d’Espanya, preferentment València, per a complir el seu somi de ser Policia Nacional.

Em confessa que té terror per tindre que parlar davant de la gent, per això a la pregunta que li faig; que t'agrada més el playback o el teatre?, respón que és més de playback que de teatre, encara que admira molt a els que són capaços de posar-se davant del públic i llançar eixes grans conversacions com si estigueren en la seua pròpia casa. El teatre en valencià també seria un problema per a ella perquè encara que entén el nostre idioma valencià, no és capaç de parlar-ho.

Entrem en el terreny personal i en eixe moment li canvia el semblant, es queda en guàrdia i pensant que preguntes li vaig a formular. Li pregunte lo que supón la seua mare per a ella, a la qual cosa em respon tallantment que la seua mare per a ella ho és tot, un gran respal moral i familiar, sense ella seria impossible continuar, *“des de que va faltar el meu pare viu en nosatres i nos fa el dia a dia molt més soportable”*. *“El meu pare per a mi era la meua vida, el meu amic, el meu colega, el meu companyer de jocs, del fútbol, la meua relació en el meu pare és lo més*

bonico que he vixcut en tota la meua existència, llàstima que s'anara tan jove”.

En quant a les seues filles em comenta que l'amor que sent per elles és indescriptible, com el de qualsevol mare enamorada dels seus fills. Són per a ella lo primer i únic que existix, encara que el seu marit Armando ha segut destronat i ocupe el segon lloc en el rànquing afectiu, ella comprén que les seues filles necessiten tot el carinyo i tot l'amor que puga donar-los. I el restant que quede és per al seu marit que també el mereix.

I ara entrem en la seua passió festiva, la que li ha portat a alcançar la cota més alta en la nostra festa, el ser Fallera Major de nostra falla.

Ella és fallera des de menuda ya que els seus pares la varen apuntar a la falla del seu

barri, la Creu Coberta, per a que es poguera relacionar en atres chiquetes de la barriada, ahí va començar el seu sentiment per la festa, va començar a sentir l'amor per tot lo relacionat en esta grandiosa i única festa que tant nos agrada a els que la vivim intensament. Em comenta que la tradició, la cultura i tot lo que comporta, és lo que més li atrau de la festa, ho és tot, pero que les amistats dins de la falla et complementen lo bonico que té. Relacionar-te, baixar a qualsevol acte, emocionar-te quan sona l'Himne, vibrar en una mascletá, plorar quan ofrenes a la Verge o quan cremem les falles, és un compendi de sentiments que està segura que en atres festes no es podrà experimentar. No entén com hi ha fallers i falleres que solament viuen la falla en la semana fallera, nos diu *“¡no saben lo que es perden!, per a mi la falla és viure-la els 365 dies de l'any”.*

Sandra es va apuntar a nostra falla allà per l'any 2009, perquè els amics d'institut d'Armando, el seu marit, eren de nostra falla, primer va ser ella la que es va apuntar després de desfilars com invitada en l'Ofrena a la nostra Patrona, aquell dia va desfilars en la seua filla Natalia en el seu primer any de vida, açò va ser lo que li va espentar a voler pertànyer a la nostra comissió, i en eixos moments ningú podia predir que 9 anys més tart mare i filla el dia de l'Ofrena a la nostra Mareta seràn les protagonistes per ser les Falleres Majors del 2020.

Gràcies a l'amistat en membres de nostra falla varen poder desfilars en aquella Ofrena, la qual els va donar l'espenta per a establir-se com a membres de la nostra comissió, elles dos s'apuntaven a la nostra comissió, ja que Armando en la seua condició de anti-faller no seria convençut per a fer-ho fins a anys després, i ara no sabem qui és més faller dels quatre.

Sandra valora molt l'amistat creada en nostra falla, però lo principal per a ella és dur-se be en tots, ella creu que és benvinguda en qualsevol grup de la nostra comissió, està ben integrada en la nostra falla, li agrada treballar per la festa

i li dona lo mateix que estiga qui estiga en la direcció de la mateixa, ja que ella no treballa per la direcció sino per la comissió, encara que els que més han influït en la seua permanència en ella han segut, Mari i Laura junt als seus marits Edu i Alfredo, em repetix fins a la sacietat que intenta dur-se be en tots i creu que ho conseguix, encara que té més afinitat en ells quatre.

Dels actes que porta vixcuts com a Fallera Major el que més li ha impressionat ha segut l'Exaltació, a la qual califica de màgica, encara que em comenta que el dia del seu Nomenament va ser per a ella una sensació molt especial, encara que se li va fer curt el moment, va ser molt intens, també guarda un grat recort del dia de la Proclamació, i més, havent-la compartit en la seua filla, *"han segut moments que no se'm van a oblidar mai"*.

Però tornant a l'Exaltació *"tinc que dir-te que encara que vaig estar des del dia anterior molt nerviosa, estava desijant que aplegara. He tingut la sort de viure varies exaltacions de nostra falla sense ser la protagonista però, quan lo eres, és una sensació totalment diferent des de de baixes del coche a l'arribada al teatre, tot lo món*

mirant-te i dient-te coses en carinyo i felix de vore la teua comissió esperant-te en la porta. Tindre la sort de contemplar a la meua filla, des de la meua privilegiada posició, com li imponien la Banda de Fallera Major Infantil és una cosa indescriptible. I quan et toca el teu moment a tu, i te sents com una reina aclamada per tots quan recorres eixe interminable passadix que et conduïx fins a l'escenari, i veus una mà amiga, la del meu President, que em diu ¡tranquila que va tot be! i sents una cosa que et recorre tot el cos quan sents eixa Banda sobre el teu muscle que et diu ¡ya eres la Fallera Major de Joan d'Aguiló!"

"I després escoltes seduïda als teus mantenidors i reps a les falles invitades que volen donar-te l'enhonorabona pel teu regnat, i contemples el fi de festa que t'han oferit els teus quadros artístics, i et dones conte que el dia s'ha acabat i tots eixos nervis s'han diluït i estas embargada d'amor i agraïment cap a la teua falla i cap als seus fallers." Aixó és felicitat".

"Espere que lo que quede per vindre, fins que posem fi a l'eixercici el dia de la cremà, siga tan bonico i intens com lo fins ara vixcut, porque açò de ser Fallera Major està sent el millor regal que podia somiar. Gràcies per tot, y gràcies a tots".

I açò és a grans traces lo que vos podem mostrar d'esta gran fallera que ha volgut obrir-nos les portes del seu cor per a mostrar-nos com és, una digna i mereixcuda Fallera Major de la nostra falla, la Falla Joan d'Aguiló – Avgda. Gaspar Aguilar.

*Igual que un raig de sol en primavera
alegra, ens emociona i dona vida,
aixina és com al vore't de fallera
la teua falla queda enorgullida.*

*Puix Sandra hui seràs nostra senyera,
La reina per la comissió escollida,
tu eres eixa dòna falaguera
a on nostra image es veu plena i complida.*

*Adins del teu encant fas signatura
de ser una muller d'ànima pura
a on nostra festa gran troba resò.*

*I enguany junt a ta filla seràs glòria
brodant en lletres d'or la nostra història,
com reina i com blasó en Joan d'Aguiló.*

Ampar Cabrera i Sanfèlix

Sandra Salazar i Lozano

Vers a la Comissió Femenina 2020

*Dels pétals d'una flor hui fem contalla
puix ells van reflexant del sol la llum,
embadalint a tots els de la falla
que gogen de sa image i son perfum.*

*Se mouen sobre el vent en pau i rialla,
resonen com tabals sent bell retum,
són ànima fent rima en la rondalla,
són cor que, adins del fòc, se torna fum.*

*Embolquen en estima a una fallera
que enguany dins d'Aguiló és la senyera
i viuen nostres festes en ardor.*

*Lluit un bell vestit de llauradora
A on tota nostra essència viu i arborar
puix elles són la nostra Cort d'Honor.*

Ampar Cabrera i Sanfèlix

Presidenta d'Honor

Andrea Peralta i Balaguer

Raquel Ajau González
Laura Albiach Gascó
Iria Suniu Alcover Bañón
Mercedes Aleixandre Huerta
María Carmen Almendros Balaguer
Adoración Barber Berenguer
Pilar Ayala Cerezuela
Inmaculada Balaguer Cercós
Francisca Bañón Ferri
Mónica Barber Moya
María Teresa Belarte Luque
Iciar Benet Martínez
Belén Berbís Berenguer
Paula Berbís Berenguer
Inmaculada Biosca Palau
Avelina Blanco Fernández
Gladys Sol Brítez Carballo
Pepa Buleo Ribas
Consuelo Cabrera Juan
Patricia Carrasco Llatas
Claudia Casaní Fito
María Pilar Cerezuela Comes
Irene Cervera Molina
Ruth Chuliá Abad
Beatriz Comes Gea
Cristina Compañ Soldevila
Llanos Contreras Cascales
Sara Costela Lozano
Mª Dolores Díaz Madroñero Sancho
Milagros Domínguez Ruiz
Mercedes Domínguez Ruiz
María Isabel Domínguez Ruiz
Alba Escribano Llorens
Lucía Esteve López
Iciar Fenollosa Navarro
María José Fernández Bermejo
Antonia Fernández Fernández
María José Ferrer Martínez
María Jesús Fito Sánchez
Celia Fuentes Latorre
Virginia Fuentes Latorre

Paula Gabarda Gabarda	Rosa Martínez Moncho	Ester Renau Aragón
Nuria García Almendros	Pilar Martínez Puchol	Teresa Rincón Hernández
Begoña García Almendros	Lorena Martínez Zorío	Olga Ricart Pedrós
Julia García Martínez	Araceli Molina Herráez	Beatriz Ripoll Pascual
Natalia García Ripoll	Loli Molina Herráez	Cristina M. Ripoll Pascual
Lucia García Romero	Mercedes Monterde Montesinos	Josefa María Ripoll Pascual
Carmen García Ros	María José Moret Barber	Concha Rodrigo Andrés
Mara Gil Ballester	Lluna Muñoz Molina	Ovidia Rodríguez Martínez
María Amparo Gil Revert	María Carmen Muñoz Pedrero	Estefanía Rodríguez Muñoz
Marina Ginestar Díaz Madroñero	María Dolores Muñoz Cavero	Nuria Rodríguez Ripoll
Laura Isabel Gordillo Roses	Mari Sol Murillo Huart	Pilar Romero Crespo
Mercedes Gordillo Roses	Celia Navarro Compañ	Victoria Eugenia Roselló Pérez
Silvia Gracia Monte	Claudia Navarro Compañ	Melanie Rösinger
Esperanza Guerrero Murillo	María Olivert Ripoll	Laura Royo Grilles
M ^a José Hernández Genovés	M ^a del Carmen Olmeda Herreros	Paola Royo Grilles
Alba Hernández Rodrigo	Amparo Orero Sancho	Elena Royo Grilles
Ana Hervás Ferrer	Eva María Orero Sanfélix	Francisca Ruipérez Pérez
Inmaculada Hervás Vila	Sandra Belén Orero Sanfélix	Lola Salinas Martínez
María Carmen Huart Peris	Rocio Orero Sanfélix	Genoveva Sampedro Aparici
Amparo Huart Peris	Cristina Ortega Lecertúa	Julia Sánchez Escribano
Isabel Huart Peris	Mónica Pedrós Bordanova	María Sánchez Gordillo
Beatriz Inglés Martínez	Inmaculada Pedrós Pascual	Carolina Sánchez Laserna
María Elvira Jiménez López	Trinidad Pellicer López	Clara Sancho-Tello Tormo
Estrella Laguna García	Irene Peñarrubia Mateo	María Elvira Sanfélix Bataller
Begoña Latorre Sancho	Alba Peralta Balaguer	Noelia Sanz Romero
M ^a Vicenta Lecertúa Herrero	Arantxa Perea Domínguez	Araceli Sebastián Molina
Mónica López Leal	María José Pérez Escobar	María Dolores Senabre Picazo
Esther López Leal	Amparo Pérez Huercio	Amparo Solaz Peñarrocha
Chari López Sánchez	M ^a del Carmen Pérez Huercio	Cristina Soriano Vila
Laura Lozano Domínguez	Nuria Carmen Pérez López	Sandra Tavira Moya
Paula Macián Rozalén	Mercedes Pérez Martínez	Amparo Tena Gil
Patricia Martí Fernández	Ángela Pérez Martínez	María José Tena Gil
Patricia Martí Sanz	Marina Pérez Roselló	Irene Tomás Montón
María Amparo Martínez Alba	Tania Porta García	Alicia Vendrell Almendros
María Carmen Martínez Alba	Marta Prieto Coscollá	Paula Matilde Villena Llop
Esther Martínez Alba	Inés Prusseit Belarte	Begoña Zorío Hernández
Marta Martínez Argente	Mónica Ramírez Triquell	Trinidad Zorío Pellicer
María Luisa Martínez Gil	Cristina Rasero Tena	

*Andrea, tu has segut goig i alegria,
el cor que ha resonat ple de rialla,
aquell que nos ha dut valenciana
per recordar lo que és ser una falla.*

*Andrea, tu has segut nostra poesia,
el sol que en un nou dia nos badalla,
i, per l'encant, bellea i simpatia,
la veu de la que tots hem fet rondalla.*

*Als teus peus nostres cors te despedixen
mes, dins de nostra pell, els teus ulls deixen
el fòc, dut en orgull, del teu regnat.*

*I sempre i per a sempre en la memòria
tu quedaràs com part de nostra història
per ser blasó i senyera en tro preat.*

Ampar Cabrera i Sanfèlix

Andrea Peralta i Balaguer

Artiste: Ximo Martí
Escrit per: Ampar Cabrera

Falla Gran 2020

I de major, escritora

Falla Joan d'Aguiló - Arxata. Gaspar Aguilar 2020

Paco Canals 2019

biblioteca Falleril

“LA CHISTORRA I EL PERNIL”

Presenta:

I de major:

ESCRITORA

Descontes especials en els següents Títols:

Cinc hores en (L'ar)marí

CINQUANTA OMBRES D'UN REI

Lo que el Pepé s'emportà

Llibres i Follets D'intrigues (Més verdets que llepafigues)..

Estem especialitats en:

*Obres sense censura
escrites tal com Deu mana,
que pugen la calentura
sempre en llengua valenciana.*

Prega el poeta al lector
que ho prenga tot en humor.

I si li tira tomates
Madures i... ¡A les sabates!

Pròlec

En quan el mòs me passe per la gola
i deixe d'enfigar-me veent el lema...
En quan resolga, amic, el meu dilema
i em lleve de la llengua tots els pèls...
En quan m'importe un pet ser diplomàtic
i em riga fins de l'ombra de qui siga...
En quan deixe a un costat l'idea antiga
de no parlar de somis ni d'anhels...

En tal moment, i sol en tal moment,
diré lo que la falla enguany m'evoca,
l'estranya sensació que me provoca
pensant que en un passat tinguí ilusions.
Pensant que tinguí un món ple d'utopies,
pensant ser adalit de la justícia,
pensant tindre en la ploma la notícia
pensant... ¡Quin maldecap que tinc! ¡Collons!

I és que ser escritor (o ¡bo! Escritora
com diu, molt paritària, nostra falla)
potser que a molts parega menudalla
puix no han sentit al cuc que el moll remou.
Pero per a qui el sent, sofrint-lo en fona,
i bamba entre renglons com un gitano,
no n'hi ha com en pegar voltes al nano
entrar dins d'una història com un bou.

I així és com a la fi em guanye la vida;
fent crítica de tot lo que se planta,
¡Clar! Que en tal sòrt de fam i de carpanta
ne tinc per avorrir, com dia aquell.
Que encara que l'ofici de poeta
a tots parega noble i venerable
com soc festiu i no soc laborable
adins del sac no duc mai ni un clavell.

Mes... ¡Toca! Que no és dia de queixar-se
i sí de celebrar un vell ofici,
ofici que és un vici i pur defici;
cilici o benefici de qui escriu.
Quefer que corruqueja fantasies
com eixes que te fan suar les cames,
com eixes que lo nap t'alcen en flames,
com eixes que te fan ballar el piu.

Com eixes que somien les chiquilles
quan pugen dels bigots les calentures,
les ganes de les gates més madures
per vore si algun bovo els fa afalacs.
Quimeres a on s'adormen els polítics
tornant-les malensomis per a Espanya,
i ya parlant de fer mala castanya
com eixes que nos venen els 'Polacs'.

Aixina puix amics mullant la tinta
anem a escodrinjar i a escriure històries,
intentarem dir poc dels safanòries
donant-los bon carril i mal cartell.
Puix ya sabem que aquells que fem les falles
somiem en tindre olor a tonyineta,
encara que rasant la picoreta
s'acabe fent barraca al saragüell.

Remat

L'artista enguany sens cap pretext o excusa
nos posa a una escritora de remat,
i com de cara té pórlan armat
demana que li preste yo a la musa.

Lo mal és que la musa que yo em gaste,
per dir-ho en forma fina; és valenteta,
aixina que advertixc ya de bestreta
que ací lo moderat se nos va al traste.

LA MUSA LI FA DICTAT
A LA CHICA DEL REMAT
(I el poeta en bon motiu
vos mostra lo que ella escriu.)

“... Si ad alguns pica la puça
per saber quina és l'excusa
que me porta al cadafal.
Els demanaré; paciència,
ya que la meua presència
els la resoldre al final.

Mes diré, així a bot de pronte,
que tot lo que diga i conte
té que vore en els meus drets.
Puix qui governa (per chamba)
s'ho pren tot bufa la gamba
important-li quatre pets.

I és que abans duya en consigna
el dur la front alta i digna
sense por a cap pantaix.

mes ara, o chafe una mer**
o me clave alguna esguerdia
si no mire cap a baix.

Per lo tant, amics i amigues,
sense fer de llepafigues
d'aquell PePe impertinent.
Marmolaré a la caverna
que ací mana i nos governa
començant pel president.

Aixina que... A vore, Chimo...
¿Qué no veus que eres el 'primo'
dels colegues de Madrid?
Que per més que els digues 'compis'
té la estan clavant pel pompis
sense crema i de seguit.

Que si això nos ve d'herència...
Que si això no és competència...
Que si ara ¡bo! No pot ser...
Que si no se té ni un duro...
Que si pren; fumat un puro...
Que si... Que si... ¡Che! ¡Un merder!

I tu... Moni, reina mora...
Deixa de dur gent de fòra
¡que ací anem a rebentar!
O millor fes de maraça;
te'ls emportes a ta casa
i me'ls dones de menjar.

Además t'amiga Rosa
t'ajudarà si la cosa
depén de fotre als d'ací.
Puix per fer-li al Rat trinchera
me l'heu feta consellera
posant-li el cul en cofí.

I si no el Marçà... ¡Che, nano!
¿Per qué no vas, chino-chano,
a menjar-li-la als polacs?
Deixa en pau el nostre idioma
que ya ho tenim be en la broma
de portar la llengua a bacs.

I a Mollà, Martínez, Bravo,
Climent i Espanya (d'a chavo*)
Pascual, Barceló i Soler.
Vos puc dir a l'orelleta
que no hem feu més la punyeta
que ya estic fins al plomer.

*Que sent català el plumage
té "guaseta" eixe llinage

I Ara dit lo que volia
vos diré, com prometia,
cóm me varen batejar.
Puix escrivint vostra història,
i vestint vostra memòria;
València em van coronar.

Corolari a la musa

¡Oh! Musa que has fet contalla
sens que ningú et diga: ¡Calla!
Deixant a tots mig mocats.
Ixcà que ho prenguen a broma
puix si no, nos veig, coloma,
en la presó als dos tancats.

1a Escena

Si, amic meu, en la llectura
disfrutes com un 'enano',
enguany adins de la falla
trobaràs tanta vitualla
que ho faràs com un marrano.

I no ho dic per la quantia
de llibres que pots trobar,
si no per tota la saga
cochineta i verdolaga
que l'artiste ve a plantar.

Inclús al fondo, a la dreta,
i en els portons entreoberts,
podem trobar un armari
que segons el propietari
està ple de llibres verts.

(Encara que pels rossolls
crec que dins rifen morrolls.)

DEL MARTIRI I EL CALVARI DE CINCO HORES EN (L'AR)MARI

Estava Inocent Bragueta,
fill del poble d'Almassora,
omplint de llet la bacora
de la dòna del forner.
Quan, en mig de la farcida,
sentí el cloixit d'una porta,
i en la chufa boquitorta
fugí a l'armari rober.

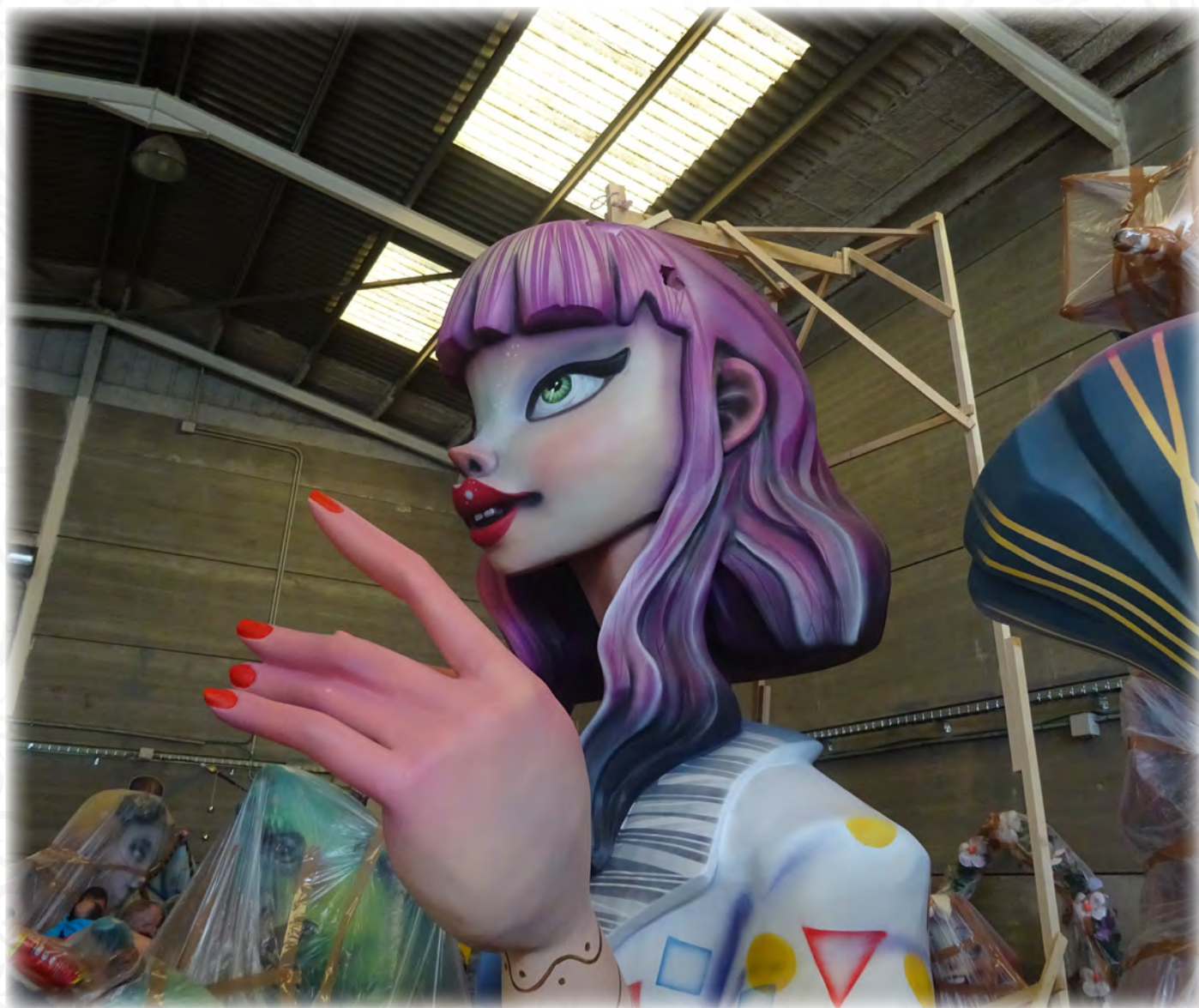
Mes quina fon la sorpresa
quan, adins del guardarroba,
se reunia i feya troba
en un amant anterior.
Un amic de la fornera
que aguardava, tot en porra,
a que Inocent, en la chorra,
acabara la llabor.

L'home demanant silenci
li feu un lloc al 'Bragueta',
que vert com la bajoqueta
allí dins quedà embotit.
I fora per no ofegar-se,
fora per dotoreria,
la porteta un poc obria
veent així tot lo llit.

D'esta sòrt puix, i en parella,
Inocent mirà que entrava
un tercer, que en picha brava,
buscava el forner forat.
I mentres que aquella broca
taladrava a la del catre,
sentí les ànsies de l'atre
dins de l'armari... Empotrat.

Puix apretats com sardines
i tenint calor de sobra,
lo que era cuc se feu cobra
i la cobra es feu Pitó.
I com diu una sentència
que el refregó fa el carinyo,
allí hagué un suc d'albarinyo
dels que emboiren la visió.

I així els voràs en la falla;
la fornera espatarrada,
nostre amic i el camarada
arreant-li per ponent.
Per lo que al cap de cinc hores
no crec yo ya necessari,
dir que en eixir de l'armari
no mai més serà... Inocent.

2ª Escena

Als fallers de nostra falla
els agrada la lectura,
o això pareix a lo manco
per l'interés que s'apunta.

Puix en dir que les escenes
estaven de llibres plenes
els ha faltat temps i cames
per a portar les ulleres.

Encara que este poeta
sospita que l'interés
té que vore en que ans els dia
de que els llibres són verdets.

DEIXANT AL KAMASUTRA EN BOLQUERETS
LA FALLA MOSTRA LLIBRES I FOLL... ETS

Entrant veig 'En Quixot el de la taca'
¡Redell! és '**El Qüixot que té la Paca**'.

Seguixc en '**El senyor dels... Dos rovells**'
que ens posa en barraqueta els saraguells.

N'hi ha un atre a on tots els indis van en porres
¿el títol? ¡Clar està! '**Ballant en... sorres**'

'**Alícia en el país de... Marranilles**'
està ple de conills i de conilles.

'**Cinquanta ombres del... Rei**' és cosa fina
firmades cadascuna per Corina.

En palles i manoles vas saciat
llegint els '**Cent apanyes en soletat**'
'**La casa dels... Eixits**' pica i te mou
i et posa lo del mig bufant-li al bou.

N'hi ha un llibre per al públic masculí:
'**Vintmil llengües de viage intrauterí**'.

N'hi ha un atre que a les dònnes les reviu:
'**El somi d'una nit... En més d'un piú**'.

I un atre de lectura indispensable
de títol: '**la chistorra interminable**'.

També tens el que anima a tot mixino
llegint-se... '**Entrevista en el... Pepino**'.

De cine n'hi ha un guió prou verdolaga:
'**La Guarra en les galàxies**' feta saga.

Investigant pels baixos de la rosa
descobriràs '**El nom que té la cosa**'.

I ya a la fi, si el cas és disfrutar,
te lliges: '**Lo que el vent te va empotrar**'.

Corolaris lliteraris

N'hi ha un títol que a ningú agrada
per l'ego del personage,
puix tot el message o trama
s'extracta quan s'encapçala
canviant 'Yo, Claudi' a '**Yo, Sànchez**'

Mes n'hi ha un atre que es dedica
a Don Rafael Contreras,
que va dedicar sa vida
a dibuixar la poesia
en; '**Les falles de València**'

3a Escena

Recordaràs, amic meu,
un llibre que és feu guió,
dient que el vent s'emportava
terra, vida i ambició.

.....
Pero ací dins de la falla
l'ambició se li ha oblidat,
i nos ha deixat de lladres
un cartell que fa fredat.

I encara que diu el títul
que eixe vent és el Pepé,
de colors i 'pajaritos'
ne tenim bon comité.

(Així que mà a la llegona
tirem-li a l'assunt en fona.)

LO QUE EL PEPÉ S'EMPORTÀ (I EL PESOE LI COPIÀ)

*"A Deu pose per testic
que furtaré un bon pessic..."*

En tancar-se la jornada
en la sede del Pepé,
diuen que es fa recontada
de cada eixida i entrada
del vil i 'susio' parné.

Un parné, cacaus o pasta
rebutts per varies raons;
des de la quota que és gasta
eixe afiliat entusiasta,
al cobro de subvencions.

També declaren percebre
algun regalet o herència,
Com quan els polacs de l'Ebre
nos mullaren d'all i pebre
pagant pels drets de València.

De donacions com almoïna...
De posar-li el cul als crèdits...
De fer-li al ric; carantoina...
De passar a tots la boïna...
¡Che! ¡Qué a tot li trauen Redit!

Clar, que el gasto no és menut
puix els costs van a la saga,
i al eixir tot lo rebut
el caixó se queda eixut
acabant; conte per paga.

Mes resulta que un bon dia
a Bàrcenas, el contable,
del balanç que ell aclaria
li sobrava ¡Quí ho diria!
Un euret prou miserable.

Mirant a un costat i a un altre
se'l clavà dins la bojaca,
i no veent cap rebatre
als dos dies foren quatre
els que entraren a la saca.

A la semana eren trenta
i als quinze dies dosmil,
i al més eixa arrapamenta
se posava ya calenta
en un millonet febril.

Mes l'home de mans llaugeres
tenia el cor generós,
i, sense pauses ni esperes,
companyons i companyeres
reberen un sobre untós.

¿Qué era allò?... —*Són sol les sobres
ensobrades del sobrant*—,
i mes que hagueren sossobres
ningú li feu oix als sobres
i els acabaren cobrant.

Mes al temps els envoltoris
augmentaven per lo tret,
montant-se aquells consistoris
uns soparots meritoris
de forqueta i gavinet.

—*¡Redell! Que tipos més vius...*—
se van dir els 'socialistos',
i fixaren d'objectius
a uns ERES, molt atractius,
botant-los fòc sense mistos.

Arreplegaren els chavos
sense vergonya o disputes,
i unflant-se tots com a pavos
aviaren ous i rabos
i se n'anaren de putes.

I mes que a tots aquells pillos
a la fi els van agafar,
el mòs d'aquells colomillos
i la festa dels cuquillos...
¡Ya ningú es la pot llevar!

4a Escena

En tota eixa biblioteca
que l'artista ens ha montat,
destaca un llibre que peca
de donar pals i manteca,
pero... En pla ben descarat.

Que si en mig de la pechina...
Que si en la galta del cul...
Que si en els ous... De gallina...
Que si en l'anguila marina...
Que si... Que si... ¡Tot un full!

¡Clar! Que com a més de sexe
pretén fer un tant de crítica,
nos fa de les ombres nexa
i nos enrolla en un plexe
d'erotisme i de política.

(Mes no avancem més l'història
que la cosa és pura... Glòria.)

LES CINQUANTA OMBRES D'UN REI

*(Lluïnt tan sol un eslip
nos parlarà el rei Felip.)*

*(Donant ans l'explicació
del perquè porta calçó.)*

Ya sé, ya sé que les pintes
són per a tirar a córrer,
i que res, que faça o diga,
me salvarà dels reproches.

Pero estant ya fins als nassos
de que em toquen les codonyes,
el posar-me els calçoncillos
era, al cas, de llei i orde.

Que encara que les pilotes
duc cobertes i tapades,
me queda prou carn nueta
per descarregar les tralles.
Per lo tant, en esta excusa,
sense més pitos ni flautes,
comence a dir de les ombres
que me tenen fet un balde.

Així puix, com diu el títul;
tenebres ne tinc cinquanta;
Que si mon pare i Corina...
Que si el cunyat de mà llarga...
Que si ma filla li nega
a s'agüela una besada...
Que si Sànchez se me posa
al costat com si ell regnara...

Moltes són i molt variades
les que em fan la vida negra,
les que m'entren a la força
per on pert el nom l'esquena.
Pero n'hi ha, d'eixes cinquanta,
dos que són pura pebrera,
a on Letícia és la segona
i els cacalans la primera.

I és que ma muller, tots saben,
que és un poc... Manona i puncha,
que tots fan lo que ella ordena
i la troba qui la busca.
Tampoc pot haver cap atra
en millor cara i figura,
gastant tot en operar-se
des del nas a la parruça.

De l'atre tema... ¡Ai, mare!
He entrat en el peu esquerre,
puix els cacalans ni em volen,
ni me tenen cap respecte.
I dona igual que no siguen
naixcuts en aquelles terres,
en quan peguen trago d'aigua
la burreria desperten.

Bramen, udolen i es queixen
dient que Espanya... ¡Bo! Els roba,
que és d'ells; història i cultura,
que Deu és de Badalona.
I que el rei, que està parlant-vos,
viu sol de passar la gorra,
i només va a Cacalunya
p'a que li afluixen la mosca.

Mes, sap la nació sancera
que això no té peus ni testa,
puix ells el cofret el porten
rodat en clau i en cadena.

I com vullc que tots ¡Tots! Vegen
que no m'enduc ni una pedra,
m'he deixat la roba en casa
passejant-me ací en porreta*.

*Excepte per eixe drap
que me tapa cul i nap

(Mes no vullc tancar l'escena
sens recordar un refrany:
"Qui dels atres no se fia
poc o gens és de fiar".)

Corolari final

Vullc tancar esta contalla
parlant d'un escrit curtet,
un escrit que és a la falla
com el vat a la cassalla,
estic parlant del... Llibret.

Puix no n'hi ha eixemplar o guia
que se puga comparar,
ni en gràcia, ni en ironia,
ni en gosat, ni en picardia,
ni en llenguage popular.

Vers i rima que, sent nostres,
mereixen que fem recull,
puix mes que ens alcen les costres
i ens coloregen els rostres
de València són orgull.

*

I en açò posem el punt
i se n'anem a atre assunt.

Recompenses Junta Central Fallera 2020

Bunyol d'Or ab Fulles de Llorer i Brillants

Vicente Berenguer Rubio
Sergio José Compañ Más
Antonio Fuentes Peirusa
Amador López Pérez
Juan Carlos Martínez Pérez
Josefa María Ripoll Pascual

Bunyol d'Or ab Fulles de Llorer

Laura Albiach Gascó
José Tomás Calaforra Juan
María José Ferrer Martínez
José Antonio Martínez Ponce
Juli Pedrós Bordanova
Trinidad Pellicer López
Alfredo Real Greses

Bunyol d'Or

Mercedes Aleixandre Huerta	Andrés Muñoz Cuenca
M ^a Teresa Belarte Luque	Mercedes Pérez Martínez
Belen Berbís Berenguer	Sergio Sebastián Molina
Nacho Calaforra Rodríguez	María Dolores Senabre Picazo
Marina Ginestar Díaz Madroñero	Begoña Zorío Hernández
Patricia Martí Fernández	

Bunyol d'Argent

Pascual V. Asensi Belloch	Mónica López Leal
Pablo Asensio Barber	Patricia Martí Sanz
Beatriz Comes Gea	Lluna Muñoz Molina
Celia Fuentes Latorre	Elena Royo Grilles

Recompenses JCF 2020

Distintiu d'Or

Claudia Casaní Fito
María Cases Carrascosa
Telma Cases Carrascosa
Bruno Gálvez Carrasco
Emma Gálvez Carrasco
Nicolás Hernández Buleo
Hugo Monzó Sanz
Adrián Olmos Renau
David María Pedrós López

Distintiu d'Argent

Adrián Almazán Jimenez
Estela Aparicio Ponce
Alexandra Cao Alcover
Ruth Chuliá Abad
Valeria Chuliá Abad
Cristina García Muñoz
Jorge Llopis Tena
Asier Martí Piles
Carla Vargas Sánchez
Martina Vargas Martínez

Junta Directiva Infantil 2020

Secretari

Nicolás Hernández Buleo

Tesorer

Adrián Olmos Renau

Contador

José Pellicer Moret

Vicepresident 1er.

Bruno Gálvez Carrasco

Vicepresident 2on.

Diego Real Royo

Comissió Masculina Infantil 2020

Marc Alcover Bañón

Adrián Almazán Jiménez

Alejandro Ávalos Brítez

Alejandro Ballester Biosca

Sento Berenguer Adrián

Daniel Blas Reche

Kevin Hugo Carcelen Pedrós

Martín Coto Tavira

Adrián Cruz Peralta

Jorge Llopis Tena

Tom Lozano Rösinger

Hugo Marín Olmeda

Asier Martí Piles

Marc Martínez Hervás

Natxo Martínez Hervás

Hugo Monzó Sanz

David María Pedrós López

Daniel Pedrós López

Pablo Rasero Tena

Martín Royo Diaz

Hugo Sanz López

Eduardo Simarro Muñoz

Luis Soriano Peñarrocha

Samuel Trillo Oliver

Héctor Zanón Fariñas

Coneix a Natalia, nostra Fallera Major Infantil 2020

Ha aplegat el dia de l'entrevista a la Reina Infantil d'enguany, la chiqueta Natalia Salmeán i Salazar, i com vàrem fer en la Fallera Major nos hem citat en el lloc més emblemàtic per a realitzar esta presa de contacte, el nostre casal faller, un lloc que no té secrets per a Natalia, qualsevol lloc és bo dins del nostre casal, encara que ella preferix eixe privilegiat lloc de les escales que donen accés a l'escenari, és el lloc preferit per tots els chiquets, allí és on divisen tots els moviments que es van creant en qualsevol acte, junta o simplement estància en el nostre casal.

Done començament a les preguntes després d'haver entrevistat a Sandra, la nostra Fallera Major, i al mateix temps mare de Natalia. Durant l'entrevista a estat molt pendent de totes les preguntes que li he fet a la seua mare,

fins i tot intervenint en algunes respostes per a ajudar-la, hi ha molta complicitat en elles i enguany segurament hi haurà més per lo molt que tenen que compartir.

Començem les preguntes a esta preciosa chiqueta de nou anys recent complits, ella és una chiqueta molt oberta i en moltes ganades d'explicar-me tot lo que vullga preguntar-li.

Està cursant quart de primària en el Colege Tomás de Villaroya, i em reconeix que és molt bona estudiant, encara que això de fer les tasques del colege li coste una miqueta, pero té la virtut de que encara que estudia poc els resultats són molt satisfactoris. Aprofite l'ocasió per a dir-li que les dos coses tenen que anar en perfecta comunió, ser Fallera major i portar be els estudis es primordial per a fer un un bon eixercici.

Contràriament a lo que responen atres chiquetes de la seua edat, ella se sent molt còmoda en les matemàtiques, diu que les domina prou be i que ara està començant a fer divisions de dos sifres i per a ella és molt interessant.

Em comenta Natalia que la seua cantant preferida és Natalia, diu que li agrada molt com canta que coneix casi totes les seues cançons. Pel que fa a esports ho té molt clar, la gimnàsia i en concret el Fit Kid li apassiona, és el deport que practica a sovint i és el que li ha portat a participar en alguna competició, pero em diu que es passen molts nervis. Em diu que no sol practicar cap altre deport i que els esports en la televisió casi no els veu, encara que si té que elegir algun es queda en el fùtbol i com a equip el València C.F.

El menjar preferit de Natalia és l'arròs caldós que fa la seua yaya, que com més li agrada és quan està casi sec, arribem a la conclusió de que li agrada l'arròs caldós sense caldo. També em comenta que és molt bona menjadora i que li agrada casi tot. Per a beure lo que més li agrada és l'aigua, encara que si es presenta beure

algun refresc tampoc diu que no. Els seus colors preferits son el morat, blau i rosa, encara que em diu que estos colors no tenen res a vore en els seus trages, els trages de fallera els han elegit entre la seua mare i ella, li han deixat expressar la seua opinió per a que anara més a gust en ells.

Té ilusió per al dia de demà poder eixercir de mestra, professora de gimnàsia o fins i tot de Fit Kid, encara que no descarta ser policia porque igual que a la seua mare li encanta el treball que eixercixen els policies, encara que em diu que és molt pronte per a decidir-se per una d'estes professions.

En la seua relació en el món faller nos explica que en huit mesos desfilava junt a la seua mare en l'Ofrena a la nostra Patrona i més tart, en un any i mig, la varen apuntar els seus pares a nostra falla allà per l'eixercici 2012. Ella recorda que des dels sis anys va començar a sentir eixa passió per ser Fallera Major Infantil, vea atres chiquetes de la comissió quant gojaven sent Falleres Majors, i va començar a insistir en casa

que volia ser-ho també i poder experimentar lo que es viu sent Regina de la festa. I poc a poc el somi es va anar formant fins a fer-se realitat.

Natalia sap positivament que el ser Fallera Major Infantil és un gran sacrifici per als seus pares i també per a ella, sap que va a tindre que renunciar a moltes coses per viure este somi tan maravillosos que ella ha elegit, li ha costat molt arribar fins a este càrrec i que complirà en tot com una bona fallera. En les seues respostes em demostra lo be que té depresa la lliçó, i que les coses les té molt clares per a l'edat que té.

I entrem en el terreny de les amistats, i li pregunte per la seua germana Noelia, a la que vol molt i que la seua major ilusió era que li portara la Banda el dia de la seua Exaltació. Li pregunte qui són els seus millors amics en la falla, a lo que em contesta que li agrada jugar en tots els chiquets de la falla i que per a ella tots són iguals, encara que té més afinitat en Ariadna, Lucía i Valeria com a chiquetes i que en els chics són Diego i Edu els seus millors amics.

Lo que més li agrada a Natalia quan baixa al casal es estar en els seus amics, i com diu ella -parlar de les seues coses- quan ya ho tenen tot parlat els agrada jugar a amagar-se i al pilla pilla i es divertixen moltíssim.

De la festa de les falles em comenta *“són molt divertides, me ho passe molt be en tots els actes que s’organisen, els tallers que monta la delegació d’infantils, les festes etc. Abans de ser triada fallera major m’ho passava estupendament, no puc ni imaginar-me lo be que ho vaig a passar sent la representant d’esta comissió infantil tan estupenda”*.

Li pregunte també que actes li han agradat més des de que està eixercint el càrrec i em diu, *“el meu Nomenament va ser molt especial porque era una sorpresa que me varen voler donar els meus pares, pensava que no anava a ser enguany porque la meua mare és la Fallera Major de la falla i sempre em dien que no podia ser, per això el dia de la junta de nomenament va ser una gran sorpresa”*.

“De tots els actes que hem gojat fins ara, un d’ells que més m’ha agradat ha segut el berenar de presentació a la comissió infantil, també la meua Proclamació perquè hi havia molta gent i tots em dien coses boniques, encara que si em tinc que quedar en una elegixc l’Exaltació, en este acte si que em vaig sentir la princesa més feliç del conte més bonico. Em va agradar tot lo que va ocórrer en l’Exaltació vaig poder gojar i saber molt be lo que viu una Fallera Major”.

Aprofite per a preguntar-li si de Fallera Major també es passen nervis, em diu que *“al principi si que tenia alguns nervis quan desfilava en les presentacions que anem d’invitats, al no tindre al costat un President Infantil que me puguera recolzar, estava un poc molesta per no tindre en qui compartir tot lo bo i bonico que t’ocorre sent representant de la comissió infantil de nostra falla, pero ara i a m’he acostumat i quan tinc que desfilat ho faig molt relaxada i sense nervis. De totes maneres si que m’haguera agradat tindre un President Infantil, pero quan no pot ser cal conformar-se”.*

Natalia sap que li queden molts actes per viure i espera en ànsia que aplegue cada u d’ells per a assaborir esta festa des de la part que li està tocant viure, nos ha resultat una bonica experiència saber una miqueta més d’esta preciosa chiqueta que enguany viu en ilusió un somi al que anava perseguint des de fa uns anys, i al fi ha conseguit, molta sòrt per a tot lo que queda per celebrar i la nostra enhorabona per ser com eres, una gran Fallera Major Infantil.

*Dolça i preciosa nineta
de somriure encantador,
enguany has complit la meta
de ser fallera major.*

*En tu, bella palometa,
se fa ver el suau candor
de les lletres que el poeta
escriu en el teu honor.*

*Eres estrella en el cel,
eres bresca feta mel,
eres aroma a gesmil.*

*Eres perla dins la mar
eres joia d'aixovar,
¡la nostra reina infantil.*

Ampar Cabrera i Sanfèlix

Natalia Salmeán i Salazar

Vers a la Comissió Femenina Infantil 2020

*Falla Joan d'Aquiló
Avq. Gaspar
Aguilar*

*Menudes i belles fades
que conformeu esta cort,
alegres nines preades
que senyaleu nostre nort.*

*Sou com perles delicades
que d'un diamant fan suport,
sou les flors més admirades,
el nostre futur en sòrt.*

*Per això dolces chiquetes
Sereu el cant d'oronetes
Que a un poema fan rondalla.*

*Engrandint en vostra essència
I en vostra dolça presència
L'ànima d'esta gran falla.*

Ampar Cabrera i Sanfèlix

Comissió Femenina Infantil 2020

Presidenta d'Honor Infantil *Emma Gálvez i Carrasco*

Estela Aparicio Ponce

Lola Cruz Peralta

Alma Martínez Porta

Elisa Asensi Gracia

Mireia de la Concepción Giménez

Martina Monzó Sanz

Sophia Aviñó Calatayud

Lorena Esteve López

Marta Olmos Renau

Empar Baviera Huart

Martina Fernández Gómez

Natalia Pavlitzek Ramírez

Carme Baviera Huart

Violeta Fernández Gómez

Mar Ricart Pedrós

África Berenguer Adriá

Cristina García Muñoz

Noelia Salmeán Salazar

Alexandra Cao Alcover

Daniela Gil Raya

Mar Sanz López

Laia Cao Alcover

Ana González Gil

Lucia Sillero Royo

Telma Cases Carrascosa

Eva González Gil

Ariadna Simarro Muñoz

María Cases Carrascosa

Valeria Hernández Buleo

Paula Soriano Salinas

Alicia Cervera Molina

Marcela Llopis Tena

Lucia Trillo Oliver

Valeria Chuliá Abad

Lucía López López

Daniela Vargas Martínez

Ana Comes Climent

Alba Marín Olmeda

Martina Vargas Martínez

Diana Comes Climent

Aitana Martín Tomás

Carla Vargas Sánchez

Fallera Major Infantil 2019

*Ha acabat el teu regnat
I nos toca dir-te adeu
Faltant-nos ànim i veu
i en lo cor desalenat.*

*Mes com has deixat gravat
el teu nom en gran relleu,
esperem que en un temps breu
tornes a este tro dorat.*

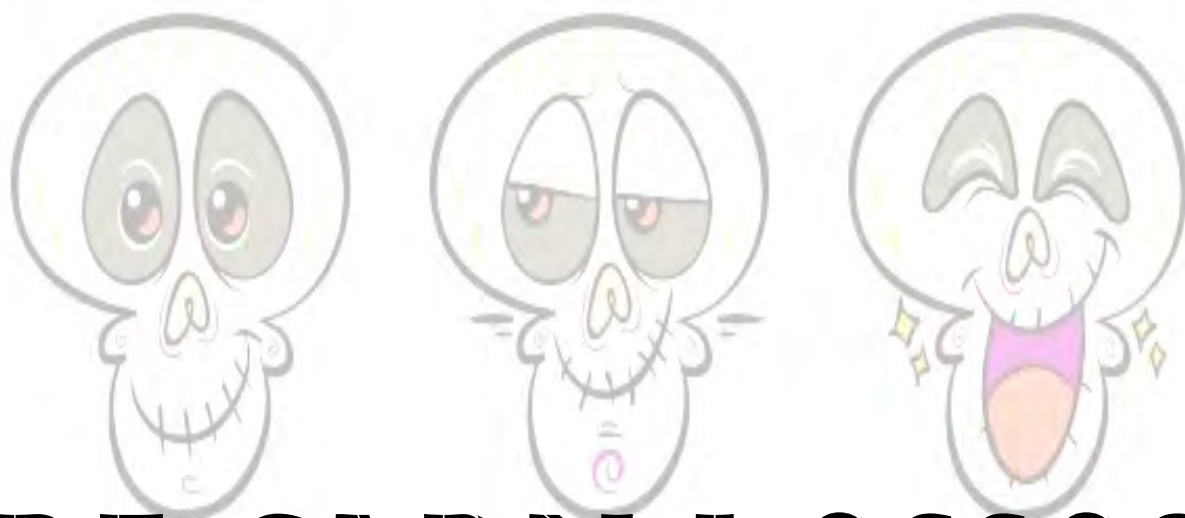
*Puix tens la pell de fallera
en la sanc dus la senyera
i en els ulls el sol i el mar.*

*Eres Emma, en la chicalla,
el futur de nostra falla
i nostre més bell somiar.*

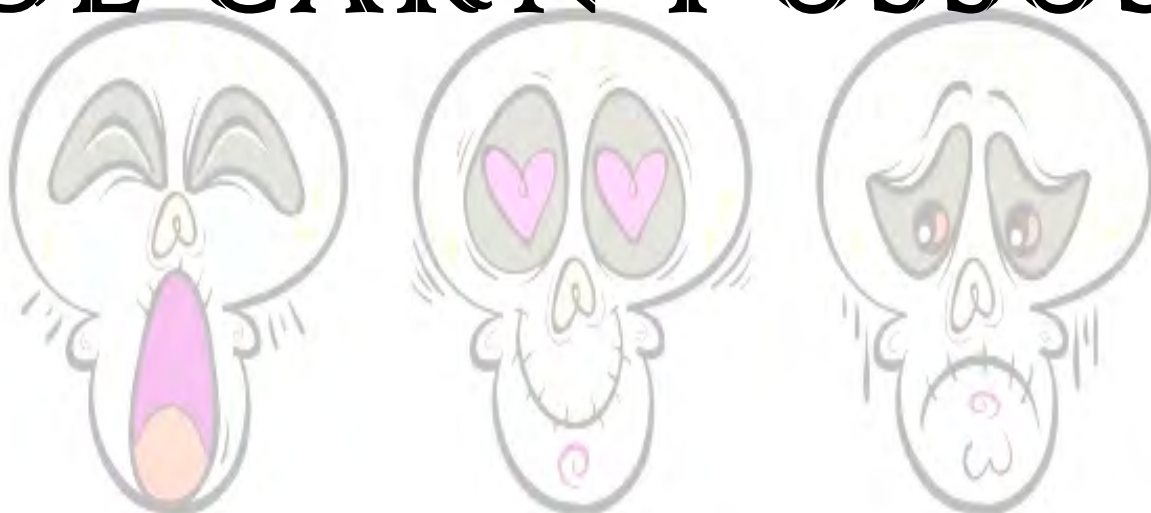

Ampar Cabrera i Sanfèlix

Emma Gálvez i Carrasco

DE CARN I OSSOS

Libret Infantil 2020

Mmmm... Al contemplar nostre lema...
Al contemplar nostre lema...
Al contemplar nostre lema...
Al contemplar nostre lema...

*(En tanta contemplació...
¡Veig les lletres de gaidó!)*

Puix el títul de la falla
de segur que és un encert,
pero a mi, menut, m'esqualla
i el veig més rar que un gos vert.

*(Davant d'este: "carn i ossos"
soc el rei dels alficossos.)*

L'he observat quasi mig hora
l'he llegit en interés,
de fòra a dins, de dins; fòra,
a l'endret i del revés.

*(I seguixc com un panoli;
marejat com l'allioli.)*

I lo pijor de l'assunt
és que ¡Ai! Vostre poeta
ve a tindre, en tant de barrunt,
el llibret en bajoqueta.

*(Expressió que diu i estreba
que està més vert que una ceba.)*

Aixina que en tal desvel
a l'artista vaig a vore,
que m'explique, pèl per pèl,
la falla i tot el folclore.

*(Puix no puc passar-me el dia
fent el boig i el chirivia.)*

Trac puix full i llapissera
i me prepare a apuntar,
ya que el llibret no t'espera
i el devem ya començar.

*(Ya que en ell fem la contalla
de lo que conté la falla.)*

Així que obri les orelles,
escolta o llig en afany,
puix sabrem les maravelles
que es van a plantar enguany.

*(I després, volgut faller,
la vorem en el carrer.)*

EL LLIBRET OBRI EL TELÓ I DE TOT FA EXPLICACIÓ.

L'artista en vore les torbes
que el lema m'ha produït,
s'evita voltes i corbes
i en la llaga clava el dit.
*(És a dir que llaura recte
i va a la qüestió directe.)*

I en eixa gràcia especial
que és digna de grans encomis,
nos conta que el cadafal
enguany parlarà de somis.
*(Ara sí m'ha deixat mut
puix vaig, si cap, més perdut.)*

**SOMIA UNA MARIONETA
QUE SE TRANSFORMA EN CHIQUETA**

Somis com els d'una nina
que en fils maneja el seu cos,
i que vol ser ballarina
com chiqueta de carn i os.
*(Somiant la marionetista
que serà mare d'artista.)*

Somis d'un ninot de neu
per poder tindre calor,
somis de qui no té veu,
ni peus, ni mans, ni color.
*(No crideu ni feu espasmes
pero parle dels fantasmes.)*

Somis de ser ser tangible
com té l'àngel de la guarda,
i poder fer-se visible
quan algú la lie parda.
*(Que esta fart de fer lliurat
a força de voluntat.)*

Somis d'un cavall de drap
d'una estrela, d'una flor...
somis dins d'un matalap
que somien tindre cor.
*(Somis somiant atre món,
mes els somis, somis són.)*

=====

Entre cortines, porritos,
i decorats d'opereta,
vivía una ninoteta
apassionada del ball.
Estava feta de fusta,
el seu monyo era de llana,
i de seda valenciana
era el vestit i el flocall.

Nostra nina, com vos dia,
vivía per a la dansa,
i, fins quedar feta pansa,
ballava de dia i nit.
Movia els braços llaugera,
de puntetes caminava,
i d'un bot s'espatajava
sense pegar ni un cloixit.

En lo únic que la nineta
no es trobava desimbolta,
era al fer cap gir o volta
per al seu més trist pesar.
Ya que duya en peus i braços
uns fils que la menejaven,
i que entre ells s'enredaven
quan intentava rodar.

Per això és que ella somiava
totes les nits al gitar-se,
que al sendemà en despertar-se
no duria cap de fil.

I que igualet que una trompa
ballaria i giraria,
i d'aplaudiments rebria
no doscents si no dosmil.

I, sent els somis debades,
somiava també la nina
ser una gran ballarina
pero de les de carn i os.

Sentir que la sanc corria
pel cap, les cames, els braços...
sentir els besos i abraços,
sentir un cor dins del cos.

I deus saber, cheu que escoltes,
que quan n'hi ha algun fet o cosa
que en l'esperit te fa mossa
demanar-ho no es pecat.
Puix si el desig és bo i noble
potser que en el cel se senta,
i que alguna ànima atenta
t'ho transforme en realitat.

I això és lo que li va ocórrer
a nostra dansant amiga,
puix en misteri i intriga
el seu desig se complí.
Caigueren els fils a terra
i va poder ballar lliure
dibuixant-se-li un somriure
quan de sobte el cor sentí.

(I així la veem en la falla
contenta i balla que balla.)

=====

El Àngel de la Guarda

NI ÉS UN AU NI UNA MOSCARDA
¡ÉS EL ÀNGEL DE LA GUARDA!

Hauràs vist, menut, que a voltes
se complixen els anhels,
com el de nostra nineta
transformada ara en chiqueta
que girant no mira pèls.

També sabràs que esta gesta
pel cel va ser realitzada,
pero... ¿Quí estava darrere?...
¿La mare de Deu?... ¿Sant Pere?...
¿Alguna ànima apiadada?...

Pareix que siga qui siga
no volia donar bombo,
si no que este paradigma
seguira sent un enigma
inclús per al gran Colombo.

I pot que aixina quedara;
en secret i tots fent chita,
si no fora per la feta
de que els peus de la chiqueta
se li feyen cagarrita.

Puix de tant d'estar nigats
quan pegar voltes volia,
s'enredraven i.. ¡Botó!
Se feya un nou repeló
que li cremava i coïa.

Mes no es sap per quin misteri
tot en un no res quedava,
encara que cada tonya
no era llaugera ni monya
¡era p'a quedar-se fava!

Així que vostre poeta
observà aquell carimbol,
i veu que en el seu distraure
al anar la chica a caure
algú l'agafava al vol.

I llavors, fon quan vaig vore
a un àngel escarotat,
que en les ales mig doblades
i el monyo desfet ausades
feya cara de cansat.

—¿Per qué els fils li hauré llevat? —
preguntava l'angelet,
—Sol fa que liar-la parda
i yo d'àngel de la guarda
treballe més que un burret —.

I a l'acabar la jornada
estant la chica dormint,
somiava el nostre àngel
el acabar sent arcàngel
o com un humà vivint.

Mes tal desig, com se veu,
l'angelet no l'alcançat,
mes ara la ballarina
com a après a ser més fina
se troba més descansat.

(Encara que està a la mira
mentres que toca la lira.)

=====

El Ninot de Neu

SOMIAVA EL NINOT DE NEU EN TINDRE MOLT BONA VEU

Plantat en mig de la falla
un ninot de neu observa,
el ball de la ballarina
i a l'angelet que la vela.

—*Podríem fer un gran trio* —
se diu mentres dotoreja,
i va seguint de la lira
el compàs que se interpreta.

—*Ad eixa gran melodia
yo podria posar lletra,
puix si tinguera una ànima
seria la d'un poeta* —.

Mes de sobte es dona conte
d'un chichorrotiu problema,
no és que l'ànima li falte
és que d'aigua és sa corpenta.

Puix a la fi, quan el feren,
des dels peus a la chaveta,
sol neu blanca utilisaren
apretada en gran fermea.

I com be sap la chicalla
sent la neu sol aigua freda,
se pot tornar tota líquit
mes que abans fora una pedra.

Aixina que nostre amic
que volia fer carrera,
junt a nostra ballarina
i a l'àngel que la preserva.

Que volia al sò de lira
escriure-li un bell poema,
i que volia cantar-lo
en una veu de primera.

Només pot que adins d'un somi
demanar, en ànsia encesa,
tornar-se de carn i ossos
i tindre una gola excelsa.

I esperem que se complixca
que no se quede en quimera
i el ninot de neu artista
nos amenise l'escena.

(Mentres tant serà millor
que no nos faça calor.)

(Puix en calor se sap ya
que el nino es derretirà.)

=====

Les estreles

N'HI HAN ESTRELES QUE DEL CEL HAN BAIXAT PER PUR ANHEL

Des del cel i observant nostra falla
i la borumballa
que el trio ens armat.
Cinc estreles estan divertides
pensant, atrevides,
baixar en picat.

Les cinc volen tastar en eufòria
la mel de la glòria
i el dolç del panou.
Així puix, els direm optimistes;
¡Avant les artistes!
¡Comence ya el xou!

La primera vol ser trapezista,
volar per la pista
en ales de tul.
Mes de sobte en tal serenata
s'esgarra la bata
mostrant-nos el cul.

La segona vol ser una diva
de veu emotiva
i esplèndit falset.
Mes quan puja a una clau sostinguda
la veu que era aguda
remata un pet.

Futbolista vol ser la tercera
i ser davantera
sublim en el chut.
Quan de sobte u damunt li estornuda
i en mocs fent ploguda
li ho deixa brut.

Gran actriu voldrà ser qui fa quatre
i en cine i teatre
alçar devoció.
Mes en una actuació prou histriònica
de colp queda afònica
en mig del plató.

— Vaig a ser gran model — diu la quinta
i es vist i se pinta
coenta com l'all.
Pero sol en eixir s'entropèça
i cau d'una peça
de cap cap avall.

Així puix ya haveu vist, cheus i chaves,
que en tragos i traves
ningú queda exclòs.
I que reben recolps i *candeles*
fins a les estrelles
si són de carn i os.

=====

QUEDANT LA FALLA EXPLICADA ESTA HISTÒRIA ESTA ACABADA

Ací posem punt
a tots eixos somis
que planta la falla
en gran rebombori.
El de nostre àngel,
el de la nineta,
o el d'eixe ninot
(de neu) que és poeta.

O el de cinc estrelles
que baixen del cel,
i callen i conten
caigudes i anhels.
O tots els que naixquen
de mans de l'artista,
i de carn i ossos
se facen possibles.

*

Nomenament, proclamació i exaltació

Nomenament de Sandra, nostra Fallera Major

Per a una comissió de falla l'eix central de la festa gira entorn a la fallera, sempre ha sigut aixina i sempre ho serà, i enguany no anava a ser menys, ya que dos falleres de la nostra comissió accedien al càrrec de representants de la nostra festa, encara que en diferents dates, pero en moltíssima ilusió i convençudes de que la falla que porten en el cor anava a estar representada per dos grans Falleres Majors, dos falleres a les que li unix l'amor i l'ilusió per la festa fallera, pero més els unix eixe sentiment tan gran que tenen per representar a la seua volguda comissió en un any que serà inoblidable per a elles.

I segur que serà inoblidable perque ho viuran juntes intensament des de la seua pròpia casa fins al racó més lluntà, perque es dona la circumstància que ademés d'unir-los tota l'ilusió del món per representar a nostra falla i a la nostra festa, els unix lo més important, l'amor de mare i filla, un amor indivisible que els farà lluir allà per on vagen.

El passat divendres dia 14 de juny, en Junta General Ordinària, el nostre President Iván

Hernández desvelava un desig que des de feya molts anys li rondava pel cap a la nostra protagonista d'este eixercici, ser Fallera Major de la nostra comissió. Després de repassar els assunts quotidians de nostra falla, Iván el nostre President, prenia la paraula per a enaltir la figura d'una fallera que en gran carinyo accedia al càrrec més alt que pot desijar una fallera de la comissió, el càrrec de Fallera Major.

En escoltar les paraules en les quals proponia a la fallera, Sandra Salazar i Lozano com a fallera Major 2020, i en el desig de que fora ratificada la seua proposta per la comissió, un esclat d'aplaudiments i goig es va formar en el nostre casal per a acceptar dita proposta. Tot lo món es va acostar per a donar-li l'enhonorabona pel seu nomenament. Una vegada nomenada va prendre la paraula el seu marit el faller Armando Salmeán, que li dedicava unes boniques paraules a la recent nomenada Fallera Major, també les paraules dedicades pels representants del 2019, Emma, Bruno i Andrea carregades d'emoció i carinyo cap a ella. Tancava les intervencions nostra flamant Fallera Major 2020 Sandra Salazar i Lozano, agraint a tots l'acolliment que se li havia dispensat. En cava i pastiços, gentilea de Sandra nostra Fallera Major, es tancava una gran nit per a la nostra comissió.

Nomenament de Natalia, nostra Fallera Major Infantil

Tres mesos han bastat per a amassar i còure a foc llent eixa decisió tan important que devien prendre els pares de la nostra representant infantil, l'ilusió d'uns pares perque representara a la nostra comissió com a Fallera Major Infantil ha segut sempre evident, fins i tot diria yo des d'abans de nàixer. Pero les circumstàncies eren una miqueta per a pensar-ho en calma, ya que s'anaven a juntar dos Falleres Majors en la mateixa casa i en el mateix any. Una decisió que calia meditar-la, pero en eixe convenciment de poder aprofitar un any d'ensomi, i que millor manera de gojar-ho des de lo més alt de l'escalafó de nostra falla. La decisió estava presa, i al regrés dels mesos de l'estiu uns pares enamorats de la seua filla accedien a concedir-li eixe somi que tanta ilusió li feya, ser Fallera Major Infantil de la seua comissió.

I que a Natalia a ilusió no li guanya ningú estem segurs, que va a ser una digna representant infantil de nostra falla també estem segurs, que va a gojar a tope durant tot l'eixercici, també ho sabem de sobres, perque porta en la sanc eixe

sentiment que nos mou als fallers, amor i ilusió per la festa, i principalment per la seua falla.

Una gran sorpresa es preparava en la primera Junta General Ordinària, era el 6 de Setembre, i en l'orde del dia s'establia el nomenament de Fallera Major Infantil 2020. Després de despachar els assunts generals que es devien tractar en la reunió, el nostre President Iván Hernández, prenia la paraula per a desvelar el plat fort de la nit, no era una atra cosa que el nomenament en Junta General Ordinària de la representant infantil per a l'eixercici 2020. Sense dilació, perque els nervis estaven a flor de pell, proponia a la fallera de la comissió infantil, Natalia Salmeán i Salazar, com a Fallera Major Infantil del 2020, sent refrendada la proposta per tota la comissió en una forta ovació.

Les paraules dels pares, Sandra i Armando, posaven la nota sentimental pel nomenament de Natalia, i denotaven tota la ilusió i amor que sentien en eixos moments. Els representants del eixercici passat, Bruno, Emma i Andrea li donaven l'enhonorabona desijant-li un fabulós eixercici. En les paraules de la recent nomenada Fallera Major Infantil, i el brindis en cava i degustació de pastiços, es tancava una estupenda nit per a la nostra comissió.

Proclamació de les nostres Falleres Majors, Natalia i Sandra

Una data tan senyalada com és la del 12 d'octubre, era el dia elegit per a donar-nos a conèixer a les falleres que des d'eixe moment eixeririen la més alta representació de la nostra comissió, la de Falleres Majors de l'Associació Cultural Falla Joan d'Aguiló.

Un acte en el que rodejats per membres de la nostra Comissió, així com per familiars i amics, proclamàvem a les nostres Reines del present eixercici, i despedíem donant les gràcies a les representants de l'any anterior pel fenomenal eixercici que ens han brindat.

La nostra falla nos invitava a degustar un suculent aperitiu, que per a alguns va servir de sopar, per la quantitat de varietat que va haver en la seua preparació, finalisant en els dolços i el cava gentilea de les nostres Falleres Majors Sandra i Natalia. Després del sopar va començar l'acte en una mereixcuda despedida del que fins ara ha ostentat el càrrec de President Infantil de la nostra comissió menuda, Bruno Gálvez i Carrasco, el qual accedia al escenari dispost a dir adeu a una comissió que li ha correspost durant tot un eixercici, i dita comissió li l'agraïa en un fort aplaudiment després d'eixes boniques paraules de l'estupent discurs de despedida que va saber brindar-li a tots els presents, que en gran emoció despediren a un gran President Infantil de la nostra comissió.

Seguidament les paraules de la presentadora de l'acte anaven dirigides a reclamar la presència de les que fins ara han ostentat el càrrec de falleres Majors de la nostra falla, Emma i Andrea se despedien en abdós discursos carregats de d'agraïments i d'amor a una comissió que ha estat al costat d'elles dos durant tot l'eixercici, detall que no va passar desapercebut per als presents que varen saber agrair-los eixe meravellós any en una calorosa ovació de carinyo cap a les dos.

I aplegava el moment de proclamar a les nostres noves Falleres Majors, Natalia i Sandra. Els nervis a flor de pell i a cada mirada i cada gest una demostració d'amor i carinyo per a tots els que eixa nit nos trobàvem presents, era recíproca esta sensació per part de tots els presents que s'havien donat cita en esta nit tan alegre i

entranyable, on les nostres protagonistes anaven a poder comprovar totes les mostres d'afecte que els membres de la nostra comissió li vam dedicar. Els pergamins entregats pel nostre President Iván Hernández, ratificaven sengles càrrecs tan desijats. En la presència d'Armando i Noelia, els quals varen poder ser testics d'uns moments intensos i molt feliços vixcuts per tota la família reunits en el nostre escenari, varen escenificar uns instants d'amor i carinyo indescriptibles. Les paraules de les nostres falleres Majors, Natalia i Sandra, encara varen fer pujar més les mostres de l'ilusió pels seus nomenaments, que junt a l'intervenció d'Armando varen ser de lo més bonico de la nit. Tancava la nit el nostre President donant les gràcies als nostres representants de l'eixercici anterior pel seu bon fer durant tot l'any, i els donava la benvinguda i les gràcies, a les nostres Falleres Majors desijant-los un estupent eixercici.

Exaltació de les nostres Falleres Majors, Natalia i Sandra

Un any més nostra falla es vestia de gala per a la celebració de l'Exaltació de les nostres Falleres Majors Natalia Salmeán i Salazar i Sandra Salazar i Lozano, les màximes representants de nostra comissió per a les pròximes festes falleres. L'acte va tindre lloc en el teatre del colege Salesians de la nostra Ciutat el passat dissabte dia 16 de novembre, d'esta manera començava el somi de les nostres protagonistes falleres d'este eixercici. Les dos varen estar acompanyades per les falleres que formen les seues comissions, les quals també varen participar en l'acte, familiars i amics que no varen voler perdre-se estos moments tan importants del seu regnat, l'acte va estar presidit pel nostre President Iván Hernández i Rodrigo.

Va començar l'acte en la intervenció dels presentadors Mar Ricart i Pablo Rasero, que donaven pas als integrants del Quadro Artístic de Teatre de la Falla per a representar una obra de teatre que servia com a inici de l'Exaltació.

Finalisada l'obra de teatre donava començ l'Exaltació infantil en la presència del nostre President Iván, que rebia a cada u dels fallerets i falleretes de la nostra comissió menuda, donant-li les gràcies per la seua presència. Sens dubte algú, el moment més emotiu de la vesprada es va produir quan el nostre President va impondre, en tota solemnitat, la Banda de Fallera Major Infantil a Natalia Salmeán, Banda que portava la seua germana Noelia, aixina com l'imposició de la Joya de la comissió infantil.

El moment especial de l'Exaltació Infantil per a Natalia, va ser la intervenció de la mantenidora, ja que la persona encarregada d'exalçar-la era ni més ni menys que la seua tia Laura Lozano, que va tindre unes boniques paraules carregades d'emoció, amor i sentiment cap a Natalia, nostra Fallera Major Infantil.

Després d'un descans i posterior actuació del Grup de Balls Tradicionals de la nostra falla, va començar l'Exaltació de la nostra Fallera Major per al present eixercici, Sandra Salazar, que va

estar conduïda en la seua al·locució pels fallers Consuelo Cabrera i Víctor Asensi.

En el nostre President Iván Hernández en l'escenari del teatre, va començar a donar la benvinguda a totes les falleres de la nostra comissió que van voler estar presents en este bonic dia de festa per a la nostra falla.

Un dels moments més emocionants viscuts durant l'acte va ser quan varen anomenar a la nostra Fallera Major Sandra Salazar, i el nostre President li va impondre la Banda que l'acredita com a Reina de la nostra comissió, aixina com quan li va ser imposta la Joya de la nostra Falla.

La tensió i l'emoció va fer mossa en nostra Fallera Major en l'intervenció dels seus mantenidors els fallers Laura Albiach i Jorge Martínez, que en les seues agradables paraules varen exalçar a la nostra Fallera Major.

Després de les paraules del nostre President Iván Hernández vàrem procedir a cantar el nostre Himne de la Comunitat, donant per finalisada l'Exaltació de nostra Fallera Major.

Com a colofó de la vesprada, vàrem assistir a un fabulós espectàcul de *playback* oferit pels quadros artístics infantil i major, posant passador d'or a este dia d'Exaltació de les nostres Falleres Majors 2020, un dia de grans emocions i felicitat que estem segurs que serà molt difícil d'oblidar.

Nit de Sant Joan

Nostra falla, des de fa molts anys, celebra esta festa tan arraïlada al món de les falles, és una festa originàriament lligada a l'arribada del 21 de juny, data del solstici d'estiu, els seus orígens varen ser pagans pero més tart es van cristianisar, guardant ritos i tradicions lligats al fòc, a l'aigua i a les herbes.

Ienguany, fidels a la tradició, vàrem celebrar esta festa que nos servix per a donar-nos eixe respir i eixe temps de descans durant els mesos d'estiu, apartant-nos del quotidià quefer de l'organiscació fallera, des d'eixe dia fins al mes de setembre nos evadim del mundanal soroll que genera la nostra festa.

El passat dia 22 de juny va ser la data triada per a la celebració del dia de Sant Joan, d'un temps a esta part la celebració comprén tot el dia, des de be pronte els membres de la nostra comissió comencem a preparar les distintes activitats que se succeiran durant el dia, el tema triat per a la celebració d'este dia va ser el dels Superhéroes.

La Delegació d'Infantils, com sempre, va ser l'encarregada de portar a terme la realiscació de

la foguera que va ser engolguda per les flames a les 24:00 hores d'este dia de Sant Joan. Pero no solament es varen dedicar les nostres delegades i membres de la comissió infantil a construir l'estupenda foguera, durant el matí els jocs d'aigua van ser el major alicient per als nostres chiquets, que varen gojar dels primers banys del recent estrenat estiu, en un fabulós unflable que va fer les delícies de tots els menuts.

La Delegació de Festejos i Joventut va ser l'encarregada de l'organiscació de la festa per als adults, en el montage d'una barra de begudes i d'uns estupendos aperitius, vàrem poder gojar del famós "Quinto i Tapa", begudes molt refrescants i animats per una série de jocs i concursos preparats per dita delegació. Pero no va parar a ahí la cosa, per la vesprada se celebrava una festa organiscada per la joventut anomenada "tardeo", on es varen poder degustar uns bons combinats al ritme de la música més actual.

Atres dos delegacions, aplegat el moment del sopar, varen prendre protagonisme, la Delegació de Protocol en l'organiscació de les taules i cadires

on els fallers, familiars i amics vàrem poder degustar eixos fabulosos entrepans preparats en tant carinyo per la Delegació d'Actes Socials. I després del sopar, hora de divertir-se en una estupenda disc-mòbil, que nos va oferir els ritmes més alegres i calentets de l'actualitat. Parada obligatòria a les 24:00 hores on els vàrem donar el protagonisme a la nostra Fallera Major Sandra Salazar i Lozano, i al nostre President Iván Hernández i Rodrigo, acompanyats per Emma i

Bruno Gálvez, els nostres representants de l'any anterior, varen encendre la mecha que va donar pas a la cremá de la foguera d'enguany. I tots junts, fallers, falleres, familiars i amics, com mana la tradició en nostra falla, vàrem donar la benvinguda a l'estiu com des de fa molts anys venim fent, en l'alegria d'estar un any més en perfecta harmonia, esperant passar un estiu de lo més be.

Els nostres fallers pel món

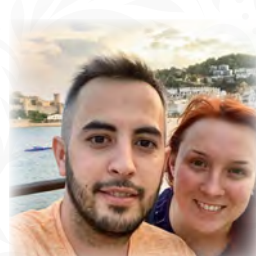
Enguany per iniciativa de la nostra delegada de rets socials, María Sánchez, vàrem sol·licitar als membres de la nostra comissió que quan ixqueren a gojar de les seues mereixudes vacances, nos feren arribar alguns d'eixos moments divertits que se solen viure quan no estem en el nostre quefer diari, a soles o acompanyats dels nostres amics o familiars. La resposta ha segut prou bona, encara que haguérem preferit que nos inundaren el disc dur de l'ordenador de totes eixes fotos que hem reclamat per a poder donar forma a esta secció, una secció divertida que lo únic que pretén és poder visualisar eixos moments de relax i descans que els membres de la família fallera de Joan d'Aguiló utilisem en els nostres dies estivals, i si és gojant d'una bona cervesa com la del nostre patrocinador i col·laborador Estrella Damm, millor que millor, i si pel contrari eres més de vi, que millor que assaborir eixos fabulosos caldos que nos oferix el nostre patrocinador i col·laborador Cavas i Vinos Dominio de la Vega.

Sempre és bo i convenient buscar un moment per a conèixer de primera mà la nostra cultura i els nostres monuments, i que millor que organisant una eixida cultural per a instruir-

nos en estos temes, i prova d'açò és que el passat dia 20 d'octubre el nostre Vicepresident de Cultura, Pepe Olivert junt al faller Alejandro Martín, amfitrió del celler Dominio de la Vega, organisaba una excursió a Requena, en la qual vàrem poder visitar el parage de les "Pilillas" on es troba els runes del celler més antic del món. Una gran explicació a càrrec d'Alejandro nos va fer imaginar-nos com seria aquell celler sigles arrere, una charrada que va resultar molt interessant, aixina com el recorregut. Seguidament vàrem fer la visita al celler Dominio de la Vega, on se nos va obsequiar en un aperitiu típic de Requena regats en els propis caldos del celler. La visita i posterior tast dels vins i caves del celler varen finalisar el matí en Requena, sent del gust de tots els participants.

L'excursió es va completar en el menjar en el nostre casal faller, resultant una eixida cultural en una experiència molt valorada per tots els assistents, que varen saber apreciar la conuinació de la cultura dels nostres antepassats en la creació d'un celler tan antic, en la cultura vinícola, una cultura que també és molt antiga i de la que també nos agrada gojar.

XXI Semana Cultural

“L'ARQUITECTURA DE LA NOSTRA CIUTAT”

En l'any 2019, hem reglotat eixa vintena de setmanes culturals realitzades per la nostra comissió a lo llarc d'estos vint últims anys, setmanes culturals que com el seu nom indica són imminentment culturals, ja que a lo llarc d'estos anys han segut molts els temes a tractar, temes de tota índole en els que sempre han destacat les costums, tradicions i cultura del nostre poble, convertint-se en unes jornades molt concorregudes i seguides per un públic molt interessat en les costums i vida de la nostra terra i les nostres gents.

En el nostre afany de seguir promovent i fent públic tot allò que es relaciona en la nostra cultura, calia triar un tema que donara nom i contingut a la XXI Setmana Cultural, la qual cosa nos va fer posar-nos mans a l'obra, no podíem baixar d'escaló en la nostra proposició de setmana cultural, nos devem a un exigent públic que demanda bons temes que els apleguen i els facen sorprendre's de lo que allí els anem a contar.

I llavors és quan emergix la figura d'una fallera de la nostra comissió que enamorada dels seus estudis nos fa la proposta de parlar en esta XXI Setmana Cultural de “L'Arquitectura de la nostra Ciutat”, a la qual cosa nos vàrem quedar tremendament ilusionats per la gran idea aportada.

Cristina Soriano Vila, fallera de la nostra comissió i estudiant de 3er curs d'arquitectura, es posava a la nostra disposició per a montar una gran setmana cultural. Ella es va encarregar de tractar els temes en els ponents, quasi tots professors de la facultat i del politècnic, i aixina a poc a poc en un parell de mesos teníem programada la XXI Setmana Cultural dedicada a “L'Arquitectura de la nostra Ciutat”.

La programació de la setmana començava el passat dilluns 18 de novembre de 2019, finalisant el diumenge dia 24, data del tancament de dita setmana.

El 18 de novembre a les 20:00 hores era la vesprada de l'inauguració de la XXI Setmana Cultural a càrrec de les nostres Falleres Majors, Natalia Salmeán i Sandra Salazar, acompanyades pel nostre President Iván Hernández. Nostra Fallera Major, Sandra Salazar era la que, en les seues paraules, donava el tret d'eixida als actes de la XXI Setmana Cultural quedant inaugurades.

El nostre casal presentava un bonic aspecte replet de falleres, fallers, familiars i falles convidades a l'acte, un acte que va estar presentat per el nostre Vicepresident de Cultura, Pepe Olivert, encarregat de dur a bon port tota la Setmana Cultural. Després d'una introducció i explicació del tema li donava la paraula al

Bibliòfil i Historiador, En Rafael Solaz Albert, que nos parlava de “L’Evolució de l’Arquitectura en la nostra Ciutat” un punt de vista molt interessant sobre la diversitat de l’arquitectura de la nostra Ciutat. Després d’aprofundir durant un bon rato en el tema, vàrem finalitzar l’acte en la projecció d’un vídeo editat i montat pel faller Quique Ricart, en el qual es feya evident lo parlat, eixa evolució de l’arquitectura des de la barraca i l’alquería, passant pels palaus, iglésies i edificis tan emblemàtics que fan de la nostra Ciutat una de les grans referències en l’arquitectura del món. En les paraules del nostre President, encarregat de tancar l’acte, les notes del nostre Himne Comunitari i un fabulós vi d’honor preparat per la Delegació d’Actes Socials i patrocinat per Cervezas Estrella Damm i Vinos i Cavas Dominio de la Vega, concloïa la primera jornada d’esta XXI Semana Cultural.

El dimarts dia 19 de noviembre era el torn de la barraca valenciana, la vivenda tradicional per excelencia i un dels símbols de la nostra Ciutat. La charrada d’esta segon jornada va estar a càrrec de Na Rosa Pastor Villa, doctora en arquitectura per la Universitat de València i profesora associada de l’Universtat Politècnica de València.

Va començar la seua intervenció proyectant un “power point” sobre la barraca i els seus orígens allà per el Cabanyal, d’on ella és naixcuda. En esta interessant charrada vàrem poder observar les diferents construccions de la barraca, des de la seua forma primitiva fins a les últimes barraques que queden per la nostra horta. El materials amprats per als fonaments, parets i voltons que sostenen la construcció, la qual sempre es componia dels elements naturals que tenien els habitants al seu entorn. El sostre de canya i palla per a facilitar l’airejat durant els mesos calorosos, i interiorment sense cap lux pero ben acondicionades per a la vida dels humils treballadors del camp o els peixcadors del cabañal, on s’han conservat barraques habitades fins el segle passat.

Després de totes estes explicacions es va donar una tanda de paraules per a que tot aquell que volguera preguntar sobre lo havíem visionat ho poguera fer. Després de vàries intervencions, i havent conclós la tanda de paraules, va prendre la paraula el nostre President Iván Hernández per a tancar l’acte, acte que va ser de l’agrado

de tots els presents que aixina ho varen celebrar en una forta ovació. Finalisarem la vespreada en un estupent vi d'honor.

El dimecres dia 20 de novembre rebíem la visita de dos arquitectes per a la charrada d'esta jornada, Julia Pineda i Julia Gomar representant a l'estudi d'arquitectes Creaqció, nos presentaven el seu projecte fet per a una falla del poble de Carlet titulat, "Altres, Arquitectura i Falles", on nos confessen que els arquitectes s'han dedicat des de sempre ha tindre el fòc com a enemic, no obstant alguna cosa màgica ha succeït per a que de sobte l'enemic es convertixca en amic i tot canvie. L'arquitectura estava al marge de la festa, fins que per fi s'han adinsat en una arquitectura diferent, que abraça la tradició pero investiga, que rebusca en el passat pero reconeix el seu temps, que naix pero que sap el seu fi immediat, és l'arquitectura de la festa, l'arquitectura del foc.

En el "power point" de presentació nos donaven l'explicació del seu projecte en este procés col·laboratiu per al disseny i construcció del monument de la Falla Avinguda Blasco Ibàñez de Carlet. Draps bruts és el lema que va aglutinar tot l'any faller de la comissió per al 2016. Un projecte que treballa la quotidianà de les nostres vides, on es busca reflectir temes que han interessat a la comissió fallera per a este any. Continuant en la línia encetada l'eixercici anterior, varen concebre el monument faller com un projecte processual, on la col·laboració dels fallers en tot el procés d'ideació i construcció del monument era una peça fonamental. Este enfocament del monument fa que la seua creació evolucione i es desenrolle durant tot l'eixercici.

Després de tota l'explicació del projecte vàrem donar un torn de paraules per a explicar els dubtes i impressions dels presents, una vegada finalisat el torn de paraules tancava l'acte el nostre President donant les gràcies a les representants de l'estudi d'arquitectura per la seua presència i col·laboració en esta jornada de la XXI Semana Cultural. El vi d'honor tancava la tercera jornada en un bon sabor de boca.

Divendres 22 de novembre i una de les charrades més esperades per les persones que acodixen interessades a les charrades diaries de la Semana Cultural. La charrada de hui estava dedicada al "Parc Gulliver" i els jardins del Turia que té al seu voltant, esta intervenció venia a càrrec de l'Arquitecte i Professor En Rafael Rivera Herráez, que des del primer instant es va ficar al públic en la bojaca, per la seua manera

docent i senzilla d'explicar les coses i pel seu bon humor.

En esta quarta jornada anàvem a conèixer des de dins un parc dels més emblematics dels que conta la nostra capital, i ademés de ser un parc únic en tota europa, és un àrea verda que s'ha convertit, en el pas del temps, en un icon per a la ciutat.

I dona la casualitat que el mateix Rafael Rivera, va ser l'arquitecte, constructor i el que va donar l'idea de convertir el llot del Túria en un gran parc. Un parc que tinguera una figura per a poder jugar grans i menuts, i va nàixer el "Parc Gulliver".

En un "power point" en el qual es veia la progressió etapa a etapa des que naix la idea, es presenta l'idea, es rebuja l'idea i més tard es recupera l'idea de la creació de dit Parc Gulliver. Tots els entrevalls interiors de la figura de Gulliver, i tots els materials amprats per a la seua construcció varen ser els protagonistes de la charrada tan amena que nos va brindar Rafael Rivera. Una llarga tanda de paraules varen ser ateses en gran amabilitat i humor pel nostre ponent, el qual es va portar una de les més grans ovacions de tota la semana cultural. Com tots els dies, el nostre President tancava l'acte en unes paraules d'agraïment cap al nostre invitat, obrint-li les portes de la nostra casa per a qualsevol moment que vullga visitar-nos. El fabulós vi d'honor tancava la quarta jornada de "L'Arquitectura de la nostra Ciutat".

El dissabte dia 23 va ser la data pensada per a la tan esperada "Manifestació Poètica", una jornada des de fa molts anys es ve prolongant any rere any per lo ben rebuda que és pel nostre públic i per l'amabilitat de les Associacions, poetes, aficionats i espontàneus que agraden de compartir en els demés uns moments de cultura i de bellea en les seues intervencions. Enguany vàrem contar en la presència de quatre components de l'Associació de "Amigos de la Poesía de Silla", també vàrem gojar en la col·laboració de dos components de l'Associació "Dona Nova i Salut", aixina com la fabulosa intervenció de Dña. Mercedes Luque Castro, i també la de D. Enrique Almero Zanón, poeta i President de l'Agrupació de Falles Mercat Jesús. Les nostres Falleres Majors Natalia i Sandra també es varen voler sumar a esta celebració en dos estupendes poesies. Un faller de la comissió infantil, Nico Hernández, també va voler deixar el seu sagell en una bonica poesia en gran eixecució per la seua banda. Un any més hem

complit en la tradició marcada des de fa molts anys, mentres no es cansen i hi haja algú per a declamar, allí estarà nostra falla per a donar-li els mijos per a que se senta la seua veu.

Per la nit vàrem tindre l'extraordinària actuació del Quadro Artístic de Teatre que baix la direcció de Jorge Martínez, varen posar en escena "La Barraqueta del Nano" joguet còmic en dos actes original de Paco Barchino. Prèviament a l'actuació, vàrem celebrar un sopar de germandat de tots aquells que varen voler estar junt al nostre Quadro Artístic de Teatre. En finalisar el sopar l'organització de la Semana Cultural va obsequiar a tots els presents en dolços i mistela.

A les 23:00 hores donava començ la representació, la qual va ser de l'agrado de tots per la seua comicitat i per lo ben eixecutada que va estar per part dels actuants. Una nit més d'èxit de la nostra comissió, que nos dona un alicient per a seguir per esta línia, sempre buscant l'entreteniment dels nostres membres de la falla.

El dumenge dia 24, dia de la clausura de la Semana Cultural, vàrem celebrar per quint any consecutiu la 5ª Trobada de Balls al Carrer organizada per nostra falla, en la que vàrem tindre l'extraordinària actuació, además del nostre Quadro de Balls Tradicionals, del Grup de Ball de la Falla Fra J. Rodríguez i també el Grup de Ball de la Falla Pintor Segrelles, els quals nos varen oferir les seues actuacions davant d'un públic que va saber premiar en aplaudiments l'esforç realizat i lo ben eixecutats que varen estar dits balls.

Solament nos queda donar les gràcies a tots els que han fet possible la realització d'esta XXI Semana Cultural, fallers i falleres, conferenciants, poetes i aficionats a la poesia, grups de teatre i balls tradicionals, i en especial a les nostres Falleres Majors Sandra i Natalia i al nostre President Iván per estar presents en totes les jornades.

I per últim a l'organització de la XXI Semana Cultural, a la Delegació d'Actes Socials pels estupents vins d'honor, als nostres patrocinadors Estrella Damm i Cavas i vinos Dominio de la Vega, al faller Manuel Peralta i a la fallera Jose Ripoll per la seua col·laboració en els vins d'honor, als fallers Quique Ricart, Toni Fuentes, Javier Soriano, Guillermo García, Javier Soler i Cristina Soriano per la seua ajuda i col·laboració en tot moment.

El·s nostres quadros artístics 2020

¡LA NOSTRA FALLA PORTA EL PLAYBACK A LA SANC!

Enguany després d'un parell sense "donar-li al play" el nostre quadro artístic, en membres veterans i noves cares, encapçalades per les seues directores Arantxa Perea, Tania Porta i Marta Prieto, allà per finals de juny decidiren donar-li forma a DREAM MARKET, una història/musical que tracta d'una empleada d'un supermercat que sommia en ser artista.

Este "sprint" per a poder portar el nom de la nostra comisió al concurs que Junta Central Fallera organisa en la sala Canal ha segut una experiència molt gratificant, i no sols pel premi conseguit, sino porque en esta activitat es conseguix que varis grups d'amics es mesclen i en un mateix objectiu conecten, conseguint aixina el que tots coneixem com "fer falla".

Som una comisió que recorda en carinyo musicals realisats antany com "Oklahoma", "Evita", "El Rey y yo"... i molts més que nos han aportat premis, diversió i orgull faller.

El desig per continuar gojant, i per fer gojar als nostres fallers i falleres, ha fet possible que l'ilusió i el treball realisat en "DREAM MARKET" no sols haja conseguit un 2on PREMI del Grup B, sino que ara tenim la motivació suficient per reactivar-nos com a grup de playback.

Perque si d'alguna cosa estem segurs és que art tenim, i cal destacar a la nostra fallera Patricia Martí Fernández, premiada com a millor *intèrpret femenina per la seua actuació com "Valerie".

L'any que ve, podem participar en la categoria A, coneguda entre bastidors per "l'Olimpo de los Dioses". Ya s'està forjant lo que es vol portar i en la calitat que es vol actuar. Solament desigem que l'ilusió siga compartida per tot faller i fallera, i es reme en la mateixa direcció, i fer-ho sempre junts serà una VICTÒRIA.

¡Enhorabona a tots!

Tania Porta García

“ACTUACIÓ CONCURS PLAYBACK JCF FALLES 2020”

Bon dia, bona vesprada o bona nit apreciats lectors, siga l'hora que siga és un bon moment per a vore i escoltar esta gravació, en ella podreu gojar de l'actuació del nostre Quadro Artístic de Playback en la final del Concurs de Playback organitzat per la J.C.F, en la sala Canal el passat 21 de Novembre, en el que varen obtindre el 2on Premi de la categoria B.

Gràcies al progrés i la tècnica per mig d'este còdic de barres teniu tota l'informació relacionada en dita gravació, podeu vore i escoltar d'una

manera més personal tota l'actuació d'eixe dia, únicament teniu que passar l'escàner del vostre aparat electrònic pel còdic QR, ho descarregueu i a continuació ja podeu gojar de la gravació.

L'ART DE L'INTERPRETACIÓ

Des dels seus inicis, nostra Falla s'ha caracteritzat per les seues grans inquietuts artístiques reflectides en les nombroses velades teatrals i de "varietés" organitzades durant molts anys, començant les primeres a representar-se en el Club Social "El Zafranar" i, una volta inaugurat el nostre Casal, continuar en ell en l'activitat i tenint la gran sort d'haver pogut contar en grans artistes del moment de la societat valenciana

com Rafael Conde "El Titi", Rosita Amores, o un chaval en el nom artístic de "Frango" i que més tart es convertiria en el conegut cantant Francisco, i molts més... pero també, com no, representant obres teatrals del moment com "La Tia de Carlos", "El juicio de Mary Dugan", "Madame Butterfly", "Nosotros ellas i el duende" o joyes del teatre en valencià com "Nelo Bacora", "La Rosella" "I diuen qu'el peix és car", "Cançonera valenciana", "L'Alcalde de Favara", "Per la fam d'heretar", "Ja estic en ma casa"....

Han segut molts els fallers i falleres que han conformat els grups de teatre que a lo llarg del temps han passat per nostra Falla, renovant-se constantment en l'arribada de jóvens que se sumaven a la difícil tasca de l'interpretació.

Hui dia, després d'un llarg periodo d'inactivitat teatral, i gràcies a un grup de fallers i falleres en inquietuts interpretatives, s'ha recomençat en força i il·lusió l'activitat teatral tornant a retrobar-nos en les velades de teatre que tan bons moments nos han fet passar.

Són ja cinc anys en que el grup de teatre de nostra Falla, cada volta més numerós, no ha faltat a la

seua cita en l'acte de l'Exaltació de les nostres Falleres Majors, o en la ya tradicional velada de l'últim dissabte de Febrer... Representacions com "Els Merengues", "Xeperut i coixo", "La butaca màgica", "Quico Sentencies", "Tu tens pare?", "Alejo... t'has colao", "Colombaire de profit", "El Dicharachero", "La família Política" ... nos han fet recordar aquelles velades d'antany en nostra falla, transportant-nos, en la sàtira que caracterisa al poble valencià, a reviure èpoques anteriors.

Enguany, a les cites anteriors, se suma el joguet còmic original de Paco Comes preparat per

a l'Exaltació i titulat "La caiguda del balcó" i la representada en la Setmana Cultural baix el títol de "La barraqueta del nano" original de Paco Barchino, ja que el Teatre Valencià és Cultura Fallera, és el sentir d'una època, la de finals del segle XIX i principis del XX, reflectida en els innumerables sainets escrits a este efecte on queda retratada l'idiosincràsia d'aquella societat valenciana.

Res més, espere i desige que este grup de teatre format en nostra Falla continue durant molts anys més i l'harmonia i confraternitat que existix en el mateix servixca per a moure a nous fallers i fallers a adinsar-se en el món de l'interpretació, sense oblidar que lo important és divertir-se i divertir...

Jorge R. Martínez Micó

Els nostres artistes fallers 2020

De tots és sabut que és imprescindible per a la continuïtat com a comissió fallera plantar dos monuments en la nostra demarcació, i enguany vàrem tindre un començ una miqueta complicat pel retard en l'elecció del President de la nostra comissió, no anàvem sobrats de temps. Una volta posat en marcha l'eixercici la comissió no estava d'acort en la continuïtat de l'artista de la falla gran, un problema afegit, calia buscar un artista i el temps se nos tirava damunt, puix no anàvem de sobres en la contractació d'un artista que acceptara les nostres pretensions i que estiguera disposat a treballar per lo que li anàvem a oferir.

L'encert va voler que per una casualitat nos trobàrem en un matí d'almorzar, a un bon artista faller, i además conegut en la nostra comissió, puix anys arrere havia treballat per a nosatres en molt bons resultats. L'ocasió va ser aprofitada per abdós parts, l'artista estava disposat i la falla també, solament faltava vore les condicions i plasmar l'acort en l'aprovació de la Junta General

de la falla. Una vegada aprovat, l'únic que faltava era les firmes de les persones responsables de finalisar l'acort.

El passat 7 de Maig va ser la data elegida per a certificar els acorts entre nostra falla i els dos artistes fallers, en dita cita es varen firmar els contractes que unien a l'artista de la falla infantil, que este eixercici tornava a estar confeccionada per Vicente Fco. Lorenzo, que tercer any consecutiu es feya càrrec de la construcció de la falla de la nostra comissió infantil. La falla gran seria confeccionada per l'artista faller Ximo Martí, el qual en gran ilusió tornava a la nostra comissió en uns anys més d'experiència, una experiència que nos plasmarà en una gran obra que segurs estem nos plantarà en les pròximes falles 2020. Finalisat tot el protocol de firmes i contractes, nos vàrem dispondre a complimentar als nostres invitats en un sopar de germanor fallera, en la qual com és d'esperar es va parlar i molt de falles i artistes.

El passat dia 15 de novembre, dins dels actes previs a la XXI Semana Cultural, nos donàvem cita en el nostre casal per a oficialment presentar els esbossos de les falles que plantarem durant la semana fallera del 2020. En la presència de les nostres Falleres Majors, Sandra i Natalia, aixina com el nostre President Iván, i també els nostres dos artistes fallers Vicente Fco. Lorenzo i Ximo Martí i acompanyats de numerosos membres de la nostra comissió, donava començ

l'acte conduït pel nostre Vicepresident de Cultura Pepe Olivert. En dit acte es va fer un repàs visual dels treballs realitzats pels dos artistes durant els últims anys, finalisant en els descobriments dels dos esbossos de les falles que plantarem en la nostra demarcació, sense dubte un bonico acte per a donar llum als projectes dels nostres artistes per a este eixercici, d'esta manera acríixer l'ilusió dels membres de nostra falla en un any ilusionant.

Una vegada presentat els esbossos de les nostres falles, faltava realitzar la tradicional visita als tallers dels nostres artistes fallers i poder veure l'evolució dels treballs en les nostres dos falles. Per la qual cosa el passat diumenge dia 12 de Giner es va efectuar l'eixida cap al taller de l'artista de la falla infantil Vicente Fco. Lorenzo, situat en la Ciutat de l'Artista faller de Benicalap. Un autocar nos va traslladar fins al lloc i vàrem poder observar lo avançats que es troben els treballs de la nostra obra infantil, aplegant a la conclusió de que serà una estupenda falla. Tots els chiquets, inclosa Natalia nostra Fallera Major Infantil, varen preguntar al nostre artista

els permenors de la falleta infantil, i després de les consegüents fotografies vàrem tornar a l'autocar per a que nos traslladara fins al taller de l'artista de la falla gran, Ximo Martí, situat en la localitat de Beniparrell. A l'arribada al taller tots nos vàrem quedar molt satisfets dels treballs que el nostre artista faller ha dedicat al nostre monument, una llaugera explicació del cos central i de les escenes, per part de l'artista, va fer que s'entenguera millor el sentit de la falla. Vàrem finalisar la visita en un suculent aperitiu ofert per les nostres Falleres Majors, Sandra i Natalia, i brindant per l'èxit dels nostres dos monuments.

Brillants de la nostra falla

Any 1984

Jose Mª Ibañez Orts

Manuel Roselló Sales

Any 1988

Luis Lacárcel Canet

Any 1989

Francisco Peñaranda Alarcón

Any 1990

Gregorio Boix Sala

Any 1993

J. Antonio Compañ Prósper

Enrique Compañ Prósper

Julio Orero Sancho

Alfredo Ripoll Reig

Jaime Vanaclocha Martínez

Any 1994

Miguel Domínguez García

José Olmos Aviñó

Vicente Pellicer López

Ricardo Ruiz Pascual

José Luis Santiró Font

Any 1995

Vicente Ibañez Orts

Any 1996

Vicente Orero Sancho

Any 1997

Abdón Martínez Herreros

Victor Royo Górriz

Any 1998

Francisco Palomero Estornell

Any 1999

Guillem Gil Revert

Carlos Sánchez Fullana

Any 2000

Jorge R. Martínez Micó

Any 2001

Germán Costa Navarro

José T. Muñoz Montoro

Any 2002

José Olivert Alba

Francisco Palomero Martí

Any 2003

Francisco Olmos Olmos

Juli Pedrós Molas

Any 2004

José Bernabé Maestre

Mariano Céspedes Pascual

José Vte. Martí Obiol

Trinidad Zorío Pellicer

Any 2005

Blas Rodríguez Blanca

Any 2006

Mª Carmen Berenguer Rubio

Any 2007

Ernesto Castillo Varvaró

Any 2008

Manuel González Tormo

J. Carlos Lozano Martínez

Miguel Zorío Pellicer

Any 2009

Alfonso Barber Berenguer

Mª Amparo Martínez Alba

Mª Carmen Martínez Alba

Úrsula B. Martínez Real

Irene Peñarrubia Mateo

Any 2010

Luis Latorre García

Mª Amparo Tena Gil

Luis A. Tena Orduña

Any 2011

Begoña Latorre Sancho

Any 2013

Mercedes Monterde Montesinos

Rocio Orero Sanfélix

Any 2014

Mercedes Domínguez Ruiz

Amparo Orero Sancho

Vicente Pérez Rios

Ovidia Rodríguez Martínez

Maruja Sanfélix Bataller

Any 2015

María José Hernández Genovés

Eva María Orero Sanfélix

María José Tena Gil

Any 2017

Mara Gil Ballester

Mónica Pedrós Bordanova

Any 2018

Salvador Ubach Badenes

Any 2019

Juan Carlos Comes Seguí

Sandra Belén Orero Sanfélix

Amparo Solaz Peñarrocha

Any 2020

Vicente Berenguer Rubio

Sergio José Compañ Más

Antonio Fuentes Peirusa

Amador López Pérez

Juan Carlos Martínez Pérez

Josefa Mª Ripoll Pascual

Vicente Berenguer Rubio

Faller d'Or i Brillants

Com passa el temps. Semblava molt lluntà, pero ya ha aplegat. Este eixercici reps la recompensa en que qualsevol faller somia. Una recompensa que significa molt: un viatge per tots els recorts que ací vares viure i continues vivint.

Tot va començar poc després del teu naiximent. Vares aplegar a una família en que el sentiment faller estava molt present, on el teu pare Vicente, en el respal incondicional de la teua mare Carmen, vos varen inculcar a tu, al teu germà Eliseo Antonio i a la teua germana Mª Carmen,

l'afecte cap a esta comissió. I vares ser tu qui va continuar avivant eixe sentiment participant en la «vida fallera»: Tocaves la pandereta en la rondalla, vares ballar junt al quadro artístic i vares traure més d'una rialla actuant en el grup de teatre. Perque eixa és la teua essència, fer que totes les persones que et rodegen gogen, posant-te el teu millor disfràs o amenisant les nits de verbena.

I com no, també vares viure els moments més emotius per a la teua família dins de la comissió, com va ser el regnat de la teua germana Mª Carmen i el regnat de la teua neboda Belén. Encara que un dels dies més importants va aplegar quan vares tindre la sort de portar en braços als teus fills, Àfrica i Sento, en la seua primera Ofrena a la nostra Patrona, junt a la teua atra persona especial, la teua dòna Empar.

I finalment aplega un atre moment especial, únic. El moment en que reps esta recompensa. Pots estar orgullós de tota la teua trayectòria, pero més orgullosos estem nosatres, les persones que t'acompanyem hui: la teua família i els teus amics de tota la vida. Perque tornes a les teues raïls, tornes a la comissió, la teua comissió. I no ho fas a soles, véns junt als teus dos «peques» a els que, estem segures, vas a transmetre'ls l'amor per esta festa de la millor manera possible.

Nostra més sincera enhorabona. Les teues nebodes Paula i Belén.

Paula Berbis Berenguer

Belén Berbis Berenguer

Sergio José Compañ Mas

Faller d'Or i Brillants

El Bunyol d'Or ab fulles de llorer, és la màxima distinció que Junta Central Fallera otorga per a premiar la trajectòria fallera, la defensa de les costums valencianes i l'amor a la nostra festa.

Si algú reuix eixes qualitats des de que va nàixer és Sergio Compañ Más, el meu amic des dels cinc anys, valencià i valencianiste fins a la mèdula, defensor del nostre idioma i costums valencianes, prové d'una gran família fallera, el seu yayo, el seu germà, els seus tios, les seues cosines, els seus pares, els COMPAÑ han deixat una empremta imborrable en la nostra comissió.

Sergio és amant de les falles i de les activitats falleres, ha participat en cavalcates, play-backs, teatre i en general tot lo que siga festa allí esta Sergio i si és dia no hi ha festa, li l'inventa i gogem tots en el.

Recorde quan en l'any 1981 et varen fer PRESIDENT INFANTIL, i en el cole la majoria no sabíem ni que era ser President Infantil, et véem com un héroe. "Sergio el president"

Un altre recort de quan érem nanos, és anar a la teua casa i vore tots els quadros en les insiginies i pergamins de falles, i tu, en els ulls carregats d'emoció, explicant-me que significava tot aixó.

No m'oblide de les travessures que féyem en falles en els petarts, pero millor no ho escric.....

I lo que sempre perdurara en la meua memòria va ser quan va nàixer la meua filla Lucía en el 2004, i lo primer que vaig fer va ser cridar-te per a que ixquera en l'ofrena en la teua falla, no m'imaginava lo que supondria eixa cridada per a

la meua familia, sempre t'estaré agraït per com vos vàreu bolcar en integrar-nos en la falla.

En nom de la comissió et transmet nostra més sincera enhorabona SERGIO J. COMPAÑ MÁS

“BRILLANT” faller, valencià i amic.

Roberto Esteve Llorens

Antonio Fuentes Peirusa

Faller d'Or i Brillants

Primer que tot, papa, volíem escriure't estes línees per a enaltir un fet prou rellevant, sabem que és un orgull per a tu rebre està recompensa en la teua falla, la falla a la que pertany des de fa 30 anys. Esta recompensa se li otorga als membres de la comissió que senten la festa de veres, que demostren que la falla és més que 4 dies de festa, i tu eres un d'ells.

Nostra més sincera i emocionada enhorabona per rebre una recompensa molt especial per a tot aquell que se sent molt faller, i sobretot per a tu que eres un eixemple com a tal. T'ho mereixes tot perque eres un faller dels peus al cap, que des de sempre ha demostrat la seua implicació

i esforç per la festa fallera, i particularment per esta falla; un gran valencià com el que més. Gràcies per la teua dedicació durant tots estos anys, i gràcies per haver-nos inculcat l'amor per esta festa i per esta falla, sempre has segut un espill on mirar-nos.

La teua trayectòria en esta falla va començar en l'any 1989, i des de llavors sempre que se t'ha demanat ajuda has estat disposat a treballar. La mare nos ha contat que vares començar com a directiu en Antonio Calatayud, substituint-la a ella perque la teua filla major anava a nàixer, i des d'eixe moment vares començar a guanyar-te a la gent poc a poc. Has format part molts anys de la directiva ocupant diferents càrrecs dins d'ella, i sempre esforçant-te per a que tot ixquera de la millor manera possible.

Sabent còm eres, ya que eres un renegó al que se li va la força per la boca, sempre eres el primer que està disposat a fer lo que siga per esta falla. La teua dedicació i constància diu molt de la teua persona, i sempre ho has demostrat en la teua comissió, per això aplega el moment d'arreplegar el premi a eixe treball i eixa constància de tants anys com a faller.

I hui t'han entregat eixa tan mereixcuda recompensa que otorga Junta Central Fallera, eixa que s'impon als fallers de solera, a eixos que porten casi tota una vida treballant per la festa fallera per a ajudar a mantindre la nostra tradició i enaltir a nostra volguda València a través de les falles, reconeguent tot l'esforç i amor cap a la festa.

Et volem molt papa.

Virginia Fuentes Latorre

Celia Fuentes Latorre

Amador López Pérez

Faller d'Or i Brillants

El faller Amador López porta tota una vida pertanyent a la nostra Comissió, potser per a alguns és el gran desconegut, apareix pel casal en contades ocasions, hi ha actes a els que mai falla, és cert que el viure llunt de la nostra demarcació condiona que puga assistir en normalitat. Esta ha segut l'única comissió a la que ha pertanygut, fa molts anys li vaig convèncer per a que s'integrara en nostra falla i junt a un atre gran amic, Gonzalo Montesinos, es va incorporar a la nostra comissió. Els tres érem companys de treball, i durant molts anys vàrem compartir el nostre amor per la falla, Amador jamai havia segut faller ni coneixia el món de les falles.

En aplegar a la nostra comissió es va integrar en el nostre grup i en l'ambient faller, sempre que el seu temps li l'ha permés ha col·laborat d'una forma desinteressada ajudant a nostra falla, les seues plantes baixes durant molts anys han segut com una propietat més de la nostra comissió, servint per a guardar tots eixos objectes que per falta d'espai no caben en el nostre casal, i que són utilitzats d'any en any. Durant molts anys ha segut el culpable de que a nostra falla se li concedira les cessions del Centre Cultural La Beneficència per a la presentació del nostre llibre faller, sempre disponible per a tot lo que necessitàvem i poguer ajudar.

Si hi ha un acte del calendari faller que jamai s'ha perdut és el de l'Ofrena a la nostra Patrona la Verge dels Desamparats, és molt gran la devoció que té per desfilars eixe dia. Tots els amics li recordem cuidant de la fila on els nostres fills desfilaven en els seus temps d'infants, sempre pendent d'ells, hui encara sense tindre cap obligació ho podem vore en les files dels chiquets cuidant d'ells com ho ha fet sempre. Un moment molt especial per a ell va ser complir el seu somi de portar a la seua neta en l'Ofrena, moment que va resultar molt emotiu i que mai oblidarà.

Gràcies Amador pels moments tan bons que hem compartit en tu i els que nos queden per compartir,

crec que et mereixes esta distinció tan important, sense dubte la de major ranc dins del món faller, per la teua fidelitat i amor a nostra falla i a València. Enguany la lluiràs orgullós en eixa Ofrena a la que, any rere any, has anat acompanyant a la teua comissió, el dia que la Fallera Major de València t'imponga tan important distinció, allí estarem per a acompanyar-te i compartir en tu eixe moment.

Solament em queda felicitar-te per la teua dilatada trayectòria en la nostra comissió i espere que pugam contar en la teua presència durant molts anys més.

Enhorabona amic perquè! Ya eres història de la Falla Joan d'Aguiló.

Juan Carlos Lozano Martínez

Juan Carlos Martínez Pérez

Faller d'Or i Brillants

Enguany a Juan Carlos Martínez Pérez, faller des de bolquers de la comissió Joan d'Aguiló – Avgda. Gaspar Aguilar, se li impon la màxima recompensa que Junta Central Fallera otorga, reconeixent aixina tota una vida dedicada al món de les falles. I es pot dir molt clar i molt alt, que Juan Carlos estima i viu la nostra festa.

Amor que ha heretat per tots i cada u dels membres que formen la seua família. Fill, germà, cunyat, tio, cosí, marit de fallers i falleres que han treballat, treballen i treballaran per la comissió que porten en el cor.

I de la mateixa manera que ell porta la passió per tot lo que rodegen les festes “josefines”, aixina li

ho està transmetent a la seua filla, en el desig de que vullga les falles igual que les vol ell, i eixa sí que és, i serà, la seua millor recompensa.

Juan Carlos sempre ha participat activament de totes les activitats que s'han organitzat: les cavalcades del ninot, els playbacks, el futbipunto...

I en 1989 va ser President Infantil junt a la seua neboda Marta. Junt a Ricardo, Mónica i Marta va viure un any inoblidable, encara que ploquera en tots i cada u dels actes.

També ha format part de l'equip directiu en diferents exercicis. De jove en la delegació de festejos, i durant dos anys consecutius va ser vicepresident de protocol. I encara que no tinga càrrec directiu, ell sempre està disposat a ajudar a tot lo que faça falta.

Pero si cal senyalar la seua passió dins de la nostra activitat fallera, i en la que ha destacat varies ocasions, és jugant a el “truc”. Tots els que han jugat en ell saben que, es guanye o es perga, la diversió i la rialla està assegurada. I enguany, junt al seu amic Manolo, han conseguit ser campeons de l'Agrupació.

Enhorabona Juan Carlos per tota la teua trajectòria. Has obtingut la màxima distinció com a faller: “el Bunyol d'or ab Fulles de Llorer i Brillants”. I no sols pels anys inscrits en la comissió major, sino perque este distintiu també arreplega el teu bon fer i amor per la festa, i per la nostra comissió.

I quant aplegue el dia que la Fallera Major de València i posteriorment Sandra, la nostra Fallera Major, et facen l'imposició, tots els que t'acompanyen pensaran: “¡serà bonico açò!”

Tania Porta García

Josefa María Ripoll Pascual

Fallera d'Or i Brillants

Hui és un dia molt especial, puix en tot mereiximent entres en l'història de la nostra comissió com una integrant més del club dels elegits, el club dels brillants de Joan d'Aguiló, una falla en la que durant tants anys has col·laborat per a seguir avivant el fòc d'eixa flama de tradició fallera, pero sempre ho has fet en poc soroll i molta constància, recurrent eixe camí que t'ha portat a la consecució de la recompensa més alta.

Et vares integrar a esta, la teua comissió, quan nostra falla infantil solament tenia un any d'existència, llavors començaves a corrotejar per eixe enyorat antic casal faller, enveja de moltes atres falles, on els teus pares Alfredo i Fina, junt al yayo Alejandro eren l'ànima "mater" d'aquella fabulosa barra del casal, sent la delícia de tots en les seues excelents tapes i menjars.

Vares créixer a l'abric de la nostra comissió, ajudant i participant en tot lo que podies, sempre present gojant d'esta gran família fallera, ¿on millor que en el nostre casal? actuant al teatre, als playbacks, o simplement gojant d'interminables charrades a la porta del casal en les teues amigues falleres, les quals conserves en l'actualitat, bons amics que hui en dia encara perduren.

En varies ocasions vares tindre l'oportunitat de representar a nostra falla com a Fallera Major, una idea que no et feya molta il·lusió i sempre refugies, no obstant vares poder gojar en la teua germana Beatriz quan va ser Fallera Major, vivint un estupent any.

I al pas dels anys vares trobar l'amor en un faller de la nostra comissió, un faller en el que portes compartint la teua vida trentaset anys, formant una família per als quals la falla és més que una religió, ¡és la nostra vida!. Frut d'esta unió varen arribar els fills, uns fills que han continuat en la nostra tradició fallera, i molta culpa l'has tingut tu, perque els has sabut inculcar l'amor a la nostra falla i a la nostra festa aplegant a representar a la nostra comissió, primer María com a Fallera Major Infantil en l'any 1994, i més tart José Ignacio com a President

Infantil en l'any 2008, dos anys maravillosos en els que vares gojar més que si hagueres segut tu la protagonista. Pero encara quedaba més, per a arrematar la faena set anys després t'embarques en l'aventura presidencial que mamprenc durant quatre anys, resultant ser uns anys maravillosos, gràcies a l'equilibri i l'estabilitat que em vares oferir podent gojar per igual d'esta aventura.

Per a finalisar vullc en nom de María i José Ignacio, i en el meu propi, donar-te l'enhorabona i felicitar-te per la teua constància de lluita i sacrifici per la festa fallera, pero principalment per unir a la nostra família entorn a la falla, una família que viurà en orgull esta mereixcuda imposició.

Pepe Olivert Alba

Presidents d'Honor Perpetus

† D. Gaspar Olmos Ortí
President 1943/44

† D. Juan Vallés Ivars
President 1944/45

† D. José Roca Coscollá
President 1945/46

† D. Manuel Castañ Soro
President 1946/47

† D. Juan Vallés Ivars
President 1947/48 fins 1969/70

D. Fernando Burguete Chirivella
President 1970/71 fins 1975/76

† D. Vicente Martínez Navarro
President 1976/77 fins 1980/81

D. Ricardo Ruiz Pascual
President 1981/82 fins 1984/85

† D. Francisco Palomero Estornell
President 1985/86 fins 1986/87

D. Ricardo Gimeno Escartí
President 1987/88 fins 1989/90

D. José Muñoz Montoro
President 1990/91 fins 1991/92

D. Ricardo Ruiz Pascual
President 1992/93 fins 1993/94

† D. Francisco Peñaranda Alarcón
President 1994

D. José Muñoz Montoro
President 1994/95 fins 1995/96

D. Antonio Calatayud Juan
President 1996/97 fins 2000/01

† D. Julio Orero Sancho
President 2001/02 fins 2004/05

D. Jorge Martínez Micó
President 2005/06 fins 2007/08

D. Eduardo González Arbás
President 2008/09 fins 2009/10

D. Francisco Palomero Martí
President 2010/11 fins 2011/12

D. Roberto Esteve Llorens
President 2012/13 fins 2013/14

D. José Olivert Alba
President 2014/15 fins 2017/18

*La teua Agrupació,
la meua...
i la de tots!*

FALLA JOAN D'AGUILÓ
FALLA COSTA I BORRÀS
FALLA CARRETERA ESCRIVÀ
FALLA MISSER RABASA
FALLA TRES FORQUES
FALLA PÉREZ GALDÓS
FALLA VENEÇUELA
FALLA CARCAIXENT
FALLA BARÓ DE PATRAIX
FALLA PIO XI
FALLA PLAÇA DE JESÚS
FALLA JACINT LABAILA
FALLA FRANCESC CLIMENT

FEDERACIÓ AGRUPACIÓ DE FALLES

mercat de jesús

Saluda President Agrupació 2020

Escriure un saluda per a una falla com la vostra, és un enorme plaer. Un plaer per la gran quantitat d'amics que la formeu. Amigues i amics que hem vixcut des de fa ya molts anys, la màgia de la festa més gran del món.

En este, ya son dotze els anys que porte intentant contribuir a que vos sintau orgullosos de formar part d'un somi, un somi en el qual nos embarcàrem uns quants fallers, en l'única intenció de fer realitat la famosa frase de "l'unió fa la força".

Perque és així, per molt que treballem i intentem fer gran la nostra comissió, mai serà suficient. Estem en una societat en la que no se premia la individualitat, mes be se castiga i més des de llocs on se deuria de premiar el treball incansable dia a dia de totes les comissions de falla. Lamentablement, no és així, no se fa. Anar de la mà, tots junts, és l'única manera de fer-nos sentir, de fer-nos respectar. Inclús així, se nos fa molt difícil poder complir tots i cadascú dels compromisos que una comissió com la vostra es planteja i vol complir, quan elabora un programa de festejos tan complet, com el que planifiqueu per tot un any.

Puix l'agrupació, també està per això, per parlar en nom, no dels fallers d'una comissió, més o manco numerosa, per a parlar en nom dels vora quatre mil fallers que formem hui en dia la nostra agrupació, la de tots. Així la nostra veu se sent en més força davant de qui no nos vol sentir com a falla.

A vegades, certament, ni així podem conseguir portar la veu d'una falla tan treballadora com la vostra on té que sentir-se, pero no nos cansarem mai d'intentar-lo una i mil vegades. És la nostra essència, el treballar per satisfer a tots i cadascú dels fallers de les nostres tretze falles germanes.

Vullc des d'estes pàgines felicitar a les vostres Falleres Majors, Natàlia i Sandra, i al vostre president, Iván, per representar a la vostra falla

de la forma que ho fan: impecablement. Podeu sentir-vos orgullosos d'ells. És per a mi un plaer contar-los entre els meus amics.

Poc més tinc que dir-vos, això si, agrair a Pepe Olivert el detall de tornar-me a convidar a dirigir-me des de la joia lliterària que és el vostre llibret, a totes i a tots els fallers d'una falla en la que des de sempre i sempre, me sentiré com en la meua casa.

Gràcies per permetre'm formar part de la vostra història.

Un enorme bes, i fins sempre.

Enric Vicent Almero i Zanón

President de la Federació Agrupació
de Falles Mercat de Jesús

Pinzellades de l'exercici anterior

Per segon any consecutiu anem a enumerar els actes que celebrarem abans i durant la setmana fallera de les falles 2019, ja que per motiu del tancament del llibre faller no varen poder ser inclosos en ell, vénen acompanyats de les seues corresponents explicacions i fotografies, conseguint donar complida informació de tot allò que va succeir durant les festes, completant la memòria fallera d'eixe exercici.

I comencem donant informació d'un acte esperat per tots, la presentació del nostre llibre faller 2019, acte que tenia lloc el passat 21 de febrer de 2019 en el saló d'actes del Club Mercantil Diario Levante, una volta més tenim que donar les gràcies a la fallera Consuelo Cabrera per les gestions realitzades, aixina com per la gentilea del propi Diario Levante cedint-nos les seues instal·lacions per a dit acte. L'acte va estar presidit per les nostres Falleres Majors i Presidents i va contar en numerós públic que va poder gojar de la primícia del nou llibre faller de la nostra comissió per a les falles 2019. El llibre, enguany, ha estat dedicat a la gastronomia de la nostra Comunitat, ademés dels nostres representants contarem en la presència de nostra poetisa Ampar Cabrera, aixina com dos dels escriptors que han col·laborat en el nostre llibre faller, Vicente Martínez i Rafael Solaz. Va finalitzar la presentació en les paraules del nostre President Iván Hernández i en el tradicional vi d'honor que va oferir nostra falla a tots els presents.

Els que si que nos varen fer passar un temps molt agradable varen ser els nostres chics i chiques del teatre, puix el passat dissabte dia 23 de febrer nos varen oferir dos estupendes obres de teatre en valencià, com és tradició en nostra falla, en eixe afany de recuperar alguna cosa tan nostra com són els sainets en llengua valenciana.

El següent dia, dumenge 24 de febrer, després de la macrodespertá del centre, campionats de darts i futbolí al nostre Casal, algunes partides de

truc també varen amenisar el matí en el nostre Casal. Els guanyadors: Belén i Paula en darts, i Cris Serra i José Luis en futbolí. I varen com a marca la tradició, per la vesprada nos varem desplaçar fins a les Torres de Serrans per a viure en primera persona el començ de les nostres maravoloses festes en l'acte de la Crida, a càrrec de les Falleres Majors de València, finalisant la festa en el nostre Casal, invitació a chocolate i bunyols per part del nostre President a tots els que varen acodir a la Crida.

I segons marca el nostre calendari aplegarem a la data del dissabte 2 de març, dia de diversió per als nostres infantils que junt a les seues delegades, i també els seus familiars, varen gojar un any més de la fabulosa exposició del ninot. Vàrem poder comprovar la realització, per part dels nostres artistes, d'eixes figures que representen a les nostres falles, i que dins de res plantaríem en la nostra demarcació. Una volta finalisada la visita a l'exposició va haver un moment per a la diversió en les esplanades del vell lilit del Túria.

I per a finalisar este dissabte, nostra falla tenia el gust d'invitar a sopar als fallers d'honor en la nit dedicada a ells, eixes persones que senten simpatia per la nostra comissió i que gentilment ajuden econòmicament a nostra falla per a que pugua complir els seus objectius. Després d'un estupent sopar organitzat per la delegació d'actes socials, tots els fallers d'honor varen ser rebuts pels representants d'este exercici, agraint-los la seua col·laboració.

Ya casi ficats en festes, el dissabte 9 de març se celebrava el tradicional concurs de paelles de la nostra comissió, que com és costum va reunir a fallers, familiars i amics entorn a esta bonica festa culinària. El guanyador del concurs de paelles va ser el grup faller "Nosotros" en el seu cuiner Josete al front. Culminàrem la nit en la macrodiscomóvil "La Jungla".

Per a acabar be la semana, el dumenge dia 10 per la vesprada els nostres representants infantils varen invitar a chocolate i bunyols a la comissió infantil. Aprofitarem per a l'entrega de les recompenses infantils i també l'entrega, per part dels nostres representants, Emma i Bruno, d'un obsequi a tots els membres de la seua comissió.

Aplegat el dia 14 de març, i en casi plantada nostra falla infantil, únicament quedava arreplegar el ninot de l'exposició, i eixa era la faena encomanada als nostres representants infantils, arreplegar eixe bonico ninot que plantarien, junt a la seua comissió en la màgica nit de la plantà, on Emma i Bruno estaven molt contents i emocionats per esta gran nit que donava començ en el tradicional sopar de la plantà infantil, després de l'estupent sopar oferit per la nostra comissió, Emma i Bruno varen prosedir a finalisar la plantà depositant el ninot de l'exposició en el seu lloc.

La vesprada del dia 15 de març la nostra comissió donava el tret d'eixida a les festes falleres acodint a la tradicional recollida del ninot de la comissió major. Després de tindre el nostre ninot presidint la nit, dins de la nostra carpa, donava començ el sopar més important de l'eixercici, el sopar de la plantà, culminant dit sopar ficant el ninot de l'exposició en el seu lloc corresponent. El sopar, aixina com l'acte posterior, varen estar presidits pels nostres representants majors, Andrea i Iván, finalisant la nit plantant el ninot de l'exposició en el seu lloc elegit.

El següent dia d'esta semana fallera era el dia d'arreplegar la recompensa al esforç de tot un any de treball de la nostra comissió infantil, i la recompensa en forma de premis va ser entregada als nostres representants infantils, Emma i Bruno, en la Plaça de l'Ajuntament de mans de la Cort Infantil de F. Major de Valencia. Premi quint de la secció octava, i per al llibre faller infantil l'accessit sext. També varem ser premiats en la distinció "Flama" que otorga el "Casal Bernat i Baldoví" a l'utilisació del valencià en els cartells d'explicació de la falla infantil.

La mateixa nit del dia 16 de març va ser nostra nit temàtica, una nit que ya be sent tradicional

en la nostra falla i on cada any triem un tema per a diversió de tots. Enguany tinguerem el sopar i posterior festa andalusa invitació a tota la comissió per part de la nostra Fallera Major Andrea i la seua familia. Una nit andalusa en sorpresa inclosa per a Andrea, ya que un cor rocier va impregnar dels aires del sur a la nostra festa, per mig de la seua música i les seues veus, resultant una nit fantàstica.

I per supost la nostra comissió major no anava a ser menys, per la qual cosa el dia 17 de març es desplaçava a arreplegar eixa recompensa a l'esforç i el treball que realisa nostra falla durant tot l'eixercici, recompensa en forma de premi que arreplegaven els nostres representants Andrea i Iván de mans de la Fallera Major de València. Premi undècim de la secció 3^aC per a la falla gran, i per al nostre llibre faller el primer premi de la secció Andrés Cabrelles que otorga "Lo Rat Penat", devem sumar dos premis més que posteriorment varen ser entregats pel "Casal Bernat i Baldoví", el premi "Flama" a l'utilisació del valencià en els cartells d'explicació de la falla gran i també vàrem ser premiats en Menció Especial "El Mole" per l'article d'investigació "La nostra alimentació" escrit al nostre llibre faller.

I apleguem a la vesprada més esperada pels fallers i falleres, la del dia 17 de març, tota la nostra comissió vàrem acodir abillats en les nostres millors gales falleres a la tradicional ofrena a la nostra Excelsa Patrona la Verge dels Desamparats, acte que ningú vol perdre-se, una expressió d'amor i carinyo cap a ella que no entén d'edats, des del més jove fins al més major en una vesprada de cult i fervor cap a la nostra volguda Patrona.

El dia 18 no podia faltar la pólvora en nostra falla, com a bons valencians i fallers necessitàvem d'eixa olor tan penetrant, eixe perfum en el que nos agrada conviure durant la nostra festa fallera i que vàrem poder gojar en la primera de les dos mascletas que teníem programades. Els nostres representants, Emma i Bruno junt a Andrea i Iván varen ser els encarregats d'encendre la primera d'elles, obra de Caballer FX, resultant del gust del públic que va acodir a presenciar-la.

**MENCIO ESPECIAL
EL MÒLE**

Pel seu article d'investigació en el llibret a la falla, **JOAN D'AGULLÓ, AV. GASPAR AGUILAR**

En València a 6 de Juny de 2019

CB
CASALBERNATI I BALDOVI

Distinció FLAMA

a l'ús de la llengua valenciana en els cartells de la falla gran, a la comissió:

Joan d'Aguiló - Gaspar Aguilar

En la ciutat de València
o 6 de Juny de 2019

CB
CASALBERNATI I BALDOVI

Distinció FLAMA

a l'ús de la llengua valenciana en els cartells de la falla infantil, a la comissió:

Joan d'Aguiló - Gaspar Aguilar

En la ciutat de València
o 6 de Juny de 2019

CB
CASALBERNATI I BALDOVI

I a poc a poc vàrem arribar a la vesprada del dia 18 de març, vesprada marcada en el calendari del nostre programa de festes per a la celebració del tradicional passacarrer nocturn. El fòc de les antorches que flanquejaven a les nostres falleres de la comissió, l'elegant carruage tirat per dos fabulosos cavalls portant a les nostres Falleres Majors i Presidents, i l'actuació del Grup de Balls Tradicionals de la nostra comissió, varen fer lluir un any més este bonic acte.

Hores contades li quedaven a l'eixercici, i el matí del dia 19 de març va començar en el protocolari acte de la Missa en honor al nostre patró Sant Josep. Prèviament la nostra comissió arreplegava a les nostres Falleres Majors Emma i Andrea, seguidament tota la comitiva nos personàvem en la parròquia de Sta. Maria de Jesús, on s'oficiava la Missa. Després d'acabada la Santa Missa, donava començament el passacarrer per la nostra demarcació que finalisava dabant de les nostres falles on es va efectuar l'imposició de llaços als nostres estandarts. Concloïen els actes del matí donant pas a la segona mascletà.

Per la vesprada moment per a la diversió i les rialles en la nostra particular cavalcata humorística de la vesprada de Sant Josep, tots ballàrem i cantàrem al ritme de l'Agrupació Musical l'Atropello. Per a diversió de tots, les delegades d'infantils, vàren

preparar un bonic ral-li de disfrassos, gojant tant els menuts com els majors.

La màgica nit de la cremà estava a punt d'entrar en escena, irremediablement es va omplir de fòc i llàgrimes per a despedir les Falles 2019. En primer lloc la comissió infantil, junt a Emma i Bruno, varen gojar d'un sopar en la seua comissió i just després va començar la seua cremà, moment molt emotiu per als nostres representants que no van poder contindre les seues llàgrimes.

En la puntualitat que requerix el moment, i després d'haver finalisat el sopar de la cremà per a la comissió major, li tocava el torn a nostra falla gran, Iván i Andrea no podien ocultar lo que en eixos moments sentien, varen estar emocionats tota la nit, les llàgrimes de la nostra Fallera Major varen estar a flor de pell des del primer moment.

En la cremà de les dos falles donàvem per finalisat l'actual eixercici, un eixercici vixcut en molt treball i ilusió on nostra comissió, i els nostres representants, han pogut gojar complint en la tradició fallera. A continuació, vàrem finalisar l'acte en l'entrega de les cendres als nostres representants, i donant la benvinguda a un nou eixercici en renovades ilusions i nous reptes, cantant el nostre Himne i cridant ben fort; ¡Vixquen les falles del 2020!

Cronologia del present eixercici 2020

Secció on donem cita cronològicament a totes les activitats en les que ha participat la nostra comissió durant el present eixercici, acompanyat d'una menuda explicació i les seues corresponents fotografies.

... Divendres 5 d'Abril ...

A les 22:30 hores en el nostre casal, Junta General Extraordinària de tancament d'eixercici i elecció de President de la nostra comissió.

... Divendres 12 d'Abril ...

A les 22:30 hores en el nostre casal, Junta General Extraordinària d'elecció de President de la nostra comissió, després de les votacions era renovat en el seu càrrec el faller Iván Hernández i Rodrigo.

... Dissabte 13 d'Abril ...

A les 17:00 hores, acte del Besamans a la nostra Patrona Verge dels Desamparats, que es va celebrar en la Capella de l'Escolanía. A l'acte varen assistir els nostres màxims representants de l'eixercici 2018/2019, la nostra Fallera Major Infantil Emma Gálvez i Carrasco acompanyada pels nostres Presidents, Bruno Gálvez i Carrasco i Iván Hernández i Rodrigo.

... Divendres 3 de Maig ...

A les 19:00 hores al nostre casal, actuació de del Quadro Artístic de l'Altar del Tossal, que varen estar invitats per la nostra comissió gràcies a la col·laboració del clavari major, el faller Luis Antonio Tena Orduña. Nos varen posar en escena el Milacre original de nostra poetisa Ampar Cabrera i Sanfèlix, titulat "Des del breçol de la caritat".

... Dimarts 7 de Maig ...

A les 20:00 hores en el nostre casal, firma de contractes en els artistes fallers per al present eixercici. L'encarregat per a confeccionar la falla gran d'enguany és l'artista faller, Ximo Martí

Fernández, que s'estrena en la construcció de nostra falla gran. Per tercer any consecutiu, Vicente Francisco Lorenzo Albert, serà l'encarregat de confeccionar-nos la falla infantil. En representació de la nostra comissió va plasmar la seua firma el nostre President Iván Hernández i Rodrigo, sent testics els membres de la Junta Directiva.

... Divendres 10 i Dissabte 11 de Maig ...

A les 20:00 hores a la Plaça de la Mare de Déu, va actuar el nostre Quadro de Ball Tradicional Infantil en la dansa a la Mare de Déu, i el dissabte dia 11 de maig va ser el torn del Grup de Ball Major de la nostra comissió.

... Dumenge 12 de Maig ...

Solemne processó en motiu de la festivitat de la nostra patrona Verge dels Desamparats, la qual recorrerà varis carrers de la nostra Ciutat, i a la que varen assistir els nostres representants de l'eixercici 2018/2019, les Falleres Majors Andrea Peralta i Emma Gálvez, acompanyades pels nostres Presidents Iván Hernández i Bruno Gálvez.

... Dissabte 1 de Juny ...

A les 18:30 hores, actuació del nostre Grup de Balls Tradicionals, en motiu de les festes dedicades a la Verge dels Desamparats del grup de vivendes del mateix nom, organitzat per la junta de festes del grup de vivendes.

... Dumenge 2 de Juny ...

A les 12:00 hores en el nostre casal faller, es va procedir a la tradicional apuntada de nous membres a la nostra comissió, una jornada de confraternitat on vàrem poder degustar uns estupendos aperitius confeccionats per la Delegació d'Actes Socials, aixina com dos bones paelles cuinades per dos experts cuiners com són els fallers José T. Muñoz i Juan Carlos Comes.

... Dimarts 4 de Juny ...

En el Saló Museu de la Ciutat de l'Artista Faller, entrega de premis i distincions otorgats per l'Associació Cultural Casal Bernat i Baldoví, en el qual nostra comissió va ser distingida en el "Premi Flama" a les explicacions dels cartells de la falla infantil i major 2019, aixina com una menció honorífica del Premi "El Mòle" per l'article d'investigació del nostre llibre faller titulat "La nostra alimentació" escrit pel faller Pepe Olivert. Els premi varen ser arreplegats per la Delegada del Llibre Faller, Laura Lozano Domínguez, en representació de la nostra falla.

... Divendres 14 de Juny ...

En Junta General Ordinària i a proposta del nostre President, **Iván Hernández i Rodrigo**, es va fer oficial el nomenament de la Fallera Major per al exercici 2019/2020 càrrec que va recaure en la fallera, **Sandra Salazar i Lozano**, ratificat per tots els presents en una gran ovació. Després de la junta vàrem ser obsequiats en cava i pastissos, gentilea de la nostra Fallera Major i la seua família.

... Dissabte 22 de Juny ...

Com és tradició en nostra falla un any més es va celebrar la festa de Sant Joan, donant d'esta manera la benvinguda a la nova estació estival. De matí, festa per als més menuts en un fabulós unflable aquàtic, per als majors "quint i tapa", aixina com el cuinat de dos grans paelles.

Durant el matí es va procedir a la plantá de l'estupenda foguera confeccionada per la Delegació d'Infantils en l'ajuda dels fallers infantils, i que enguany ha segut dedicada als Superhéroes. A les 21:30 hores sopar popular per a tots els assistents, i a les 24:00 hores vàrem cremar la foguera. Culminàrem la nit ballant en una fabulosa disc mòbil, donant per conclosos els festejos de Sant Joan 2019.

... Dumenge 14 de Juliol ...

A les 21:30 hores en el Pabelló Sur dels Jardins del Palau de la Música de València, preselecció a la Cort d'Honor de les Falleres Majors de València 2020, organisaada pel Sector de Jesús a la que pertany nostra Falla. Nos varen representar les nostres Falleres Majors 2019, Emma i Andrea les

quals, en la seua gràcia i port varen enlluernar al a tots els presents, desgraciadament la sort no ens va acompanyar i no varen ser elegides per a representar al nostre Sector. En finalisar la preselecció vàrem ser invitats per Emma i Andrea, a orchata i fartons en el nostre casal.

... Divendres 6 de Setembre ...

En Junta General Ordinària, i a proposta del nostre President **Iván Hernández i Rodrigo**, es va fer oficial el nomenament de la Fallera Major Infantil per al exercici 2019/2020 que enguany té l'honor de representar la fallera, **Natalia Salmeán i Salazar**. Després de la junta vàrem ser obsequiats en cava i pastissos, gentilea de la nostra Fallera Major Infantil i la seua família.

Dijous 19 de Setembre

A les 22:00 hores al casal de la falla Plaça de Jesús, sopar organisaat per a tots els Presidents i Falleres Majors del present exercici que pentanyen al nostre Sector de Jesús. A dit sopar varen estar convidats la nostra Fallera Major **Sandra Salazar i Lozano** i el nostre President **Iván Hernández i Rodrigo**.

... Divendres 20 de Setembre ...

A les 18:00 hores en el nostre casal, tradicional berenar de benvinguda a la comissió infantil. Després del berenar presentació a tots els fallerets de la nostra representant infantil d'enguany, la nostra Fallera Major Infantil **Natalia Salmeán i Salazar**. La nostra Fallera Major Infantil va convidar a tots els fallerets a dolços i llepolies.

... Divendres 27 de Setembre ...

A les 18:00 hores al casal de la Falla Costa i Borrás, berenar organisaat pels delegats del Sector de Jesús per a tots els fallers i falleres infantils que representen enguany a totes les falles que pentanyen al nostre Sector de Jesús. Al dit berenar va acodir nostra Fallera Major Infantil 2020, **Natalia Salmeán i Salazar**.

... Dissabte 28 de Setembre ...

A les 17:30 hores al casal de la Falla Costa i Borrás, concurs de dibuix infantil organisaat per la Federació Agrupació de Falles Mercat de Jesús. La nostra fallera de la comissió infantil **Sofía**

Aviñó Calatayud va ser premiada en el 1er premi del concurs de dibuix de la seua categoria. A les 18:00 hores al casal de la Falla Venezuela, campionats de futbolí, darts i tenis de taula.

... *Dumenge 29 de Setembre* ...

A la demarcació de la Falla Venezuela, jornada de germanor organitzada per la Federació Agrupació de Falles Mercat de Jesús, gran festival de paelles cuinades al carrer, a les que acudiren varios membres de la nostra comissió, incloses les nostres Falleres Majors 2020 **Sandra Salazar i Lozano i Natalia Salmeán i Salazar** acompanyades del nostre President **Iván Hernández i Rodrigo**. Vàrem tindre un temps espectacular per a cuinar les paelles, passant un dia en harmonia i germanor. Es van celebrar les semi-finals i final del campionat de futbolí, i per tercer any consecutiu, els fallers **Eduardo Simarro i Armando Salmeán** es van proclamar campeons. Enhorabona.

... *Dissabte 12 d'Octubre* ...

A les 22:00 hores al nostre casal, es va procedir al Nomenament i Proclamació de les Falleres Majors per al present eixercici, **Sandra Salazar i Lozano i Natalia Salmeán i Salazar**. En primer lloc començarem en un "picaeta" invitació de la nostra comissió. Al finalitzar la "picaeta", i per gentilea de les nostres Falleres Majors i les seues famílies, vàrem degustar dolços i llepolies per a tots, i vàrem brindar en cava. En el transcurs del acte es varen fer entrega, a les nostres Falleres Majors, dels pergamins que acrediten els càrrecs per al present eixercici.

... *Dimarts 15 d'Octubre* ...

Començament dels campionats de parchís, dominó i truc, organitzats per la Federació Agrupació de Falles Mercat de Jesús. Representant en el joc del truc els fallers Manuel Gálvez, Alfredo Real i Juan Carlos Martínez, els quals varen quedar campeons de truc de l'Agrupació Mercat de Jesús. Enhorabona.

... *Dumenge 20 d'Octubre* ...

A les 9:00 hores eixida en autocar des del nostre casal cap a la localitat de Requena per

a passar una jornada cultural organitzada per el Vicepresident de Cultura de la nostra comissió. En primer lloc, visita a la antiga bodega del parage de "Las Pilillas" on vàrem poder vore les runes de l'antic celler de l'epoca íbera. A continuació visita i tast de vins en els cellers Dominio de la Vega, finalisant l'excursió al nostre casal en un dinar de confraternitat fallera.

... *Dimecres 23 d'Octubre* ...

En la Sala Canal de Pinedo, concurs de Playback organitzat per la J.C.F, al que va presentar-se el nostre Quadro Artístic de Playback en el tema "Dream's Market", competint en la secció B, i clasificant-se per a la gran final del dia 21 de novembre.

... *Dijous 31 d'Octubre* ...

A les 18:30 hores en el nostre casal, terrorífica festa de Halloween per als nostres infants. La nostra comissió va convidar a tots els nostres menuts a un berenar. Va resultar una vesprada terrorífica, on els nostres fallerets ho van passar molt bé, lluint magnífics disfrassos que espantaven al més valent.

... *Divendres 15 de Novembre* ...

A les 20:30 hores al nostre casal, presentació d'esbossos de les nostres falles per al present eixercici. Vàrem contar en la presència dels nostres artistes fallers, que junt a les nostres Falleres Majors, **Natalia i Sandra**, acompanyades pel nostre President **Iván**, presidiren l'acte, i varen donar llum als projectes dels nostres monuments obres dels artistes, Ximo Martí i Vicente F. Lorenzo.

... *Dissabte 16 de Novembre* ...

A les 16:00 hores, en el Teatre del Colege Salesians de la Font de Sant Lluís, es va procedir a la solemne Exaltació de les nostres Falleres Majors, **Natalia Salmeán i Salazar i Sandra Salazar i Lozano**, i les seues respectives comissions femenines. En el transcurs de l'acte el nostre President **Iván Hernández i Rodrigo**, va rebre i va saludar a les comissions femenines infantils i majors, respectivament. Va amenisar el pròlec l'obra de teatre en valencià "La caiguda del balcó", durant l'intermig de l'Exaltació va actuar el nostre Grup de Balls Tradicionals. Una volta

finalisada l'Exaltació tinguérem l'extraordinària actuació dels nostres Quadros Artístics de Playback Infantil i Major.

... **Dilluns 18 fins al Diumenge 24 de Novembre** ...

XXI Setmana Cultural organitzada per la Vicepresidència de Cultura de la nostra falla, celebrada al nostre casal, i on el tema d'enguany tractava sobre "L'Arquitectura de la nostra Ciutat". El diumenge, dia del tancament de la Setmana Cultural, es va celebrar la Quinta Trobada de Balls en el Carrer en la participació del nostre Grup de Danses, així com altres associacions i falles amigues. Va concloure el matí en un dinar de confraternidad fallera al nostre casal faller.

... **Dijous 21 de Novembre** ...

A la Sala Canal de Pinedo final del Concurs de Playback organitzat per la J.C.F., on el nostre Quadro Artístic de Playback va competir en dita final. La gran actuació de tot el grup els varen fer mereixedors del 2on premi del concurs en la categoria B, la nostra enhorabona pel magnífic treball realitzat en les dos actuacions. L'atra sorpresa va ser la consecució, per part de la fallera Patricia Martí, del 1er premi d'interpretació individual com a protagonista del playback. Enhorabona.

... **Diumenge 24 de Novembre** ...

A les 10:00 hores, i al Monasteri de Sant Miquel dels Reis, es va celebrar la presentació dels esbossos de totes les falles que pertanyen a la Federació Agrupació de Falles Mercat de Jesús, en dita presentació varem estar representats per les nostres Falleres Majors, **Natalia Salmeán i Sandra Salazar**, acompanyades pel nostre President, **Iván Hernández**.

... **Dissabte 14 de Decembre** ...

A les 22:00 al nostre casal, sopar de germanor previ a la gran velada de playback organitzada per les directores de playback de la nostra comissió major. La velada va estar fabulosa i varem passar una nit de CINE.

... **Diumenge 15 de Decembre** ...

A les 12:00 hores, en les instal·lacions de Futbol City de Massanasa, es va realitzar el tradicional partit de futbol entre fadrins i casats, la tècnica

dels jugadors casats va fer mantindre les esperances de victòria, als propis casts i al seu públic. però va anar perdent la seua efectivitat davant un major aguant físic per part dels fadrins. Resultat just en eixe empat a dos gols que va deixar contents a ambdós equips. L'any que ve més i millor. Després del partit de futbol varen dinar al nostre casal.

... **Dijous 19 de Decembre** ...

A les 22:00 hores sopar de nadal organitzat per l'Agrupació de Falles Mercat de Jesús, al que acodirà nostra fallera major **Sandra Salazar** acompanyada del nostre President **Iván Hernández**.

... **Divendres 20 de Decembre** ...

A les 21:30 hores es va celebrar el sopar de germanor i felicitació de les pròximes festes nadalenes. Després del sopar varem degustar dolços típics de nadal acompanyats de mistela en la que varem brindar per les festes nadalenes, sense oblidar-nos del anhelat regal de l'amic invisible.

... **Diumenge 22 de Decembre** ...

A les 18:30 hores, en el nostre casal la Delegació d'Infantils varen organitzar un berenar nadalenc on la nostra comissió va invitar a tots els nostres infantils. Després del berenar, una persona molt important va dirigir un missatge des de Lapònia a tots els nostres menuts. Varem finalitzar la vesprada entregant les cartes destinades a que el Pare Noel pugui fer complir els seus desitjos.

... **Divendres 27 de Decembre** ...

A les 20:30 hores, nit de Cap d'Any per als nostres menuts organitzada per la Delegació d'Infantils. La nostra comissió va convidar als nostres menuts a un fabulós sopar, després del sopar i de les campanades varen disfrutar en divertits jocs, activitats i balls.

... **Divendres 28 de Decembre** ...

A les 10:30 concentració per a acudir a Expojove 2019 en la Fira Mostrari de València.

A les 21:00 en el nostre casal Gran Bingo Aguiló Palace. Sopar de sobaquillo per a tots els membres de la comissió, després del sopar

vàrem passar una velada agradable celebrant la nit dels sants innocents, on tots els presents varen gojar passant una nit molt divertida en grans jocs i bonicos regals.

... Dumenge 29 de Decembre ...

A les 10:00 hores, en la Sala Canal de Pinedo, festival de playback organitzat per l'Agrupació de Falles Mercat de Jesús, on van actuar els nostres Quadros Artístics de Playback, tant infantil com major.

... Dissabte 4 de Giner ...

A les 12:00 hores vàrem acodir al circ Raluy, activitat que va estar organitzada per la Federació Agrupació de Falles Mercat de Jesús, resultant un matí de lo més entretingut i gojat per els nostres infants.

... Dissabte 11 de Giner ...

A les 17:00 hores, en la pista de birles "Còsmic Bowling Center", campionat infantil de birles organitzat per la Federació Agrupació de Falles Mercat de Jesús, en la que varen acodir fallerets i falleretes de la nostra comissió infantil, encapçalats per nostra Fallera Major Infantil, **Natalia Salmeán**.

A les 21:00 hores al nostre casal, "Festa del Pijama 2020" organitzada per la Delegació d'Infants. Vàrem començar en un sopar de "sobaquillo" per als nostres menuts. Després del sopar vàrem tindre la projecció d'una pel·lícula de cine, jocs i diversió per a tots. De matí desdijuni oferit per la nostra falla, en la que vàrem donar per conclosa la "Festa del Pijama 2020".

... Dumenge 12 de Giner ...

A les 9:30 hores concentració per a la tradicional visita de la comissió infantil i major als tallers dels nostres artistes fallers. Nos vàrem traslladar fins a la ciutat de l'artista faller en Benicalap, i nos va rebre en el seu taller Vicente Fco. Lorenzo, el nostre artista infantil, quedant encantats de quant ha realitzat fins ara en la nostra falleta infantil. A continuació nos vàrem traslladar a la localitat de Beniparrell, on es troba el taller del nostre artista de la falla gran Ximo Martí Fernández, i vàrem poder apreciar el bon ritme de treball de la

nostra falla gran. Per a culminar la visita vàrem ser invitats a un aperitiu i posterior brindis, per gentilea de les nostres Falleres Majors **Natalia i Sandra**.

... Dissabte 18 de Giner ...

A les 11:00 hores en la Plaça de la Verge, actuació dels Quadros de Balls Tradicionals Infantil i Major de la Falla Joan d'Aguiló, dins de la celebració de balls al carrer organitzat per Junta Central Fallera.

... Dissabte 25 de Giner ...

A les 19:30 hores, nostra Fallera Major **Sandra Salazar i Lozano** i nostre President **Iván Hernández i Rodrigo** varen assistir a la solemne Exaltació de la Fallera Major de València Srta. **Consuelo Llobell i Frascuet** i la seua Cort d'Honor, que va tindre lloc en el Palau de Congressos de la nostra Ciutat.

A les 21:30 al nostre casal, es va celebrar un sopar de germanor i festa per a la comissió femenina, homenage a la guardonada en el "Bunyol d'Or i Brillants ab Fulles de Llorer", privilegi que ha rebut enguany la fallera, Josefa Mª Ripoll Pascual.

... Dumenge 26 de Giner ...

A les 18:00 hores, nostra Fallera Major Infantil **Natalia Salmeán i Salazar**, ens va representar en la solemne Exaltació de la Fallera Major Infantil de València, chiqueta **Carla García i Pérez** i la seua Cort d'Honor, que va tindre lloc en el Palau de la Congressos de la nostra Ciutat.

... Dilluns 27 de Giner ...

A les 20:00 hores al nostre casal faller, presentació a tots els fallers i falleres, mijos de comunicació i convidats al acte, del ninot de la falla gran dedicat al insigne Professor i Doctor en Belles Arts de San Carlos de la UPV, i reconegut cartellista, Rafael Contreras Juevas.

... Dimarts, 28 i Dimecres, 29 de Giner ...

De 10:00 a 14:00 hores i de 16:00 a 21:00 hores, recepció dels ninots destinats a l'Exposició del Ninot ubicada en el Museu Princip Felipe de la Ciutat de les Ciències.

... **Dissabte 8 de Febrer** ...

A les 9:15 hores en el Palau de l'Exposició, nostra Fallera Major Infantil **Natalia Salmeán i Salazar**, va assistir al intercanvi de fotografies en la Fallera Major Infantil de València, **Carla García i Pérez**.

A les 21:30 hores al nostre casal, **V Trobada Gastronòmica Cervezas Damm**, organitzat per la nostra Vicepresidència de Cultura i la seua Delegació, i patrocinat per Estrella Damm. Al finalitzar la degustació de la fantàstica cervesa maridada en magnífics productes culinàries, vàrem gojar d'un fabulós fi de festa per a arredonar la nit en el monologuista **Luci Mendoza**.

... **Dumenge 9 de Febrer** ...

A les 17:30 hores en el nostre casal, la nostra falla va convidar a berenar a tota la comissió infantil, acte organitzat per la Delegació d'Infantils. Després del berenar tingueren una sessió especial de cine.

... **Dissabte 15 de Febrer** ...

A les 20:30 hores en la sala Canal de Pinedo, sopar de germanor i Exaltació de les Falleres Majors de la Federació Agrupació de Falles Mercat de Jesús, al que varen assistir, arropats per amics i fallers, nostres Falleres Majors **Sandra Salazar i Lozano i Natalia Salmeán i Salazar**, acompanyades pel nostre President **Iván Hernández i Rodrigo**. Al final de l'acte es varen fer entrega dels premis dels diferents campionats organitzats per l'Agrupació.

... **Dumenge 16 de Febrer** ...

A les 13:30 hores al Palau de l'Exposició de la nostra Ciutat, nostra Fallera Major **Sandra Salazar i Lozano**, acompanyada del nostre President, **Iván Hernández i Rodrigo** varen assistir al intercanvi de fotografies en la Fallera Major de València, Srta. **Consuelo Llobell i Frasquet**. En el mateix acte es va fer imposició, a càrrec de la Fallera Major de València, de la màxima recompensa que concedeix la JCF, el Bunyol d'Or i Brillants ab Fulles de Llorer, que

enguany li han sigut concedides a sis membres de nostra comissió, la fallera Josefa Mª Ripoll Pascual i els fallers, Vicente Berenguer Rubio, Sergio José Compañ Más, Antonio Fuentes Peirusa, Amador López Pérez i Juan Carlos Martínez Pérez.

... **Dijous 20 de Febrer** ...

A les 20:00 hores en el Saló d'Actes del Club Mercantil Diario Levante, es va procedir a la presentació de nostre Llibre Faller per al eixercici 2020, l'acte va estar presidit per les nostres Falleres Majors **Sandra Salazar i Natalia Salmeán**, i el nostre President **Iván Hernández**, aixina com per la nostra poetisa i escriptora Ampar Cabrera i Sanfèlix.

Al finalitzar la presentació es va oferir un Vi d'Honor per gentilea de la nostra Comissió i patrocinat per **Cervezas Estrella Damm** i per els cellers **Cavas y Vinos Dominio de la Vega s.l.**

... **Dissabte 22 de Febrer** ...

A les 17:00 hores, cavalcata humorística i carnestoltes infantil, que recorrerà la demarcació de les falles pertanyents a l'Agrupació, organitzat per la Federació Agrupació de Falles Mercat de Jesús, al finalitzar la cavalcata els chiquets participants seran convidats a berenar per l'organització.

... **Divendres 28 de Febrer** ...

A les 22:00 hores en la Fira Mostrari, Gala Fallera organitzada per la JCF, a la que assistirà la nostra Fallera Major **Sandra Salazar i Lozano** acompanyada pel nostre President **Iván Hernández i Rodrigo**.

... **Dissabte 29 de Febrer** ...

A les 11:00 hores concentració al nostre casal de tota la comissió infantil per acodir a l'Exposició del Ninot, organitzat per la Delegació d'Infantils.

A les 22:00 hores al nostre casal, sopar de germanor al que li seguirà una gran nit de teatre en valencià a càrrec del nostre Quadro Artístic de Teatre.

Programa de festes falles 2020

... Dumenge 1 de Març ...

A les 7:20 hores, macrodespertà infantil al centre de València organitzada per la Junta Central Fallera on participarà **Natalia**, la nostra Fallera Major Infantil. A les 7:30 hores, macrodespertà major on participaran varios membres de la nostra comissió, aixina com la nostra Fallera Major **Sandra**, i el nostre President **Iván**.

A les 17:00 hores, concentració de la comissió major per a acodir a les històriques Torres dels Serrans de la nostra Ciutat, on la Fallera Major de València procedirà a proclamar nostra festa fallera a tot el món en el tradicional acte de la "Crida".

Una vegada tornem al nostre casal, el nostre President **Iván Hernández**, nos invitarà a tots els assistents a la "Crida" a chocolate en bunyols.

... Dijous 5 de Març ...

A les 18:00 hores les nostres Falleres Majors **Natalia i Sandra**, acompanyades del nostre President **Iván**, acudirán a l'Homenage a les Forces Armades que se celebrarà al Quarter San Juan de Ribera en el Paseig de l'Albereda.

Divendres 6 de Març

A les 22:45 hores, última Junta General Ordinària abans de la semana fallera.

... Dissabte 7 de Març ...

A les 11:00 hores, les nostres Falleres Majors i President efectuarán l'arreplega per tots els comerços de la nostra demarcació.

Aprofitant el tancament del carrer, a les 12:00 hores, **Tradicional Concurs de Paelles** patrocinat per la nostra comissió. Tot aquell que desige concursar en les paelles, o simplement vindre a dinar, ha de posar-se en contacte en les Delegades d'Actes Socials.

PER A PODER CONCURSAR DEURAN D'ESTAR TOTES LES PAELLES FINALISADES A LES 14:00 HORES.

A les 14:30 hores, degustarem les paelles que prèviament hem cuinat, després del dinar s'entregaran els premis a les millors paelles.

Des de les 17:00 hores fins les 21:00 hores, **(Tardeo Joan d'Aguiló)**, on gojarem de bona música, bons cóctels i begudes referescants, organitzat per la Delegació de Festejos i Joventut.

... Dumenge 8 de Març ...

A les 7:30 hores, concentració en el nostre casal per a donar començament a la MACRODESPERTÁ organitzada per l'Agrupació de Falles Mercat de Jesús, en la qual participen molts membres de la nostra comissió, recorrent varios carrers de la demarcació del nostre Sector de Jesús.

A les 10:00, després de la MACRODESPERTÁ, almorzar popular en el nostre casal, al finalisar l'almorzar podrem disfrutar de jocs de taula i futbolí.

... Dimecres 11 o Dijous 12 de Març ...

En cas que siga aprovat el tancament de carrer per a un d'estos dies, procedirem al montage i ornamentació del nostre pabelló faller, per lo que es prega l'ajuda de tots els membres de la comissió.

... Divendres 13 de Març ...

A les 18:00 hores inauguració de nostre pabelló faller en un berenar per a la comissió infantil convidats per la nostra Fallera Major Infantil, **Natalia Salmeán**. Després del berenar la nostra Fallera Major Infantil imposarà els distintius de JCF als fallers i falleres mereixedors de tal recompensa. Per a finalisar la vesprada, la nostra Fallera Major Infantil **Natalia**, entregarà un bonic record del seu regnat a tota la seua comissió.

A les 22:00 hores, sopar de germanor presidit per la nostra Fallera Major **Sandra Salazar** i el nostre President **Iván Hernández**. Després del sopar serem obsequiats en mistela i dolços per gentilea de **Sandra**, la nostra Fallera Major.

A continuació, imposició de recompenses concedides per la JCF als fallers de la nostra comissió major, aixina com les insígnies de la nostra falla als nous fallers. Per a finalisar l'acte, la nostra Fallera Major **Sandra Salazar**, obsequiarà a la comissió femenina en un bonic recort del seu regnat.

... **Dissabte 14 de Març** ...

Des de les 11:00 hores tindrem un "Matí en Ritme", organitzat per la Delegació de Playback i on podrem gojar de demostracions de classes de balls llatins, hip-hop + break dance, ademés d'estupents cocktails i un gran Bingo.

A les 14:00 hores, dinar per a tots els menuts de la nostra comissió infantil, invitació de **Natalia**, la nostra Fallera Major Infantil.

A les 18:00 hores, concentració en el nostre casal de tota la comissió infantil per a acompanyar a **Natalia Salmeán**, la nostra Fallera Major Infantil, a arreplegar el ninot al mercat de Jesús. Anirem acompanyats per tabal i dolçaina.

A les 21:00 hores la nostra comissió convidarà a tota la comissió infantil al tradicional "**Sopar de la Plantà Infantil**". Després del sopar, **Natalia**, la nostra Fallera Major Infantil firmarà en el Llibre d'Or per a deixar constància del seu regnat a la nostra comissió.

Seguidament, una vegada finalizat l'acte, plantà del ninot infantil de l'exposició 2020, obra de l'artista faller Vicente Francisco Lorenzo Albert.

Després de la plantà infantil els nostres menuts disfrutaran, dins del nostre casal faller, de la fabulosa **MINI DISCO** en barra lliure de refrescs i begudes sense alcohol.

A les 22:30 hores, sopar de confraternitat per a la comissió major al nostre pabelló faller.

A les 24:00 hores, amenisarem la nit en un poquet de música per a totes les edats, on podran gojar la gent gran i també la joventut.

... **Dumenge 15 de Març** ...

A les 8:00 hores, plantà de la falla infantil obra de l'artista faller Vicente Francisco Lorenzo Albert.

Apartir de les 9:00 hores, visita del jurat calificador de les falles infantils que serà rebut per la nostra Fallera Major Infantil **Natalia Salmeán**, esperant que la nostra siga del seu grat i ens concedixquen un bon premi.

A les 10:00 hores, els nostres menuts seran invitats a desdejunar per la nostra falla. Després de desdejunar, jornada de diversió i entreteniment per als nostres infantils en diversos unflables instalats en la zona d'activitats del carrer Fontanars, al mateix temps fabulós concurs de dibuix per a tots els infantils.

A les 13:30 hores, la comissió infantil serà convidada a dinar per la nostra falla.

A les 14:00 hores, podrem dinar en el nostre pabelló faller i acompanyar als Fallers d'Honor en l'homenage que la nostra falla els oferirà en agraïment a la seua inestimable col·laboració. L'acte estarà presidit per les nostres Falleres Majors **Sandra i Natalia**, i el nostre President **Iván**.

A les 17:30 hores, concentració en el casal per a acompanyar als nostres representants majors, **Sandra Salazar i Iván Hernández**, a arreplegar el ninot presentat a l'Exposició del Ninot en este eixercici, acompanyats per l'Agrupació Musical "El Minaor".

A les 22:00 hores, la nostra falla convidarà als membres de la comissió major al tradicional "**Sopar de la Plantà**".

Després del sopar serem obsequiats en cava i dolços per gentilea de **Sandra**, la nostra Fallera Major. A continuació la nostra Fallera Major **Sandra** i el nostre President **Iván**, presidiran l'entrega de recompenses que la nostra comissió otorga als seus membres, en reconeiximent pel treball i dedicació per la nostra falla. Seguidament la nostra Fallera Major **Sandra** firmarà en el Llibre d'Or deixant constància del seu regnat.

Culminarem la velada acompanyant a la nostra Fallera Major **Sandra** i al nostre President **Iván**, a la plantà del ninot de l'exposició 2020, obra de l'artista faller Ximo Martí Fernández.

... Dilluns 16 de Març ...

A partir de les 9:00 hores, visita del jurat calificador de falles de la nostra secció que serà rebut per la nostra Fallera Major **Sandra Salazar** i pel nostre President **Iván Hernández**.

A les 11:00 hores, matí d'activitat per a la comissió infantil, que consistirà en la visita a les falles infantils de la contornada, aixina com un concurs de fotografia organitzat per la Delegació d'Infantils, que seran les encarregades d'acompanyar als nostres menuts, junt a fallers de la comissió major.

A les 13:30 hores, **Natalia**, la nostra Fallera Major Infantil convidarà als membres de la comissió infantil a dinar.

A les 14:00 hores, dinar de confraternitat fallera per a la comissió major convidats per la nostra falla.

A les 16:00 hores, cas d'obtindre premi en la falla o en el llibret infantil, la comissió infantil acompanyarà a la seua Fallera Major **Natalia**, a arreplegar el premi a la tribuna instal·lada a este efecte en la Plaça de l'Ajuntament de València, acompanyats per l'Agrupació Musical "El Minaor".

Tot aquell membre de la comissió major que desige acompanyar als nostres infantils haurà d'anar abillat en el trage regional, ja que no està permés desfilat en bruses.

A les 22:00 hores, **GRAN NIT TEMÀTICA REMEMBER** organitzada per la Delegació de Festejos i Joventut. La nostra Fallera Major **Sandra Salazar** convidarà a tota la comissió major a sopar una **MACRO TORRADA DE CARN A L'ESTACA**.

A les 24:00 hores disfrutarem d'una gran **DISC-MÒBIL** al nostre pabelló faller.

... Dimarts 17 de Març ...

A les 9:30 hores, cas d'obtindre premi en la falla o en el llibret, acompanyarem a la nostra Fallera Major **Sandra Salazar** i al nostre President **Iván Hernández**, a arreplegar el premi a la tribuna instal·lada, a este efecte, en la Plaça de l'Ajuntament de la Ciutat, acompanyats per l'Agrupació Musical "El Minaor".

A les 13:30 hores al nostre pabelló faller, **Natalia**, la nostra fallera major Infantil convidarà a dinar a tota la comissió infantil.

A les 14:00 hores, mascletá en la zona de focs del carrer Fontanars a càrrec de la pirotècnia Caballer FX.

A les 14:15 hores, al nostre pabelló faller, la nostra falla convidarà a tots el membres de la comissió major a dinar.

A les 15:00 hores a la zona d'activitats front al nostre pabelló faller, jocs per als nostres menuts organitzat per la Delegació d'Infantils.

A les 19:30 hores, concentració de tota la comissió major i infantil per a començar el passacarrer nocturn per tota la demarcació de la nostra barriada, en l'actuació del nostre Grup de Balls Tradicionals acompanyats musicalment per tabals i dolçaines.

A les 22:00 hores al nostre pabelló faller, sopar per al membres de la comissió major convidats per la nostra falla.

A les 24:00 hores al carrer Fontanars tindrem la estupenda actuació de l'orquestra **SEVEN CRASHERS**.

... Dimecres 18 de Març ...

A les 14:00 hores, concentració de les comissions major i infantil en la zona d'activitats del carrer Joan d'Aguiló per a assistir a l'acte de l'Ofrena de Flors a la nostra Excelsa Patrona Mare de Déu dels Desamparats, a la que oferirem les monumentals cistelles de flors. Estarem acompanyats per l'Agrupació Musical "El Minaor".

NOTA MOLT IMPORTANT:

COMISSIÓ FEMENINA INFANTIL ABILLADA EN MANTELLINA BLANCA.

COMISSIÓ FEMENINA MAJOR ABILLADA EN MANTELLINA NEGRA.

A les 20:30 hores, els nostres menuts de la comissió seran convidats per la nostra falla a sopar "pizza".

A les 22:00 hores, la nostra falla convidarà a sopar al membres de la comissió major.

A les 24:00 hores al nostre pabelló faller, ball en una fabulosa *DISC-MÒBIL*.

... *Dijous 19 de Març* ...

A les 10:30 hores, concentració en el nostre casal per a procedir a l'arreglada de les nostres Falleres Majors **Sandra Salazar** i **Natalia Salmeán**, per a acudir a la celebració de la Santa Missa de Sant Josep, acompanyats per l'Agrupació Musical "El Minaor".

A les 12:00 hores, solemne Missa en l'Iglesia Parroquial Sta. Mª de Jesús en honor al nostre Patró Sant Josep. Este acte estarà presidit per les nostres Falleres Majors **Sandra** i **Natalia** i pel nostre President, **Iván**.

NOTA: AL DIT ACTE ASSISTIRAN TOTES LES FALLERES MAJORS I INFANTILS EN MANTELLINA, SEGUINT EL MATEIX PROTOCOL QUE EN EL DIA DE L'OFRENA.

Una vegada finalisada la Missa, passacarrer per tota la demarcació de la nostra falla acompanyats per l'Agrupació Musical "El Minaor", que culminarà junt a les nostres falles, on les nostres Falleres Majors **Sandra** i **Natalia** acompanyades pel nostre President **Iván**, imposaran sengles llaços als seus respectius estandarts, recort inesborrable del seu pas com a màxims representants d'este eixercici faller.

A les 14:00 hores, estrepitosa mascletà en la zona de focs del carrer Fontanars, a càrrec de la pirotècnia Caballer FX.

A les 18:00 hores, recorregut fent probes en una fabulosa "Gymkana" de disfrassos per a grans i menuts, per tota nostra demarcació, organitzat per la Delegació d'infantils, acompanyats per l'Agrupació Musical "El Minaor".

Al finalisar el recorregut s'entregaran en el nostre pabelló, els premis dels diferents concursos realitzats.

A les 21:00 hores, la nostra falla convidarà a tota la comissió infantil al sopar de la cremà.

A les 22:00 hores, es dispararan focs d'artifici a càrrec de la pirotècnia Caballer FX, que culminarà en la cremà de la nostra falla infantil, donant aixina per finalisats els festejos previstos

per a la comissió infantil. Estos actes estaran presidits per **Natalia**, recolzada per tota la seua comissió infantil.

A les 22:30 hores, sopar de la cremà per als membres de la comissió major.

A les 23:50 hores, focs artificials a càrrec de la pirotècnia Caballer FX, que culminarà en la cremà de la nostra falla gran, acte que estarà presidit per la nostra Fallera Major, **Sandra Salazar** i el nostre President **Iván Hernández**, acompanyats per tota la comissió.

L'HORARI DE LA CREMA DE LA FALLA GRAN POT VARIAR EN FUNCIÓ DE L'ACTUACIÓ DELS BOMBERS.

Es prega la col·laboració de tots els membres de la comissió per al desmuntatge de tots els efectes del nostre pabelló faller.

.....
NOTA

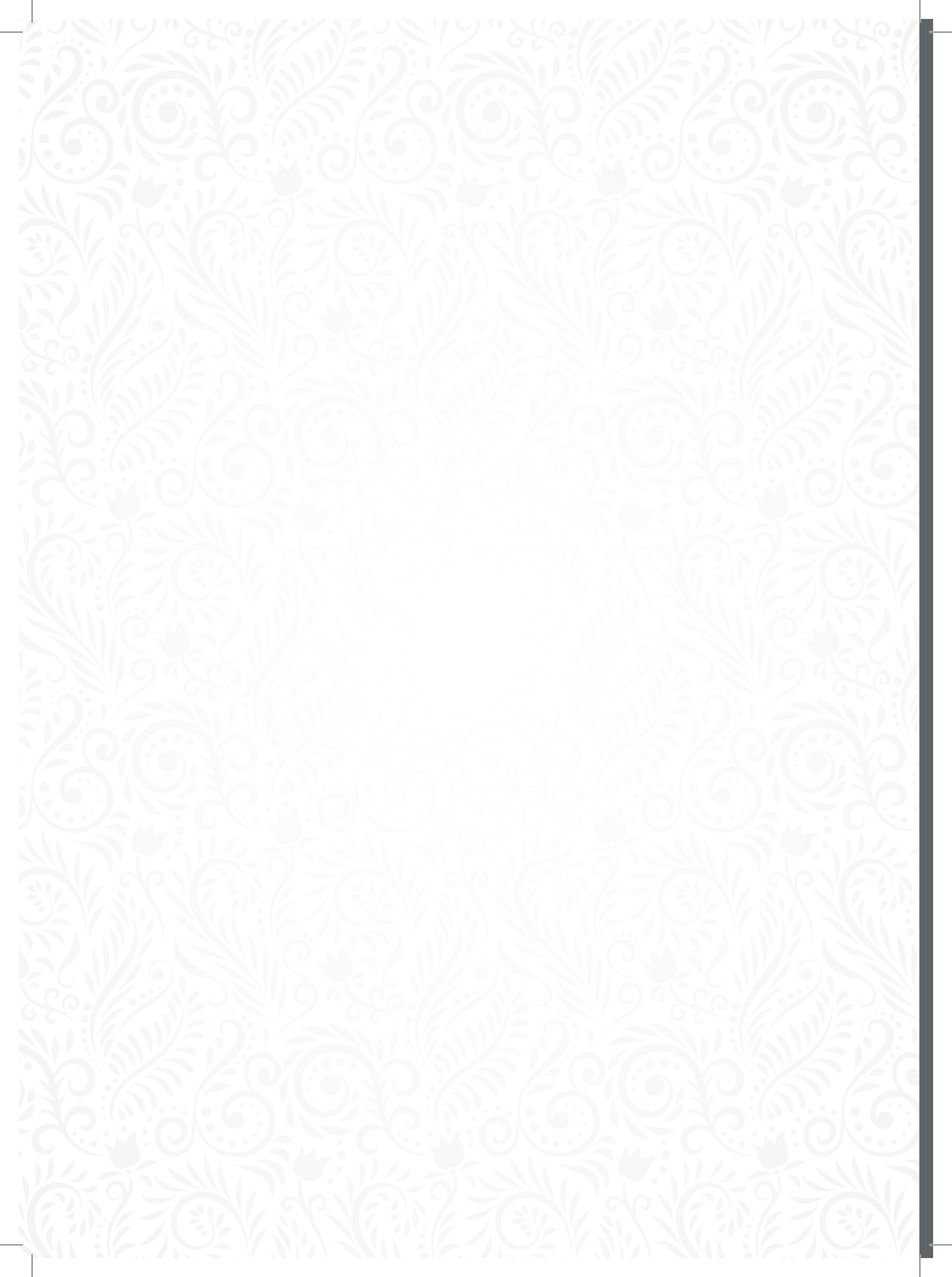
Cas de variació d'algun festeig, s'anunciarà en la suficient antelació per les xarxes socials i en el nostre casal.

Volem fer constar que els horaris descrits en este programa de festes estan subjectes a variació, arribat el cas seran comunicats en la suficient antelació.

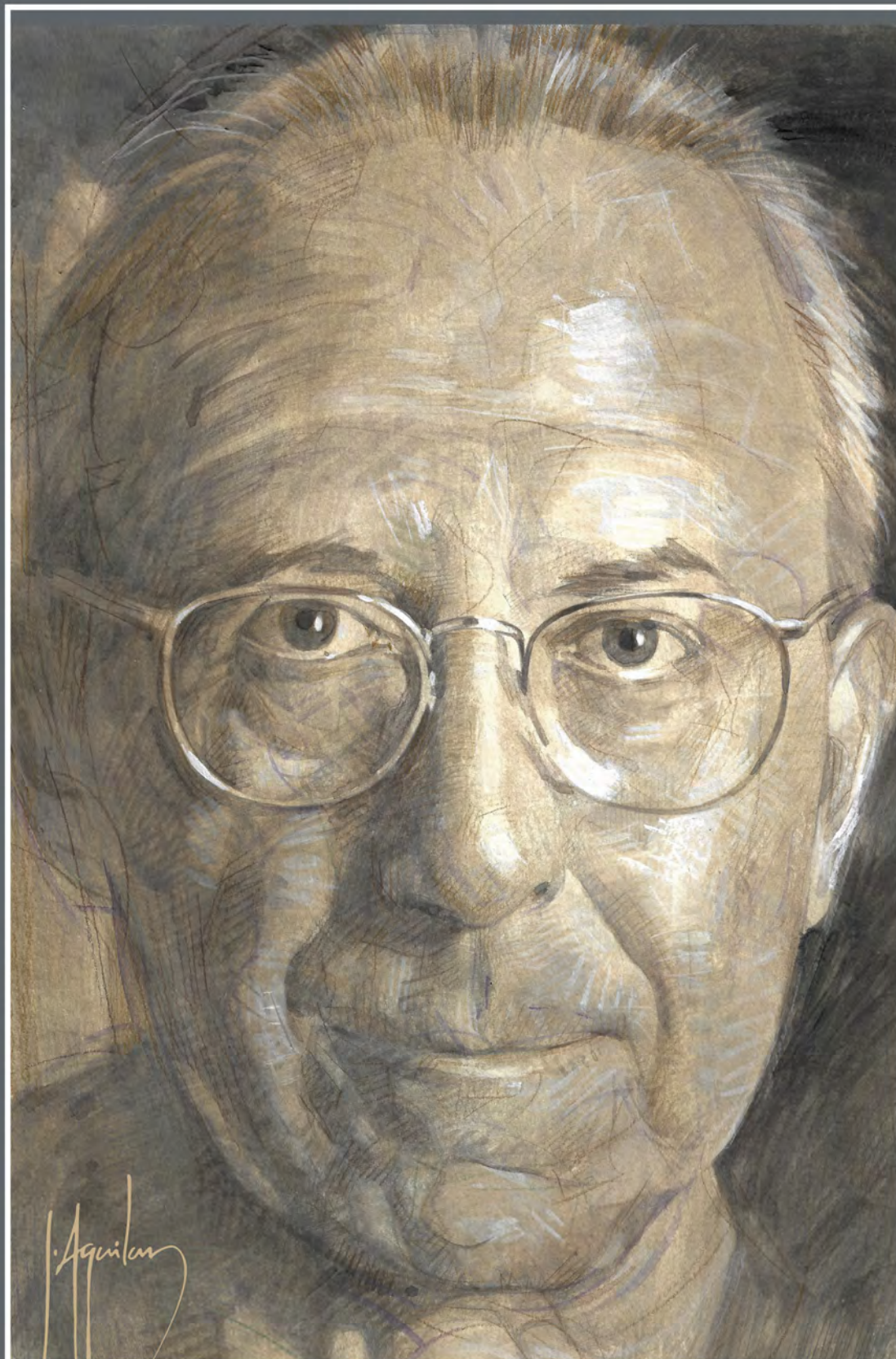
Es prega a tota la comissió, tant infantil com major, que complisquen els horaris dels actes marcats per cada delegació.

Es recorda a tota la barriada que les possibles ruptures o desperfectes sofrits per focs d'artifici o la cremà de les falles, es podran reclamar en el nostre casal, carrer Joan d'Aguiló n°4, Telf. 963771089 o al correu electrònic fallajuandeaguilo@gmail.com

Agraïm a tot el vecindari la seua col·laboració i demanem disculpes per les molèsties ocasionades. Esperem, que este programa de festes siga del grat de tots.

Rafael Contreras Jueas
EL GRAN MESTRE

“Rafael Contreras Jueas i la nostra falla”

Per: *Pepe Olivert Alba*
Coordinador del
Llibre Faller

Presentació

En una diferència de 18 anys, el nom de Rafael Contreras Jueas torna a ocupar la part principal en el monogràfic del nostre llibret, és la segona vegada que anem a rendir-li un sincer i mereixcut homenage per tot lo que ha aportat a la nostra Comissió durant estos díhuit últims anys, gràcies a les seues aportacions culturals hem enriquit el nostre llibret dotant-lo d'un gran prestigi, per això enguany quan ya s'han complit dos des d'aquell 23 de novembre de 2017, data en la desgraciadament ens va deixar, vullc que tots els nostres llectors sàpien lo important que era Rafa Contreras Jueas per a la nostra Falla i que tot el món sàpia que em perdut un gran amic i una millor persona.

Aprofitant que el lema de nostra falla d'enguany està dedicada als escriptors, de que millor manera podíem rendir-li homenage al nostre volgut Rafael Contreras que fent un repàs de la seua magnífica col·laboració en nostra Falla, perque encara que exclusivament no es dedicava a l'escritura, la qual eixercia a les mil maravelles, va ser l'artífex de que molts atres escriptors, ilustradors, periodistes i gent de la cultura, col·laboraren en el nostre llibret, per la qual cosa li estarem sempre agraits. Un llibret que es pree de tindre una bona part cultural deu tindre un contingut interessant, curiós i ric en informació, i açó és lo

que sempre ens han oferit els nostres escriptors i col·laboradors, una agradable pinzellada cultural baix la supervisió del mateix Rafael Contreras.

Rafael Contreras i l'evolució del nostre Llibre Faller

El motiu que em porta a escriure esta història no és una atra que la relació que he tingut durant tots estos anys en el volgut amic Rafael Contreras Jueas, (d'ara en avant Rafa, com a ell li agradava que li cridaren), una relació d'amor per la cultura dels llibrets de falla que es remonta a l'eixercici faller 2001/2002, punt de partida per a eixa gran amistat en el Mestre, i en homenage al bon amic Rafa vullc contar-vos la correspondència que hem tingut durant els últims anys, i on també podreu apreciar la grandea d'este home que va viure tota la seua vida, per i per a la Cultura i l'Art.

Durant molts eixercicis nostra Falla sempre s'ha caracterisat per la confecció de bons llibrets de falla, pero és a partir de l'any 2001 quan es va començar a canviar el nostre estil en la confecció dels mateixos, teníem els utensilis necessaris i les persones per a fer-ho, i ens vam posar mans a l'obra. Capitanejats per dos fallers de la nostra Comissió, Juan Carlos Lozano i José Luis Ortega, vam formar un equip encarregat de transformar el nostre llibret. Eixe primer any vam estar dirigits per un atre bon amic, José Manuel Romeu, que per la seua professió tenia experiència en estos temes, ell va ser el que va canalissar tots els punts referents a la transformació del nostre llibret (d'ara en avant “llibre faller”, que és com a mi m'ha agradat cridar-lo sempre), dotant-lo d'un contingut i d'una qualitat que anava a ser, durant molts anys, el comentari i l'enveja de tots els círculs fallers on ha estat present.

Les falles de l'eixercici 2001 van ser el punt de partida per al canvi en el nostre llibre faller. Aquell any, impulsats pel nostre President Antonio

Calatayud, el qual en molta insistència ens va fer vore que al nostre llibre faller únicament li feya falta donar-se a conèixer i traspasar les nostres fronteres, puix estava a l'altura d'atres grans llibrets de València. I aixina va ser, eixe any va ser el detonant en la confecció del llibre faller, es va incloure un monogràfic dedicat a l'Albufera de Blasco Ibañez, es va realisar la primera presentació del mateix i va ser un èxit en tots els sentits.

Pasades les falles del 2001 es va començar l'eixercici en l'idea de presentar un atre monogràfic en el llibre faller d'eixe any degut a l'èxit de l'anterior, l'equip encarregat d'esta faena estava en ganes i il·lusió de començar la aventura de fer un treball que complira en les expectatives que es començaven a crear, i és llavors quan entra en escena la figura de Rafa.

És José Manuel Romeu el que nos aporta l'idea de dedicar el monogràfic a tan insigne personage de la Cultura i l'Art, per la qual cosa i estant tots d'acort, ens vam posar en contacte en Rafa per a explicar-li l'intenció i tindre el seu beneplàcit per lo que anàvem a mamprendre, va ser tan ben acollida l'idea per part de Rafa que es va posar a la nostra disposició en tot lo que necessitàrem, estava tan ilusionat i agraït a la nostra comissió pel monogràfic que no sabia com pagar-nos el detall que havíem tingut en ell, a lo que yo li he contestat anys després, *¡nosatres sí que no sabrem mai com pagar-te tot lo que has fet tu per la nostra Falla!*

El monogràfic dedicat a la seua figura va ser documentat i escrit pel nostre bon amic i faller Jorge R. Martínez Micó, baix la supervisió en el montage de fotografies i texts pel mateix Rafa, fins i tot la portada, "Cartell de Falles", va ser obra del propi Rafa. En ell es descriu des del seu naixement el 28 d'Agost de 1933, la seua adolescència, i aixina com totes les

dates importants en el devindre familiar, bateig, comunió, etc., passant pels seus començos com a estudiant, les seues primeres ocupacions, i com no, la consecució del seu Doctorat en Belles arts, "Cum Laude" i tots els seus atres títuls acadèmics, laborals, docents i premis obtinguts durant la seua carrera.

Este era el primer llibre faller que s'editava baix la direcció de Rafa en la part dedicada als escriptors, i va obtindre un grandió resultat. Eixe any ens vàrem presentar per primera vegada als premis de la Generalitat Valenciana a la promoció de l'us del valencià en els llibrets de falla, conseguint el 3er Premi de tots els que es varen presentar. També l'èxit va vindre de la mà del nostre insigne poeta Anfós Ramón i García, conseguint el Premi Extraordinari "Bernat i Baldoví" que otorga l'Associació Cultural Lo Rat Penat. Un gran any, l'influència de Rafa es fea patent en la collita de premis arreplegats.

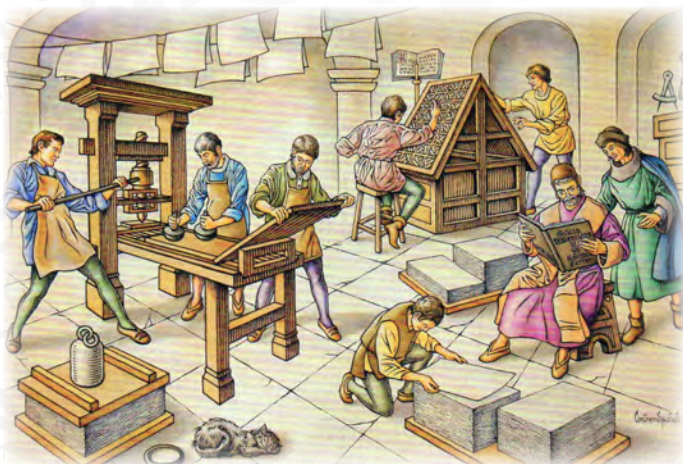
Rafa va trobar en nostra Falla un grup de fallers en ilusió per portar a lo més alt el nostre llibre faller, açò li va entusiasmar tant que va voler també ser partícip d'esta alegría i va passar a formar part de l'equip del llibre faller. En certa ocasió em va dir- *açó em recorda als meus temps de treball en les litografies, on el treball de creació sempre estava supeditat a que el consumidor final dictara sentència per a be o per a mal, pero lo més important és fer les coses en gust, i el resultat segur que será positiu.*

Se sentia molt volgut i admirat per tots els que estàvem propencs a ell, i nosatres el consideràvem com un membre més de la nostra Comissió, i aixina li'l féyem saber. Durant molts anys nos va prestar el seu saber i col·laboració en tots i cada u dels llibres fallers en els que va

intervindre com a escriptor o assessor, tinc que dir que mai va cobrar ni un cèntim de nostra Falla en ninguna de les col·laboracions que va intervindre, l'únic interès que sempre ha tingut ha sigut el de promulgar la cultura, l'art i les tradicions de la nostra terra, aportant el seu gra d'arena.

Ya consolidat com a col·laborador del llibre faller, en l'eixercici 2002/2003 nos ofería un bonic article en el monogràfic dedicat a la Fira de Juliol que portava per títol "Els Cartells de Bous de la Fira de Juliol", obtenint el 9e premi otorgat per la Generalitat Valenciana a la promoció de l'ús del valencià en els llibrets de falla i 1er premi secció "Emili Panach" que otorga l'Associació Cultural Lo Rat Penat. Este any s'estrenava al nostre llibre faller com a il·lustrador de la portada, José Aguilar García, discipul de Rafa i al que tenia considerat com un fill, el qual en l'eixercici anterior va intervindre en el pròlec del monogràfic dedicat al propi Rafa.

Al 2006 es va editar un dels llibres fallers més demandats pels professionals de la matèria, la seua construcció i els materials amprats varen fer que estiguera molt sol·licitat, fins al punt de casi quedar-nos sense llibres. Estava dedicat a l'Imprenta Valenciana, ¡i com no!, no podia faltar l'intervenció en casi tot del nostre volgut Rafa, el qual també va escriure un article que portava per nom "Antecedents Històrics de les Arts Gràfiques en València", en esta ocasió el propi Rafa va confeccionar l'il·lustració de la portada en la que podem observar els diferents treballs en el taller d'una antiga impremta.

Com a responsable i coordinador del llibre faller vaig crear celebrar un sopar d'agraïment als nostres escriptors en el nostre Casal, on donar un alicient i tindre un contacte més personal

en ells, solia fer-se pel més de maig de tots els anys i servia com a primera presa de contacte, per a una vegada passat l'estiu posar-se mans a l'obra en la construcció del llibre faller d'eixe eixercici. En este sopar nos reuníem tots els integrants que havien participat l'any anterior, además de complimentar als nostres escriptors i col·laboradors, servia com a reunió per a exposar idees i temes que foren del nostre agrado, mai faltava Rafa a esta cita anual, de fet sempre era el que prenia el mando en els debats per a les decisions del treball a realitzar, varen ser reunions molt agradables i fructíferes.

D'una d'estes reunions va eixir un tema per al llibre faller d'eixe any, un dels llibres fallers que més va costar confeccionar per la quantitat de permissos i protocols que va tindre que passar, pero també el que particularment més satisfacció vaig tindre al vore-lo acabat, m'estic referint al de l'eixercici 2008, "Visió de Sorolla en les Falles". Este mateix any es complia el 50 Aniversari de la Comissió Infantil de nostra Falla i teníem que fer alguna cosa especial, i aixina va ser, Rafa ens va comentar la possibilitat de fer un monogràfic de l'exposició de Sorolla que albergava per aquells temps el Centre Cultural Bancaixa, la seua relació en el comissari de l'exposició, Felipe Garín Lombart nos facilitaria el poder realitzar el nostre treball, i de la mà de Felipe i en la ploma de Joan Castelló vàrem crear un fabulós llibre que va causar un gran èxit pel seu contingut. Rafa també va participar en un article relacionat en Sorolla titulat "Sorolla i els Mongrell".

Pero no content en tot lo que Rafa ofería a la nostra Comissió, nos va fer un regal molt especial, va crear un disseny més modern i renovat de l'escut de la nostra Falla, i en un en un quadro va fer entrega al nostre President d'eixe bonic

disseny el qual no havia perdut cap de la seua essència, tot al contrari, un disseny més modern, més rectilini i en colors més vius. El debat estava servit, els fallers més veterans s'oponien a canviar la fisonomia del nostre escut, i els més progressistes pensaven que devíem canviar. La solució es va prendre en la decisió d'acoplar el nou disseny de Rafa en l'escut de la Comissió Infantil, decisió que va ser unànim i que es va portar a terme en el canvi de l'escut en l'estandart infantil i en totes les insígnies que corresponien a la Comissió Infantil. En el sopar de gala commemoratiu del 50 Aniversari de la Comissió Infantil celebrat el el Restaurant Alameda Palace el 19 de giner de 2008, se li va fer imposició a Rafa de l'Insignia d'Or Infantil dissenyada per ell mateix, agraint-li tota la seua col·laboració bindant-li una enorme ovació de carinyo per part de tots els components de la nostra Comissió, el sagell i la firma de Rafa estarán sempre presents en la nostra Falla.

L'eixercici 2009 ens va dur una nova incorporació en la nòmina d'escriptors del nostre llibre faller, Rafa ens proposava escriure sobre el "Centenari de l'Exposició Regional Valenciana de 1909", i qui millor podia fer-ho era José Huguet Chanzá, Acadèmic d'Honor de la Real Acadèmia de Belles arts de Sant Carlos, i posseïdor del millor arxíu fotogràfic de València, una volta més Rafa va encertar elegint a l'escriptor del monogràfic, el qual va ser un èxit. En eixe mateix llibre faller també tinguerem la col·laboració de Salvador Chuliá Hernández, director del Conservatori Municipal José Iturbi.

Una de les grans notícies d'este any va ser l'incorporació d'una persona molt compromesa

en tot lo que es propon i que des del primer dia que el vàrem conèixer nos va demostrar la seua passió per la cultura i l'art, convertint-se en peça clau per al bon funcionament de la part cultural del nostre llibre faller, es tractava d'un excelent alumne i gran discípol del Mestre Contreras, m'estic referint a José Miguel Arce Martínez, Doctor en Belles Arts, que va escriure el seu primer artículo titulat "Mitificació del foc i la seua encarnació en Falla" per al nostre llibre faller, un bon amic i col·laborador que sempre ha estat disposat a treballar de valent per nostra Falla, i enguany principal artífex d'este monogràfic homenaje a Rafael Contreras Juesas.

En el llibre faller de l'any següent, eixercici 2009/10, van tornar a col·laborar els mateixos escriptors que l'any anterior, sumant-se de nou José Aguilar García en l'eixecució de la portada i d'un artículo titulat "La vocació d'il·lustrar" dins del monogràfic dedicat a "Els Il·lustradors Valencians d'ahir i de hui", escrit per Rafa Contreras. En esta ocasió també vam contar en la presència al nostre llibre de José Huguet Chanzá, en un artículo titulat "Un avanç davant del centenari de Teodoro Llorente 1836/1911", aixina mateix per segon any col·laborava en un artículo José Miguel Arce Martínez, dit artículo es titulava "Jerónimo Muñoz i la seua época".

Recorde que en este any varem celebrar la presentació del llibre faller en el saló d'actes de l'Ateneu Mercantil, la cessió del saló va ser gestionada per Rafa, i el mateix Ateneu gustosament nos va permetre presentar el nostre llibre en les seues magnífiques instal·lacions en agraïment pel llibre editat en l'eixercici anterior dedicat al "Centenari de l'Exposició Regional

Valenciana de 1909” promoguda per l’Ateneu Mercantil de València, va ser una preciosa marca per a l’acte que vam celebrar. Una volta més Rafa nos feya créixer com Falla.

Any 2011, i de nou Rafa ens presentava un nou fichage per a la terna d’escriptors del nostre llibre faller, una nova col·laboració de la mà de la Sra. Mª Eugenia Vizacaíno Martí, Doctora en Belles Arts per la Universitat de València, la qual nos va introduir en el món de la ceràmica valenciana en un fabulós article titulat “La Ceràmica Valenciana del segle XIII al XX”, descrivint-nos l’apassionant món de la ceràmica de la qual tenim tanta arraïlada en la nostra terra. De nou el bon amic José Miguel Arce Martínez tornava a posar-se a la nostra disposició en un estupent article titulat, “Joanot Martorell i el Tirant lo Blanch”, en eixa profunditat en l’investigació i eixa cuidada escritura que sempre nos brinda en totes les seues intervencions. No podia faltar la col·laboració de José Aguilar García, que una volta més es posava a la nostra disposició per a confeccionar una portada sublim.

Com es podrà apreciar l’influència de Rafa en el nostre llibre faller era patent, ben col·laborant de primera mà o conseguint que uns altres col·laboraren per a nosaltres, és el cas de l’èxercici 2012 en el qual varem presentar un llibre faller en dos extensos articles, un d’ells escrit per José Francisco Rams Lluch, que portava per nom “L’Aquarela a València”, i un altre escrit per Tomás Viana dedicat a “Les Etiquetes tarongeres a la Comunitat Valenciana”, la portada un any més va estar realitzada per José Aguilar García.

Durant este temps Rafa no anava be de salut, una fortuïta caiguda en el seu domicili li va fer passar pel quiròfan, sent la recuperació molt costosa. Va deixar de conduir, i tenia que estar acompanyat en tot moment ja que era costosa la seua mobilitat. Poc a poc es va anar recuperant,

i ajudat per un bastó es defenia com podia, però el seu nervi i les seues inquietuts no li deixaven estar quiet, i conforme podia continuava en eixa espanta i eixa alegria tan positiva que li caracterisava, no obstant aquella caiguda va ser el principi del seu alluntament de l’activitat quotidiana.

I apleguem a esta última etapa en la que va col·laborar Rafa en el nostre llibre faller. Nos trobem en l’èxercici 2015, any en el que un servidor accedix a la presidència de la nostra Falla, Rafa portava un període de dos anys sense col·laborar als nostres llibres fallers i la seua salut no estava en el millor moment, però degut a la meua presidència i a la gran amistat que m’unia a ell, decidix escriure un menut article titulat “La Cotorra del Mercat” per al llibre faller dedicat al “Centenari del Mercat Central de València”, per cert, un llibre que va resultar dels més espectaculars per els seus articles, per l’història i per el colorit de les fotografies de l’interior del Mercat Central.

Ademés de l’aportació de Rafa, se sumaren altres fabulosos articles com el escrit per Rafael Solaz que portava per títol, “La Plaça del Mercat de València en el Segle XIX”, el de José Miguel Arce Martínez, “Enrique Viedma i el Mercat Central”, i també un altre article escrit per José Huguet Chanzá, “El Mercat 1915/2015”, completant este fabulós llibre faller en la maravellosa portada realitzada per José Aguilar García.

L’èxercici 2016 va ser l’última col·laboració escrita pel amic Rafa, en eixe any es va decidir dedicar el nostre llibre faller a “La Història de la Premsa Valenciana”, i en un article que portava per títol “Breus notícies sobre l’antic Diario de Valencia”, Rafa contava l’història del dit diari

des del seu naixement fins al seu tancament. La portada del llibre va estar confeccionada per José Aguilar García en el mestrage que sempre li caracterisa. L'any següent, 2017, solament tinguerem la col·laboració en la portada de José Aguilar García i la de José Miguel Arce Martínez en un article titulat "La Decadencia de la Moral i el Fracàs de l'Humanisme". La salut de Rafa no li va permetre estar present en este llibre, encara que estava al tant de tot el que es tractava en ell, yo sempre procurava fer-li aplegar quants llibres fallers necessitava, puix li agradava presumir dels llibres que feya a la que sentia com "la seua Falla".

Des de primers de l'any 2016, l'alumne i gran amic de Rafa Contreras, José Miguel Arce Martínez, va estar incansablement lluitant en les institucions, en l'Alcaldía i en altres estaments, perquè li donaren reconeixement a la figura i l'obra de Rafael Contreras Jueas, demanant dedicar-li un carrer en la nostra Ciutat. Tinc que comentar que Rafa era alié a totes estes peticions, en cap moment va saber que tanta gent que el volia i admirava estava lluitant també perquè se li reconeguera la seua aportació a la nostra cultura i a la nostra Ciutat.

Associacions de veïns, Comissions de Falles, Facultat de Belles Arts de San Carlos, Agrupacions Falleres, i demés institucions es varen unir per a demanar tal distinció, ja que seria de justícia que poguera gojar de lo que la seua ciutat li concedia. La nostra Falla va col·laborar adherint-se a la petició per al reconeixement de Rafael Contreras, aixina com també vam aconseguir que el reconeixement arribara de totes les comissions de l'Agrupació de Falles Mercat de Jesús. També, i a proposta meua com a President de la nostra Comissió, se li va concedir per unanimitat el "Premi Pare Jofre" que concedix nostra Agrupació Mercat de Jesús.

El 18 de Febrer de 2017, en el Saló Rosiña de la nostra Ciutat, es va celebrar el sopar d'Exaltació de les Falleres Majors de la nostra Agrupació i és quan se li va fer entrega del "Premi Pare Jofre". En eixe moment vaig vore un Rafa al·lunyat en el seu estat de malaltia i que no estava bé de salut, però ell va voler estar en nosaltres, i acompanyat del seu inseparable assistent Ramón, ¡i com no! del seu discípol, historiador i gran amic, José Miguel Arce Martínez, es va

EL PRESIDENTE DE
LA ASOCIACIÓN CULTURAL FALLA
JUAN DE AGUILÓ I AVDA. GASEPAR AGUILAR
SAGUNDA

Al Excmo. Sr. D. Joan Ribó Canut
Alcalde de Valencia

Estimado Sr.:

El pasado viernes día 23 de Septiembre de 2016 en Junta General Ordinaria celebrada por la Asociación Cultural Falla Juan de Aguiló, y a propuesta de la presidencia, se llegó al acuerdo por unanimidad de solicitar al Ayuntamiento de Valencia que le sea concedida la retribución de una calle al suizo Profesor de Bellas Artes de San Carlos de la UPV, y reconocido cartelista, D. Rafael Contreras Jueas.

El motivo de formular esta petición es porque estamos convencidos de que la ciudad de Valencia le debe brindar a este gran artista esta merecida distinción, por su larga trayectoria en la docencia y por su constante apoyo a nuestra cultura y tradiciones, dando a conocer con su arte y sus enseñanzas toda la idiosincrasia que le caracteriza a nuestro pueblo.

Desde el año 2002 es muy estrecha la relación que une a D. Rafael Contreras Jueas con nuestra comisión fallera, año en el cual se le dedicó íntegramente el monográfico de nuestro Libro Fallero a su persona. Desde entonces no ha dejado de colaborar en todas las ediciones de nuestros Libros Falleros, así como en nuestras Semanas Culturales. Gracias a su amistad y colaboración, hemos podido gozar de grandes escritores, periodistas, ilustradores y pintores, que han dado prestigio a nuestras publicaciones y han hecho circular nuestra cultura por todos los rincones donde ha llegado nuestro Libro Fallero, no en vano se nos conoce como "La Falla del Libro", y todo gracias a estas personas que desinteresadamente colaboran con nosotros.

En nuestra comisión está considerado como un fallero más, y es muy grande el cariño y afecto que se le profesa. En el año 2008, fecha del 50 aniversario de nuestra comisión

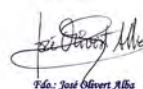
1

infantil, nos hizo el gran regalo de diseñarnos un maravilloso escudo para nuestra comisión, dotándolo de modernidad y estilo. Nuestra comisión le concedió la insignia de oro infantil, la cual siempre luce con mucho orgullo.

Por todas estas razones nuestra comisión fallera se adhirió a otras Asociaciones, Entidades y Agrupaciones en la solicitud al Excmo. Alcalde de nuestra ciudad, para que sea atendida nuestra petición de dedicarle una calle al profesor, cartelista e ilustrador D. Rafael Contreras Jueas, y poder agradecerle en vida todo lo que ha hecho por nuestra cultura y nuestra ciudad.

En Valencia a 2 de Octubre de 2016

Atentamente:
El Presidente

Fdo.: José Olivert Alba

C/ Juan de Aguiló, 4- bajo
www.fallaJuandeaguilo.com

46007 Valencia

2

presentar sentat en una cadira de rodes per arreplegar el guardó que li havia segut concedit, arrancant els aplaudiments de tots els presents, que alçats en peu li varen donar les gràcies per la seua trayectòria.

Pero la malaltia desgraciadament es va agravar, i el 23 de novembre de 2017 Rafa nos deixava per a reunir-se i engrossar eixa llista de grans artistes valencians, artistes que varen deixar el seu sagell creant escola en el seu trànsit pel món de l'art, Sorolla, Benlliure, Pinazo, Segrelles, Renau, Ballester, els Mongrell i molts més, dels que Rafa va veure en les seues fonts convertint-se en un gran de l'art valencià.

No havia pogut ser, lo que tots desijàvem que ocorreguera en vida s'havia truncat, i Rafa no va poder vore fet realitat l'homenage de la seua Ciutat, Després de moltíssima insistència, viages, reunions i molta paciència, en data del 9 de Març de 2018 li era concedit pel Excelentíssim Ajuntament de València un carrer dedicat a Rafael Contreras Jueas, tota la lluita iniciada per José Miguel Arce Martínez per a donar-li el reconeixement que mereixia havia donat els seus fruits. Més tard, el 23 de Juny del mateix any, era colcat el cartell en el seu nom en un carrer del valencià barri de Russafa, paralel a l'Avinguda Peris i Valero. El dia 1 de Desembre del 2018, amics, familiars, antics alumnes i més persones que es varen voler unir, li varem rendir un preciós homage en eixe mateix carrer concedit per l'Ajuntament, i al toc del tabal i dolçaina i de parlaments espontàneus en recort del Mestre, es va descobrir una placa en el rostre de Rafa realisada per l'artista Vicente Lorenzo Díaz, gran amic del Mestre Contreras. Sense dubte un acte molt bonico i entranyable.

I fins açí este menut esbós dedicat a Rafa, preparat en molta estima, i on heu pogut fer-vos una idea d'eixa relació personal i fallera d'un home que tant li va donar a la nostra Falla, estic segur que en Rafa hi ha hagut un abans i un després per al nostre llibre faller, per aixó a partir d'ara toca intentar trovar noves idees i nous propòsits per a continuar treballant en els següents eixercis, i estic segur que es conseguirà.

En el següent artícul podreu apreciar el llegat cultural de la seua obra, teniu tota l'informació personal, artística i laboral del nostre protagonista descrita en l'excelent monogràfic que ha escrit el meu volgut amic José Miguel Arce Martínez, Doctor en Belles Arts "Cum Laude", el qual va presentar la seua tesis doctoral parlant de la vida

i obra de Rafael Contreras Jueas, ell ha segut el gran impulsor per al seu reconeixement i també per a que nostra humil Comissió li rendisca este menut homage de carinyo i gratitut.

I ya per a finalizar tinc que dir-vos, que durant tots estos anys en els que he estat al capdavant en la coordinació del nostre llibre faller he gojat moltíssim, he fet el meu treball en una gran ilusió, i vullc agrair a tots els Presidents que varen confiar en mi per a portar avant esta delegació, puix tinc que confessar que no pensava que m'anava a entusiasmar tant.

Hui en dia, encara continue tenint la percepció que el nostre llibret sempre ha segut més admirat de portes cap a fòra que en la nostra pròpia Comissió, són molts els reconeixements de persones alienes a la nostra Falla, professionals de la matèria i persones de tota índole que han quedat impressionats per la bellea i grandiositat del nostre llibre faller, personalment m'haguera agradat que els fallers s'hagueren implicat més en la delegació del llibre faller, encara esteu a temps de poder fer algo que vos done la satisfacció de passar a engrossar l'història escrita de la nostra Falla.

Este cicle de tants anys com a responsable del nostre llibre faller toca al seu fi, ha aplegat el moment d'apartar-me i deixar el camí lliure, donant pas a atres persones i a atres idees. És una llàstima, pero com se sol dir, *ningú és imprescindible*, espere canvien les coses i no es perga eixa marca que tant nos ha costat conseguir, i per la que tots des de fa molt temps nos coneixen com, **"la falla del llibret"**.

“El cartellista, Rafael Contreras Juesas”

Per: *Dr. D. José Miguel Arce*

Prof. de la UJI, UCV, y VIU

Rafael Contreras junt al seu cartell de Falles de València de 1982. Fotografia: Vicente Franco.

Resum

Es descriu la trajectòria artística del cartellista i professor de la Facultat de Belles Arts de Sant Carlos de l'UPV Rafael Contreras Juesas, testimoni de l'Escola Valenciana del Cartell, i referent històric de les litografies valencianes Durà i Ortega de les que va ser Director d'Art. S'indaga en els seus precedents familiars en el cartellisme, els Mongrell. Com a exponent del Cartellisme Valencià va ser premiat per la seua obra, eixercici docent i investigació sobre el cartellisme en la “Medalla d'Argent” de la Facultat de Belles arts de Sant Carlos, i en el “Premi Ciutadà” per la Federació d'Associacions de Veïns de València; organisant-se una antològica de la seua creació en el Museu de la

Ciutat de València. Dos dels seus cartells més emblemàtics formen part de la nostra imageria, el de Falles de 1982, el millor cartell de tota l'història del certamen segons experts, i el cartell del Centenari de l'Exposició Regional Valenciana de l'Ateneu Mercantil de València.

1. Introducció.

S'exploren les facetes artístiques, acadèmiques i professionals dins de l'àmbit de les Arts Gràfiques i del Cartellisme en particular. Inicialment es partixen dels precedents genealògics de Rafael Contreras i més concretament la família dels Mongrell, per a passar al periodo de formació. D'ara en avant es desenrolla la faceta professional, primerament sent restaurador en el seu pare i ceramista, passant a introduir-se de pla en el disseny gràfic en l'empresa Publicidad Crespo, Litografía Ortega, Gráficas González, Litografía Durá, entre uns atres, fins a tindre el seu propi estudi de Disseny Gràfic i Fotografia Publicitària. Posteriorment s'analisa la faceta de Rafael Contreras com cartellista, indagant en el context històric en el que s'enclava i tractant sobre la significació del cartell per a l'autor i els seus processos de gestació, materials i tècniques empleades. Com a colofó, especialistes del disseny gràfic de reconegut prestigi internacional aboquen una opinió sobre Contreras com cartellista.

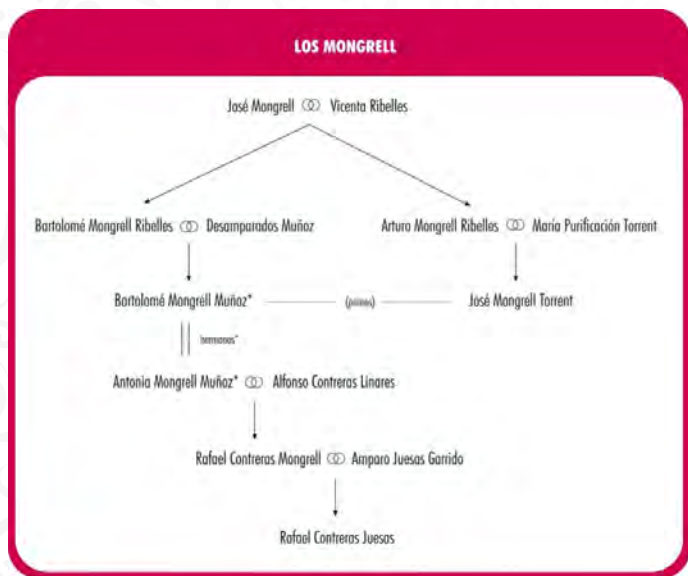
Per últim, per l'interés travessar que suscita, en un segon pla s'aborden les facetes de Rafael Contreras pintor o fotògraf, aixina com el periodo com a docent. Per a concloure en les aportacions, caracterisació, i influències protagonisades per Rafael Contreras en el cartellisme.

Trilogia escrita per Rafael Contreras sobre Cartellística Valenciana, editada per l'Ajuntament de València: *Los Carteles de las Fallas de Valencia* (1998); *Carteles y Cartelistas Valencianos* (2003); *Carteles de la Feria de Julio de Valencia* (2003).

2. Precedents genealògics: Els Mongrell i el cartellisme.

En les postrimeries del segle XIX i fins i tot a principis del segle XX el cartellisme era fonamentalment figuratiu i de temàtica realista-costumista, en una representació acadèmica i descriptiva. En essència era un cartellisme pictòric que entroncava en el moviment artístic del moment. Mentre Toulousse Lautrec, precursor del cartellisme modern, plasmava els seus cartells en París, en València el cèlebre pintor José Mongrell Torrent també feya lo propi en la seua ciutat natal, fet al que se sumaria

Ascendents genealògics de Rafael Contreras i Els Mongrell.

el seu cosí Bartolomé Mongrell Muñoz, abdós ascendents familiars consanguínis de Rafael Contreras per part de la branca del seu pare, Contreras Mongrell. Germà i primer germà respectivament d'Antonia Mongrell, yaya paterna de Rafael Contreras, han servit d'inspiració i d'influència al seu nebot.

José Mongrell qui era alumne de Pinazo i Sorolla, sentint-se discípol deutor del primer, i sent reconeguda la seua mestria pel segon, es prodigaria en els cíclics artístics del moment, realisant els mosaics de la frontera modernista del Mercat de Colón i els de l'Estació del Nort. Assentant-se en Barcelona, pintaria entre atres encàrrecs dos retrats per al Rei Alfonso XIII (1915 i 1929) i el mural del Saló de Sant Jordi de la Generalitat de Catalunya.

Sent pioners del Cartellisme Valencià realisaren numerosos cartells comercials, festius i institucionals que seran precedents de la vocació cartellística de Rafael Contreras. D'entre ells destaquen, els de l'Exposició Regional, varis de la Fira de Juliol (destacats els de 1902 i 1903), Tauromàquia, IV Centenari de l'Universitat de València, Círcul de Belles arts, aixina com el de la Jura del Rei Alfonso XIII.

El primer cartell de Falles apareix en València en 1929. Pero els cartells de festes pioners en esta Ciutat, són els de la Fira de Juliol, que daten de més de mig segle arrere. Precisament el seu elevat número nos ha fet desistir sobre dedicar-los un capítul, que es faria interminable i s'aparta del tema del present treball, mereixent una més àmplia investigació en una atra obra monogràfica.

Els primers cartells de Fira de Juliol varen ser, exclusivament tipogràfics, pero pronte va començar a celebrar-se el concurs, concorrent a ell casi tots els més destacats pintors de la molt abundant Escola Valenciana en les postrimeries del segle XIX i començos del XX, com Constantino Gómez, Ricardo Verde, Luis Dubón, sent pioners en este art, en València, Vila Prades i José Mongrell, que ya els realisaven simultàneament a Chéret i Toulouse Lautrec en París.

Per tot això no és d'estranyar que, en les albors del certamen, es premiaren i editaren, més que

cartells, obres pictòriques d'escenes costumistes. No obstant, el modernisme imperant en Europa, pronte va fer mossa en el balbuç art publicitari valencià i varen començar a estampar-se enormes cartelons de casi tres metres d'altura, en magnífics dissenys d'este nou art, plens de ritme compositiu i exultant colorit, sent un dels més celebrats el de l'any 1903 de José Mongrell.

3. Periodo de formació.

Rafael Contreras entra en contacte en l'art a molt primerenca edat. El seu pare, restaurador i conservador, li inculca la sensibilitat artística i li anima col·laborar en els seus treballs de restauració. L'olor a pintures i a essència de trementina quedaven impregnades en la seua memòria.

Quan en 1939 va entrar en el Colege Mixt de les Mares Dominicas de la Anunciata per a cursar ensenyança primària, una religiosa aficionada a la pintura li va permetre dibuixar baix la seua atenta mirada, estimulando les seues qualitats que li varen propiciar el continuar en la praxis del dibuix. En 1943 quan cursa bachiller en el Colege Sant Vicent Ferrer dels Pares Dominicos aprofitarà qualsevol oportunitat per a realisar esbossos o apunts variats, fins i tot en plena classe. Este serà el primer contacte en lo artístic.

El bot es produïx en 1945, quan Contreras es matricula en l'Escola d'Arts i Oficis Artístics de València en l'especialitat d'Art Publicitari. En este interval que estudia en Arts i Oficis, Rafael cursa les assignatures de Dibuix Artístic i Dibuix del Natural, la permanència del qual va supondre dos anys de còpia d'escaiola, en el seu tio José Contreras Mongrell, atres dos anys assistint a classes de busts en José Bellver Delmás, i atres dos últims en Genaro Lahuerta en estàtua, i Manuel Benet en Dibuix del Natural, professor per les vesprades i també companyer pels matins en la Litografia Ortega, on començaria a treballar.

Contreras va obtindre en gran prontitut el Títul de Graduat en Arts Aplicades per al qual es requeria cursar les assignatures d'1er i 2on curs comuns, mentres que en 3er, 4t, 5t i revàlida, es podia optar per les especialitats: Decoració (Disseny d'Interiors); Figurins (Moda); Delineació Artística

(Disseny de Producte); Il·lustració; Fotografia Artística; i Disseny Gràfic (Publicitat), decantant-se per esta última.

Adicionalment, en complir Rafael els 15 anys, per sugerència del seu professor d'Estàtua i Figura d'Arts Aplicades José Bellver Delmás, qui també fora professor del seu pare, es va matricular en les classes de Dibuix del Natural del Círcul de Belles arts de València, on va assistir dos anys, tenint per companyers als pintors Juan Ribelles i Martín Vidal Corella.

Rafael Contreras no pretenia cursar la carrera de Belles Arts ni ser professor, pero volia preparar-se en perspectiva i anatomia per als seus projectes de decoració i murals. Iniciada la carrera, i havent finalisat segon curs on s'impartien dites assignatures, va reprendre les seues activitats de disseny i decoració que compatibilisava en el seu càrrec en la Litografia Durá. Els propis companyers de classe li varen animar en insistència a proseguir els seus estudis i acabar la carrera, entre ells es trobaven: Horacio Silva, Vicente Bruñó, Rigoberto Montesinos, Concha de Soto, Ángela García, Conrado Mesequer, Pilar Agarres, etc. finalment va prendre esta determinació.

Per a obtindre el Títul de Belles arts era requisit indispensable estar en possessió del Bachillerat. D. Manuel Jordán, Catedràtic de la Facultat de Dret de l'Universitat de València, va aconsellar a Contreras concloure els seus estudis en el Bachiller Nocturn de l'Institut Luis Vives de València, que serien (simultanejats com a Director d'Art de la Litografia de Simeón Durá) i la Carrera de Belles arts. Gràcies a la consecució dels mateixos va obtindre el títul: "Professor de Dibuix".

Mentres cursava la carrera, simultanejada eixercint com a Director d'Art en la Litografia Durá, a pesar d'estar preocupat pel temps que dedicava als treballs en la litografia Durá i a clients particulars, cominat a no poder concloure l'assignatura de Santiago Rodríguez. Este li va dir que no es preocupara que l'aprovaria sense dificultat, a lo que va replicar: - "Don Santiago, yo no he vingut a aprovar, sino a deprender". Recordant esta frase el professor Rodríguez li

va dir: -“Tu tens la humilitat de deprende cada volta”. El mateix Rafael reconeixerà que en moltes ocasions ha deprés dels seus alumnes, i acostuma a asseverar: -“Qui creu que ya ho sap tot, deixa de deprende”.

El professor de Colorit, Genaro Lahuerta, qui anys abans va animar a Rafael Contreras a que cursara la carrera de Belles arts, li reprochava que artistes com ell es dedicaren al disseny, considerat per este un Art Menor. En referència als esbossos del seu alumne solia dir: -“Fixar-vos be en els treballs de Contreras perque compon molt be”.

Després d'un llarg procés de varis anys, els decans de les Escoles de Belles arts de tota Espanya, liderats pel Decà valencià, Catedràtic Santiago Rodríguez García i el Catedràtic Francisco Baños Martos, varen conseguir del Ministeri d'Educació i Ciència la transformació de les antigues Escoles Superiors de Belles arts en Facultats, quedant la de València inserta en l'Universitat Politècnica, complint-se d'eixe modo els objectius anhelats des de molt temps arrere, tant pel professorat com per l'alumnat que podia aixina accedir a la llicenciatura i al doctorat.

Entorn als anys 70 es cursaven en Espanya els estudis de Tècnic en Periodisme i Tècnic de Publicitat. En crear-se la Facultat de Ciències de l'Informació es va oferir a tots els professionals d'estes dos activitats la possibilitat d'obtindre dits títuls que constaven de tres anys en un només examen a celebrar en Madrid o en Barcelona concedint un any de temps per a preparar-ho en 1972. Es varen presentar més de 2000 sollicituts, sent admeses 600, de les quals únicament varen aprovar l'examen 90 aspirants, entre els que es trobava el mateix Rafael Contreras. El citat títul de Tècnic en Publicitat va ser posteriorment homologat a Llicenciat en Ciències de l'Informació, branca de Publicitat.

Per últim, per a dedicar-se professionalment a la fotografia era necessari la titulació de Fotografia Industrial i Artística que va obtindre en 1976 superant un examen en el Tribunal Tècnic Empresarial.

4. Faceta professional en les Arts Gràfiques.

4.1 Primers passos.

Com s'ha dit anteriorment, Rafael Contreras inicia la seua vida professional en el seu pare i en 1947 finalisa 4º curs de Bachiller incorporant-se a l'empresa del seu progenitor al que sempre va considerar “mestre irrepètible” i en el que va col·laborar durant tres anys deprenent tècniques procediments i materials.

En 1950, passats tres anys des de la seua incorporació, no sentint-se plenament realitzat en el treball de pintura mural i restauració que eixercitava, va voler obrir-se al món laboral en un atre tipo d'activitats: primer com a pintor ceramista en Manises durant tan sol tres mesos, treballant en Bayo i Pepe Montaner, pintors de ceràmica sobre bescuitat; per a posteriorment passar a formar part de la prestigiosa firma de Ceràmiques Momparler, elaborant cuidades reproduccions d'obres mestres de la pintura sobre grans plats, àmfores i porcelanes d'alta qualitat. Rafael té en este moment 16 anys.

V Exposició Provincial d'Aprenents. 1er Premi de la Secció de Dibux. (Octubre 1950). València. L'obra va ser realitzada tres anys abans del concurs a l'edat de 13 anys.

Un any després, de 1951 fins al 1953, es produïx un punt d'inflexió, Rafael Contreras als 17 anys entra per primera volta en contacte en el Disseny Gràfic en l'estudi d'Alberto Peris Gregori, Publicitat Crespo, del que rebria una notable influència, sobretot sobre l'aprenentatge de l'esbossat i tècniques en gràfica publicitària. Peris, del que tant va dependre el novell dissenyador, tenia gran facilitat resolutiva per al dibuix i l'esbossada en soltura i concisió.

4.2 Litografía Ortega.

El 30 de març de 1953, als 19 anys d'edat, Rafael Contreras comença a treballar com a dibuixant publicitari en l'important Litografía Ortega. Activitat que interromprà durant any i mig per a prestar el servici militar en març del 1954, reprenent el treball des de setembre de 1955 fins al 23 de juny de 1956.

L'Estudi de Disseny de la Litografía Ortega estava compost per un plantilla de 15 dibuixants, un fotògraf i tres aprenents. El director d'art era Salvador Donat Saurí, i com a primers dibuixants figuraven: Manuel Benet, Armando Ramón, Pedro de Villena, Rafael Contreras i Damián Contreras.

La seua participació incipient en esta Litografía va consistir en realisar bolics o packaging. Entre els projectes més destacats que va realisar són resenyables els dissenys per al catàlec de l'important firma Juguetes Payá, pintant per a este més d'un centenar de menudes peces de locomotores, vagons de tren i automòvils, dedicant a dita llabor prop de tres mesos.

En tornar del servici militar solicita un augment salarial com el d'atres companyers, petició que li serà denegada, per lo que de colp i repent anuncia que abans d'un any deixaria l'empresa, com aixina va ser en 1957.

4.3 Gráficas González.

El 30 de juliol de 1956 Contreras és contractat per a treballar en Gráficas González de Logronyo, triplicant el sòu que cobrava en la Litografía Ortega. Durant el temps de la seua estància en terres rioixanes serà requerit al mateix temps per la prestigiosa empresa de Artes Gráficas Fournier de Vitória, durant molts anys la millor litografía d'Espanya, per a que s'incorporara a la seua plantilla com a Creatiu i Dissenyador

Gràfic. Rafael Contreras declina l'oferta perquè es trobava molt satisfet en Logronyo, en cas de canviar d'empresa, haguera segut per a retornar a la seua enyorada València, com en efecte succeirà el 30 de juny de 1957.

Serà en Logronyo on obté el primer premi de la seua vida en cartellisme anunciant la Primera Festa de la Verema de la Rioja.

4.4 Litografía Hijos de Simeón Durá.

Transcorregut un any de la seua permanència en Logronyo, i com hem resenyat anteriorment, a Rafael li va vèncer la nostàlgia de la seua Terra, i en 1957 va oferir la seua candidatura en la Litografía Durá de València, la primera de la Ciutat i una de les més importants d'Espanya, sent admés, i als pocs mesos nomenat Director d'Art, en substitució de Ramón Izquierdo Sánchez.

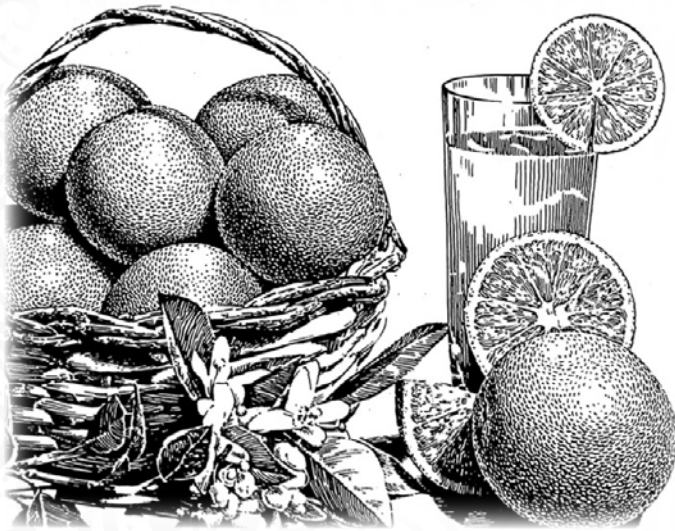

Procés de creació d'un retrat estil pin-up per al calendari de "Phillips"

Retrats de dos cavalls per al calendari de "Terry". Abdós equins del propietari de la destileria.

En dita empresa treballaria durant tretze anys des d'1 de juliol de 1957 fins al 30 de juny de 1970, sent este un dels periodos més gratificants de la seua vida tant humana com professionalment. Entre alguns dels treballs més destacables dirigits i realitzats en la Litografia Durá, cal mencionar: les campanyes publicitàries i almanacs de la Caja de Ahorros de Valencia i Banco de Valencia, de Terry i Phillips; etiquetage d'envasos per a Licor 43 i galletes Cuétara, el Director de les quals va escriure una carta a la Litografía Durá felicitant-li pels dissenys realitzats. Aixina mateix dita firma va propondre a Rafael incorporar-se a les seues instalacions de Madrit com a Director d'Art de publicitat i etiquetage dels seus productes, atenció que Rafael desestimaria.

Il·lustració realitzada en plomí. El puntejat emula el gravat.

El Sindicat de Fruts i Productes Hortícoles de la Regió Valenciana va convocar un concurs restringit entre cinc reconeguts Dissenyadors Gràfics seleccionats per dita entitat, encarregant-los com a prova la realització d'una hipotètica pàgina de revista de publicitat dels cítrics valencians destinada a publicacions en l'estranger, sent seleccionat entre ells el treball de Rafael Contreras, al que se li va encomanar durant dos anys la direcció de la campanya publicitària de la taronja per a tota Europa, la repercussió econòmica de la qual va supondre la renovació d'estructures i maquinària de la Litografía Durá.

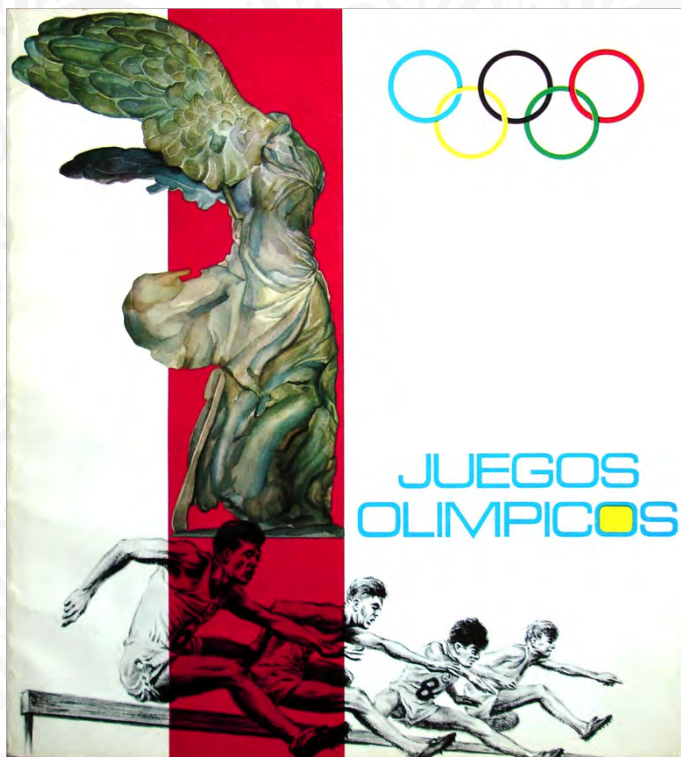
També durant esta época, va rebre un important encàrrec: En la finalitat d'agrair a Amèrica del

Nort l'enviament de llet en pols i atres aportacions humanitàries dins de el "Plan Marshall", el Govern d'Espanya, va dispondre, que cada una de les seues províncies enviara a un dels Estats de l'Unió un voluminós àlbum de gran format, en el que estiguera representat l'art, l'artesania, monuments, producció agrícola i industrial del seu territori. València, va ser elegida per a confeccionar el de l'Estat de Washington. L'Inspectorad'Ensenyança Mija Amparo Donderis va ser designada per a coordinar la mostra dels diferents apartats temàtics valencians, delegant en Rafael Contreras la direcció artística, il·lustracions, i treballs artesanals de dit àlbum.

En la Litografía Hijos de Simeón Dura, Rafael va tindre per companys de treball: Ramón Izquierdo Sánchez, Director d'Art predecessor de Contreras; Álvaro Beltrán Bueno; Amadeo Moscardó Moltó; Miguel Mínguez Benlloch; Rafael García Valero; Ampar Dubón (filla de Luis Dubón) i Ramón Mateu. Ací permanexeria fins a 1970.

Estoig per a nino de la casa de juguets Famosa: Jeromín.

Interpretació en aquarela de la "Venus de Samotracia" per a fullet promocional.

4.5 Decoració.

Des de 1963 i en el mateix període d'estància en la Litografia Durá fins a la seua finalització, Rafael Contreras va alternar la direcció del seu Departament d'Art, en l'activitat com a autònom en Decoració, Disseny d'Interiors, Stands de Fires, Escaparatisme i Jardineria.

Entre els treballs exercitats en Decoració destaca el de la suntuosa vivenda i despachos del Delegat en València de l'important firma de rellongeria Certina, que va incloure dos artístics murals pintats a l'oli sobre pa d'or; un restaurant i diversos comerços, aixina com projectes de jardins per a residències d'estiu.

4.6 Joyas Gralo i Perlas Nereida.

José Durá, amo de la citada litografia que porta el llinatge de l'estirp familiar, es va jubilar com a director de la Litografia, deixant-la a càrrec del seu nebot, puix no tenia fills en els qui depositar la seua responsabilitat. Rafael Contreras, va anar comprovant que les coses començaven a funcionar mal pels canvis que estava introduint la nova direcció, i després de múltiples discrepàncies en la gestió del recent incorporat propietari, es va anticipar al futur incert treballant

per a Joyas Gralo i Perlas Nereida, una gran multinacional en més de 300 empleats, en honoraris que casi duplicaven els que percebia ja en la Litografía Durá.

En 1970 Contreras és contractat. Després d'un període d'adaptació en els tallers de dita empresa, es va posar al corrent de les tècniques d'orfebreria i va començar a dissenyar peces. Molt pronte, el propietari i Director de l'Empresa Lorenzo Gracia Sancho, constatant l'experiència en publicitat i vendes de Rafael, va crear un Departament Publicitari en varis empleats, encomanant-li la Direcció del mateix. A partir de llavors esta nova secció va programar tota la publicitat de l'empresa.

La firma concorria a la Fira del Metal de València en un gran stand de 12 mòduls on es rebia als clients d'Espanya i de l'estranger. Lorenzo Gracia, que tenia en gran consideració a Rafael Contreras, va delegar en Contreras la Direcció de la "Operació Fira".

Contreras, que havia firmat un contracte per dos anys en dita empresa, no va acceptar la seua renovació pese a l'insistència de l'empresari, i el 30 de setembre de 1972 es despedia de l'empresa, per a en octubre de dit any crear el seu propi Estudi de Disseny Gràfic i Fotografia Publicitària, mamprenent aixina una atra nova i interessant etapa com a autònom.

4.7 Estudi propi de Disseny Gràfic i Fotografia Publicitària.

Aprofitant el seu estudi particular del Carrer Trinitarios (Ciutat Vella), en octubre de 1972, Rafael va invertir tots els seus estalvis en l'instal·lació d'un plató, en càmares, focs, flashes, i laboratori fotogràfic de primera qualitat, la qual cosa li permetia donar als clients un servici complet, de disseny, esbós, arts finals i fotografia del producte, especialisant-se en catàlecs de: Ceràmiques: Zirconio, Gaya, Marazzi, etc.; Joyeria: Asensi i Ferrer, Enrique Verdeguer...; Fàbriques de joguets: Famosa, Toyse, Muñecas BB i unes altres.; Además de numerosas empresas de diversa índole: exportació de cítrics, mobles, enrajolats, Turrone El Almendro, Agències de Publicitat, com Pivot, Publipress i importants Litografies: Arlit, Lersi, Cartonajes Suñer, Gines

Coll, Gamón, Editorial Guerra, Navarro, Blasco Requena, Selegraf...

Tal era la producció de l'Estudi, que durant este periodo Contreras aplega a contractar de forma temporal a varis dissenyadors, casi tots alumnes seus. Després d'uns anys de fecunda activitat en la seua empresa, quebra la Litografía Durá, quedant en desocupació prop d'un centenar de treballadors, entre ells el que havia segut el seu bon amic, l'expert i notable Dissenyador Gràfic i fotògraf, Álvaro Beltrán Bueno, i al que Rafael oferirà incorporar-se al seu negoci com a soci, la qual cosa seria acceptada per Álvaro, passant a denominar-se "Estudi Álvaro - Contreras", i incrementant-se aixina la seua cartera de clients. Simultàneament, mentres treballava en el seu estudi, l'any 1971 és sol·licitat per a eixercir la docència en Arts Aplicades i Oficis Artístics, impartint 4t, 5t curs i revàlida de Disseny Gràfic.

Encara que Rafael Contreras va cessar la seua activitat en el seu Estudi el 30 de desembre de 1978, any en que es dona de baixa com a autònom, en realitat no serà fins al moment en que supere les oposicions a Professor d'Universitat en la Facultat de Belles arts de Sant Carlos de València, octubre de 1989, quan cedisca la completa titularitat de l'Estudi a Álvaro Beltrán Bueno, qui ho va traslladar a Meliana, la seua localitat natal.

5. El Cartellisme de Rafael Contreras.

5.1 Context històric. Del figurativisme a la transició.

Des d'abans de la Lluita Nacional pràcticament tots els cartells estaven realitzats de forma artesanal, en tècniques pictòriques de caràcter figuratiu: en aiguada aplicada en aerògraf, "espurnat" –esquitat- o ben raspat.

Durant els vinticinc anys que succeïxen a la Guerra Civil els cartells de Falles de València, permaneixen ancorats en un hiperrealisme tancat que es troba present, fins i tot, en els de tendència humorística.

En esta época la demanda de la publicitat és cada volta més creixent. Cal editar fullets, almanacs, cartells i tot tipo d'impresos que ajuden a vendre

els productes de l'agricultura i indústria que, primer en grans dificultats i posteriorment de forma més accelerada, es va recuperant.

En València, este fenomen es manifesta en gran intensitat degut, per una part, a la necessitat de pintar cromos o els frontis de caixes per a l'exportació de la taronja que, per la seua alta qualitat, és constantment sol·licitada en els mercats europeus, i d'un altre costat, perquè la concentració industrial en la seua geografia, que li va fer generar les primeres grans exposicions comercials i la Fira de Mostres més antiga d'Espanya, posteriorment multiplicada en més de cinquanta fires monogràfiques, exigix la realització de catàlecs, fullets i altres tipus d'impresos. Dits catàlecs, deuen reproduir fidelment els joguets, sabates, joieria, mobles, ceràmica i altres productes de l'indústria valenciana, però la diapositiva a color, hui en dia imprescindible, no s'ha inventat encara, i quan, per fi, apareix tarda en aplegar a Espanya.

Això fa proliferar la figura del dibuixant publicitari que es nutrix, tant en els madurs artistes de preguerra, que veuen aixina una solució digna per a cobrir el seu presupost, com en les joves generacions que es van integrant en la nova professió, especialment procedents de les Escoles d'Arts Aplicades i Oficis Artístics.

L'aerògraf, heretat de Josep Renau, que ho va introduir en València, cobrix les necessitats de l'expressió figurativa i si no, es resolen en tècniques pictòriques. Estos mateixos dibuixants són els que concorren habitualment als concursos de cartells, transferint a ells l'hiperrealisme, en l'exacta representació de les formes tal com són percebudes pels nostres sentits, la qual cosa les fa majoritàriament comprensibles.

En cartellisme, el cartellista, encara que condicionat pel tema, interpreta lliurement, per lo que la realitat està moltes voltes influïda a la seua pròpia subjectivitat. En el grup de cartells d'esta época, hi ha abundant utilització de l'aerògraf en els seus amplis recursos per a la realització dels volums i ombres. Aixina mateix, l'excessiva dependència de la tècnica i virtuosisme en l'acabament pot, a voltes, aplegar a sofocar lo emotiu.

De l'estil expressionista els cartellistes assimilen la plasmació dels primers plans i la rotunda subdivisió de màxims contrastos tonals. L'hiperrealisme figuratiu també es torna a fer present en les corrents artístiques dels anys 70, però sense cap incidència en els cartells de Falles de València.

Destaquem els cartells dins d'este certamen de Rafael Raga, Vicente Gil, Santiago Carrilero, Vicente Vila, Vicente Canet i Pascual Llop.

Rafael Contreras queda puix inicialment adscrit dins del grup de cartellistes pertanyents a la transició figurativa, 1940-64, en el que s'inclouen: Rafael Raga, Vicente Gil, Santiago Carrilero, Pascual Llop, Juan Masià, i Alberto Peris Gregori, entre uns altres, tots ells de València.

A Rafael en certa ocasió li varen formular la següent pregunta per a la mítica revista fallera "El Coet" de 1961: ¿Per qué no concorre vosté als concursos de cartells organitzats pel Excelentíssim Ajuntament? *"- Perque estem en un círcul viciós. Es presenten molts cartells de tècnica antiga... perque solament es premien tals cartells. I com yo veig els cartells tal i com la tècnica moderna exigix, no em presente perque sé que no anava a obtindre el premi. A banda, considere inadequat el jurat, puix en la seua majoria deu estar compost de dibuixants publicitaris i no per pintors i funcionaris."*

Anys abans, en una entrevista concedida en motiu del seu primer premi de Fira de Juliol de 1958, es va reiterar en la necessitat imperant de convocar jurat especialitzat en el tema. A conseqüència d'açò, reincidia en el repetit estil realista-costumista dels cartells premiats: *"En el jurat del concurs de cartells falta un artista publicitari. Opina Rafael Contreras, Premi Fira de Juliol 1958: "-¿Cóm estan en general els cartells dels nostres concursos oficials? – Crec que fa falta renovar-los de tècnica, pero ningú s'atreuix a trencar mòles massa bruscament, per si choca en la pesada tradició i no coincidix en el gust del jurat"*.

En este context s'inserta el treball de l'artista, limitat al mercat, i coaccionat pel gust d'un jurat. Com sabut és que el client té la raó, té

que passar algun temps abans que es respiren nous aires. Des del principi existia una tendència predominant a l'hiperrealisme, no obstant, cap a finals dels anys 50 i principis dels 60, el concurs de cartells de la Fira Mostrari Internacional de València i els de altres entitats, com l'Ateneu Mercantil, premiaven obres prou renovades i que responien a la línia i concepte publicitari imperant en aquells moments en tot lo món, realitzades per artistes valencians i primeres firmes del restant d'Espanya, com Insausti, Santamaría, Garballo i uns altres, de la mateixa manera que alguns estrangers. L'Ajuntament de València, pel contrari, continuava ancorat en el cartell pictòric, historiat i figuratiu, lo que alluntava a les noves generacions de cartellistes locals i foràneus els quals, degut per una part al gran número de publicacions especialitzades que aplegaven a les seues mans procedents d'altres països, aixina com les, cada volta més freqüents, eixides a l'estranger, tenien un criteri molt més viu i recent del llenguatge gràfic.

Per fi, en el adveniment a la Concejalía de Festes i Presidència de la Junta Central Fallera de Don Juan Bautista Martí Belda i sent Delegat de Propaganda i assessor artístic de dit Organisme Rafael Contreras Juesas, per iniciativa d'ell mateixa es renova completament el concurs de Cartell de Falles, es convoquen reunions d'artistes publicitaris per a dissenyar unes noves bases i tendències del concurs de Falles, la qual cosa va aportar una massiva participació en el mateix i la renovació i actualització dels cartells fallers a partir de 1965.

L'objectiu de Rafael Contreras és conscienciar i constatar històricament la corrent artística col·lectiva en València de l'Escola Valenciana del Cartell, que travessa successives etapes:

1ª fase: Realista: Pintura de tema costumista-realista. Eren cartells pictòrics a els que se'ls afegia un ròtul.

2ª fase: Modernista: Correspon al transite entre Art Nouveau i Art Decó, en la que els cartells tenien l'influència orgànic-ornamental pròpia de l'estil del moment, generalisant-se l'ús de les tints planes aplegats sobretot al Art Decó. Eixemple d'això ho tenim en José Mongrell.

3ª fase: Art Decó.

4ª fase: Transició figurativa. Període des de la Guerra Civil fins a mitjans dels xixanta. On es representen per exemple un frontis de taronja de forma figurativa alguna cosa menys convencional. Renau, Arturo i Vicente Ballester, i Canet inclouen la tinta plana en les seues creacions cartellístiques.

5ª fase: Revolució conceptual i estilística. Rafael Contreras inicia o generalisa sistemàticament un tipus de cartell inusual. Rotund, gosat, en gran esperit de síntesis, ple de dinamisme i de forts contrastes, geometrisme, generalment asimètric i en predominança de la diagonal. Un estil del que molts cartellistes, encara hui, se senten deutors i fervents admiradors. Es parla fins i tot de que ha creat "la seua pròpia escola", una saga de continuadors dels seus postulats.

6ª fase: Noves tecnologies. La tècnica passa a ser tecnologia, encara que es pretenguen els mateixos resultats ara es conseguixen en major rapidesa i en menor esforç. Sense menyscar la seua creativitat, Rafael Contreras procura adaptar-se a estos nous mitjans tecnològics.

5.2 Contreras i les seues motivacions pel Cartellisme.

Contreras és un comunicador nat, trobant en el cartell el seu vehicle d'expressió més eficaç, juntament en les seues publicacions i ponències de caràcter didàctic. En el cartell, Rafael Contreras ha seguit completament autodidacta, ningú li va explicar jamai com es feya un cartell: Extraent experiències pròpies, en un rigorós sentit autocrític secundat per profunds anàlisis de les obres cartellístiques dels mestres que més li varen impressionar, i que anava comparant en humilitat en els seus propis cartells. Pacientment va anar perfeccionant els seus plantejaments, superant-se a sí mateixa en perseverança i tenacitat, fins a donar en l'alquímia del concepte cert que ha de complir tot bon cartell.

Com un dels seus alumnes, i també destacat cartellista, Domenech Morera descriurà:

"El que pren el testic dels grans mestres que li varen precedir, des dels seus tios José i Bartolomé Mongrell i tots els grans artistes que

varen cimentar el cartell en València, fins a Renau. Desapareguts els grans cartellistes de la primera mitat del segle Contreras és qui domina el panorama cartellístic de la segona mitat del segle en València. Apassionant i apassionat de la vida i del seu treball, és la llegenda viva del cartell en València".

Rafael Contreras de modo autobiogràfic escriu sobre la fascinació per la cartellística a una primerenca edat, desvelant els orígens de les seues inquietuts artístiques, aixina com l'incipient passió pel cartellisme:

"En la meua infància, durant les èpoques d'escasseja de la posguerra, els primers auspícis de que aplegava el Nadal, els constituïen l'aparició de grans cartelons pegats en les parets i tanques publicitàries, anunciant els cirques que s'instalaven en València durant estes festes tan senyalades. I ells presagiaven, ademés, dos coses bones: que els meus pares m'anaven a portar a tan grandios espectàcul, en l'actuació dels entranyables pallassos valencians Germans Díaz, "Tonetti" i fins poder vore feres de veres, i que, a lo manco uns dies tindriem menjars extraordinaris en la nostra casa i en les dels yayos, en pollastre i torrons.

Pronte vaig descobrir que en estos coloristes cartells s'alternaven dos firmes dels seus autors: "Ramón" i Vicente Gil. El primer era el pseudònim forçós de Rafael Raga Montesinos, puix per raons polítiques no li permetien subscriure en els seus llinages, i el segon, creador, junt en Vicente Fabra, dels enormes pasquins de les fronteres dels cines, (Gil i Fabra).

Donada la meua primerenca afició (heretada de la família) al dibuix i a la pintura, la meua admiració cap a ells va anar en progressiu augment, sense sospitar que, en el pas dels anys, compartiríem l'ensenyança del Cartellisme i Disseny Gràfic en l'Escola d'Arts i Oficis Artístics de València".

Varen ser uns anys i uns companyers inoblidables. Gran número dels nostres alumnes són hui excelents cartellistes i dissenyadors.

La concepció que té Contreras per a explicar un cartell pot resumir-se breument en lo que es representa i el seu missatge; o lo que és lo mateix

significant i significat; continent i contingut. Per això per a descodificar o interpretar el cartell o image gràfica, l'autor ampra l'anàlisi iconogràfic i iconològic en tèrmenes de Panofsky.

5.3 Procés de Gestació d'un Cartell.

Partint dels seus propis postulats Contreras comença en l'aprehensió de l'idea per mig d'un brainstorming particular, escrivint vocables que sugerixquen objectes o conceptes relatius al tema proposat, interrelacionats entre sí, previs a tot bosqueig i a qualsevol resolució plàstica.

Posteriorment estableix diferents combinacions entre dites paraules, que alternades, generen noves idees que propicien la representació gràfica, per mig d'esbossos, partint dels tres elements bàsics, forma, to i color, combinant curves i diagonals, contrastes de clarobscur, i harmonia de colors en forta oposició de complementaris per a que produïxquen vibracions cromàtiques.

Prengam com a model de lo que supona la realització d'un Cartell per a Rafael Contreras, el Cartell de Falles de 1985, el lema del qual és "Idil.li del foc i la falla". Primer l'autor realisa un brainstorming. Posteriorment, plasmades totes les idees, "es relacionen dos o més paraules entre sí, sorgixen nous conceptes i imàgens mentals, produïts per l'acció conjunta dels adjectius o atributs dels subjectes, lo que constituïx el predicat (iconologia), o siga, lo que "diu" o transmet el message gràfic".

A continuació Contreras exactament nos descriu el "modus operandi" en l'eixecució del Cartell de Falles el lema del qual és "Idil.li del foc i la falla": En esbossar l'idea d'este cartell, després d'escriure varies paraules alusives a la festa fallera (fòc, cohets, tipos regionals, falles, ninots, etc.), selecciona FÒC i FALLA, i en confrontar els seus signes o símbols iconogràfics, constata que EL FÒC és masculí i LA FALLA femení. Per la pròpia idiosincràsia de la festa, el fòc acaba posseint a la Falla. Açò li suggerix al seu autor un idili o relació casi eròtica entre abdós, per lo que decidix representar-los humanisats com a home cortejant a la dòna, dibuixant numerosos esbossos a llapis en diferents composicions de l'escena i marcant en breus llínees la possible ubicació dels blocs de texts.

Una volta seleccionat el bosqueig que considera millor, pren fotografies en models "vius" [al natural] que li varen servir de base per a realisar un depurat dibuix definitiu en eixos constructius, ritmes i contrarritmes.

Seguidament eixecuta varis estudis de games de color, aplegant a la lògica conclusió de que el fòc-home devia estar entonat en rojos, i la falla-dòna en frets blaus per la part superior del cos, transmutan-se en suaus i càlits violetes i liles, en les zones més pròximes a la figura masculina.

Es decanta finalment per un discret groc degradat en el fondo i introduïx unes breus notes de verts, en la finalitat de que abdós actuen com a complementaris, produint vibracions en la gama cromàtica.

Per als texts, opta per un llauger gris neutre en la finalitat de no interferir en el restant dels colors. Com a única vestimenta en els nus, afig

un adreçe i pinta de llauro a la figura femenina, i un gorro de llaurador a l'home per a conferir-los més senyes d'identitat valencianistes i festives.

Al terme, passa a realisar l'Art Final definitiu. Les fases per a la realisació del cartell amprades per Contreras es podrien resumir en les que passem a enumerar a continuació:

“Tot treball de disseny —en major o menor escala— requerix planificació a nivel d'estratègia comunicacional”.

1º - “Brainstorming”.

2º - Recopilar informació gràfica i textual relacionada en la temàtica proposta, incloent treballs anteriors de la competència o antecedents, si els haguera, per a no repetir lo que ya s'ha fet.

3º - Realisar diversos esbossos a llapis en menut format, estructurant l'idea i raonant distintes formes compositives.

4º - Interpretar l'esbós a llapis seleccionat, en vàries solucions diferents de gama cromàtica.

5º - Seleccionar l'esbós a color i disseny definitiu de el “Art Final”.

5.4 Materials i tècniques empleades en el cartell.

Els soports preferents utilisats per l'autor són: papers Canson, Caballo, Geler, Schoellers i Grumbacher. El paper Caballo i Canson són montats sobre bastidor fix de fusta o pegats en cartoncill i cartó ploma. Els materials pictòrics empleats són aquarela, anilines, aiguat, ceres, acrílics, esmalt. Les tècniques o procediments: Pinzell, pinzell sec, aerógraf, espurnat—esguitat-, collage, tinta plana.

Contreras posseïx una producció total de 100 cartells. Curiosa coincidència fortuïta, en cap cas delliherada. Si establim una caracterisació dels mateixos, d'entre els 100 Cartells contabilisem:

- 11 primers premis.
- 11 segons premis.
- 27 per encàrrec directe d'organismes i entitats.
- 25 originals pintats.
- 19 originals propietat de l'autor.

- 10 cartells digitalisats.

- 36 originals pintats depositats en museus i institucions.

Sobre la tipologia, tan solament existixen 10 cartells comercials i els restants culturals de diversa temàtica:

- Certàmens i Concerts (28).

- Cinematogràfics i teatrals (3).

- Compromís Social (4).

- Deportius (4).

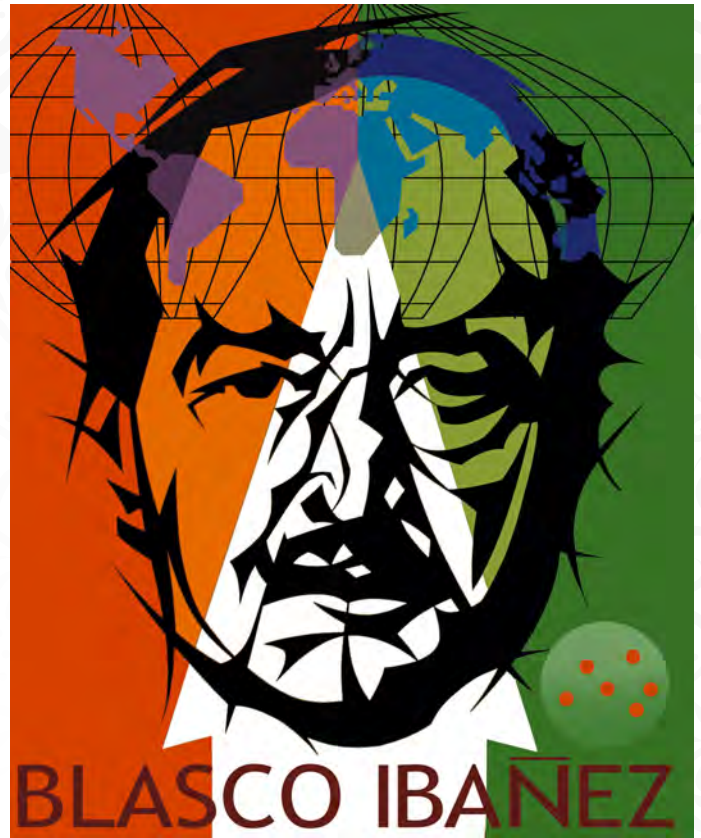
- Educatius (5).

- Religiosos (8).

- Turístics (6).

- Festius (32).

Centros de Transfusión

GENERALITAT VALENCIANA
CONSELLERIA DE SANITAT I CONSUM
FEDERACION DE HERMANDADES Y ASOCIACIONES DE DONANTES
DE SANGRE DE LA COMUNIDAD VALENCIANA

Centros de Transfusión

VALENCIA
1909-2009

CENTENARIO DE LA EXPOSICIÓN DE 1909
Y ANIVERSARIO DEL HIMNO REGIONAL

Castrospañol

FALLAS DE VALENCIA

FIESTAS DE ARTE DE INTERES NACIONAL · FIESTA DE INTERES TURISTICO
del 12 al 19 de marzo de 1979

FALLAS DE VALENCIA

FIESTAS DE INTERES TURISTICO INTERNACIONAL
DEL 12 AL 19 DE MARZO DE 1982

ContrerasGijouSaS

FALLAS DE VALENCIA

FIESTAS DE INTERES TURISTICO INTERNACIONAL
DEL 12 AL 19 DE MARZO DE 1984

Contreras

FALLAS DE VALENCIA

FIESTAS DE INTERES
TURISTICO
INTERNACIONAL

DEL 12 AL 19
DE MARZO
DE 1985

Centros Juveniles

Fal·les de

VALENCIA

Contraespaldas

**FIESTAS DE INTERÉS TURÍSTICO INTERNACIONAL
DEL 12 AL 19 DE MARZO**
<http://www.ciberia.es/falles>

6. Dissenyadors opinen sobre l'obra de Rafael Contreras.

6.1 Pepe Gimeno. Artiste, dissenyador gràfic i tipogràfic.

“La dilatada i fecunda trayectòria de Contreras Jueas ompli l'últim capítol del cartellisme predigital en València. En un enorme domini tècnic i un estil continuador dels cartellistes espanyols de posguerra, ha afrontat tot tipus de reptes comunicatius, des de cartells anunciadors d'events i festivitats, fins a campanyes d'interés social.

En el seu treball ha creat escola i els seus seguidors segueixen presents en els concursos de cartells que ajuntaments i entitats segueixen convocant en l'actualitat.

La seua empremta segueix present i, per lo que intuïxc, seguirà per molt temps.

Per a molts de nosatres serà el gran referent d'un estil i de la manera de fer d'una época”.

6.2 Javier Mariscal. Artiste, il·lustrador i dissenyador.

“De Rafael Contreras destacaria molts aspectes sobre les seues composicions per a crear cartells. El primer aspecte a mencionar és l'ús que ell fa del color. Els seus cartells són essencialment composicions de color i sobretot, de colors càlids com el roig, groc, taronja, etc.

El disseny d'un cartell pot abordar-se des d'una perspectiva figurativa, geomètrica, de art-nouveau o una mescla de totes elles. Però, definitivament, Rafael Contreras ha optat per una estètica pròpia i sòlida en el color com a element comú en totes les seues composicions”.

6.3 Alberto Corazón. Dissenyador, Escultor, Pintor, teòric de l'ímage.

“El cartell, com a suport de comunicació gràfica és sempre el resultat d'una demanda. Directa, quan hi ha un encàrrec concret o induïda quan es tracta d'un concurs. El cartellista està sempre subjecte, en la seua temàtica, a l'entorn econòmic i social en el que treballa. I igual succeïx en el “llenguatge gràfic” que deu utilitzar. Un llenguatge que deu ser senzill i popular, ya que els destinataris del message deuen percebre-ho, de modo immediat com un message que els “parla” a ells.

El cartell és, per tant, un producte gràfic genuí de la cultura visual del públic al que es dirigix. I eixa adequació, d'estratègia gràfica i desenroll iconogràfic, tan eficaços com a lluent, açò és lo que fa que l'obra cartellística de Rafael Contreras tinga un lloc molt destacat en el disseny gràfic espanyol. I més encara, en eixe apartat important que seria el del cartell en la cultura gràfica valenciana. Una cultura en una forta personalitat, en la que el talent i la sensibilitat de Rafael Contreras té sense dubte a un dels seus mestres».

6.4 Enric Satué. Dissenyador i teòric de l'ímage.

“MIL GRÀCIES. Estimat amic, estic lliteralment sorprès de la capacitat de treball del cartellista Contreras (caligrafia inclosa) i de la generositat de les institucions valencianes sobre el patrocini de llibres com este, que pesa lo que fa molt temps no m'ha pesat en les mans cap atre llibre.

Agraint, puix, la grandiosa documentació respecte del cartellisme llevantí en general i el del colega Contreras en particular, declare la meua enveja personal i colectiva pels llibres com este, que podrien fer-se en Catalunya en els nostres cartellistes i dissenyadors i hui per hui no tenim a les institucions tan ben dispostes com fa uns anys. Felicitats”.

7. El dibuixant i pintor.

Contreras Jueas pintant en el seu estudi del carrer Trinitarios. Mural per a un saló de música (oli sobre taula en pa d'argent i corladura d'or).

Per la seua dilatada dedicació durant tota la vida al Disseny Gràfic i carint de sistemes digitals durant la major part de la seua trajectòria professional, tots els cartells o disseny publicitari es pintava majoritàriament a l'aiguada o aquarela per a la seua posterior reproducció litogràfica, Contreras, sent un extraordinari coneixedor de la tècnica i els procediments pictòrics a l'oli, ha aprofitat poc la seua faceta de pintor a l'oli.

Rafael Contreras és, davant tot, dibuixant, les seues obres es rigen per un ampli domini del dibuix. Com a bon coneixedor de la figura humana i la perspectiva es permet distorsionar lliurement la realitat sense alterar l'essència. Servixquen d'exemple el "Cartell de Falles de 1984", el dibuix és el concepte sobre el que s'assenta el restant d'elements constructius de l'imatge.

Pare Ramón Arizmendi. O.P. (1999).

7.1 Els inicis en restauració i pintura.

A partir dels 11 o 12 anys, Rafael, induït pel seu pare va pintar nombroses miniatures originals i còpies de grans mestres, la qual cosa li va instruir en el dibuix i la pintura.

Són els anys quaranta. Finalizada la lluita nacional moltes iglésies de la Comunitat Valenciana varen quedar destruïdes. El seu pare, Rafael Contreras Mongrell, va treballar conjuntament en el Catedràtic de Restauració de l'Escola Superior de Belles arts de Sant Carlos, Luis Roig d'Alós, i en el seu germà José María, talliste i escayoliste.

Entre les obres que pintara i restaurara en la Ciutat de València Contreras Mongrell, destaquen: La Parròquia de los Santos Juanes; la totalitat del temple i els esgrafiats de l'Iglésia de Sant Esteban, la grandiosa llegenda que rodeja tota la part superior del Saló Columnari de la Llonja de la Seda en pa d'or de llei; la Capella de Sant Vicent, de la Catedral; la Capella del Colege de les Mares Dominicas de la Anunciata i també la Capella de la Comunió de l'Iglésia Parroquial de Titaguas (València), en estes dos últimes, treballant sobre bastides a 20 metres d'altura. Rafael va col·laborar en el seu pare qui aixina mateix, va restaurar els frescos de l'Iglésia Parroquial de Vall de Uxó (Castelló); l'Iglésia Parroquial de Náquera (València) i l'Iglésia de Sant Francisco de Paula, de Viver (Castelló). En el transcurs del periodo 1947-50 treballarà en el seu pare.

7.2 Descripció estilística de la seua obra.

Rafael posseïx un estil propi molt definit que es caracterisa per un exultant sentit del ritme, depurada composició a pur de línies dinàmiques i eurítmics recorreguts visuals que capten de colp i repent l'atenció de l'espectador, i un ampli domini del color, especialment la difícil harmonia dels complementaris.

Independentment dels seus treballs professionals, en els que, com hem dit majorment va utilitzar l'aiguada i l'aquarela, Rafael ha sentit sempre una especial satisfacció per les seues trobades en el dibuix i la pintura del natural, concretament

la representació de la figura humana i panorames rurals i agrests, interpretats sobre superfícies de paper, cartó, taula, llenç i murals, en estos últims en tècnica mixta a l'oli sobre pa d'or.

8. Incursió en la fotografia i l'introducció del color.

Sent Rafael Contreras des de chiquet un enamorat de l'imatge, l'afició a la fotografia en ell va ser congènita. En l'import de l'1er premi de dibuix de l'Exposició d'Aprenentes de l'obra Educació i Descans, va adquirir la seua primera càmera de segona mà, una menuda Kodak de mancha de 1911 en la que va realitzar les seues primeres fotografies.

Durant el seu periodo de treball en la Litografia Ortega va tindre ocasió d'adquirir la prestigiosa càmera alemana Rolleiflex Reflex 6x6, que va ser des de llavors la seua companyera inseparable en viages i per a la realització de fotografies artístiques, algunes de les quals il·lustren el present capítol.

La fotografia en color sobre paper i diapositiva per aquella època no havia segut encara introduïda en València, per lo que Contreras, de la mateixa manera que el restant de dibuixants publicitaris, pintava els originals a mà, generalment a l'aiguat o aquarela, per a la seua posterior reproducció litogràfica.

Com s'ha dit, un dels primers treballs de Contreras en la Litografia Ortega, va ser l'extens catàleg de Juguetes Payá compost per locomotores, vagons, rails de ferrocarril, automòbils desmontables, etc. en miniatura, en més d'un centenar de peces la qual cosa li va ocupar prop de tres mesos de dedicació. Tot això pese a que, per a guanyar temps pintava a l'aiguat sobre fotografies en blanc i negre, en positivació molt curta, de les quals solament aprofitava el dibuix.

Posteriorment va aparéixer en el mercat una nova tècnica nomenada flexicrome, procediment de colorejat a mà sobre una base neutra de colors en sèpia, que Rafael també va utilitzar i que consistia en un procés artesanal molt lent, sense la concreció de la positivació, requerint d'un

Manuel González Comes (1996).

*L'Ermita de Vera. Ceres sobre paper Canson.
Reinterpretació. 26 x 20 cm. (2013).*

paper especial en un tractament i un producte que revelava una imatge latent, colorejada a mà en anilines.

Prèviament a l'introducció de la fotografia a color, el flexicrome, era d'eixe modo utilitat per Garnica i Contreras en el periodo que comprén la seua estància en la Litografia Ortega.

8.1 Litografía Hijos de Simeón Durá (1957- 70).

Despuix de deixar la Litografia Ortega i despuix de l'any transcorregut en La Rioja, com ya es va citar en anterioritat, per a Rafael Contreras va començar en la Litografía Durá un dels periodos més gratificants de la seua vida laboral.

Contreras, va intuir que la fotografia a color anava a ser una gran auxiliar del Disseny Gràfic accelerant la realització d'originals, sobretot pel que fa a catàlecs i atres treballs que requerien abundants imàgens i que fins a llavors es pintaven a mà.

Va ser pioner en els estudis i pràctiques de processos químics de fotografia a color:

Junt a l'excelent professional i bon companyer Ramón Izquierdo Sánchez, varen propondre a José Durá Andreu, amo de la Litografía Durá, de València, posar en funcionament un estudi i laboratori fotogràfic dins de la citada empresa. La resposta va ser favorable. Durá Andreu els va habilitar les instal·lacions adequades per a que pogueren experimentar en les prems i processat a color sobre paper i diapositiva, a despeses pagades, en la condició de que totes les proves s'efectuaren durant el temps lliure dels fins de semana, per a no interferir aixina en la dinàmica de l'empresa.

El revelat consistia en un laboriós procés compost de set banys consecutius, que seria introduït a la seua volta en l'estudi que Rafael Contreras crearia. Tot el procés s'efectuava manualment i un simple canvi de temperatura d'un quarto de grau podia alterar el color de les diapositives. Rafael Contreras va ser, junt en Ramón Izquierdo Sánchez i Fotografia Cuesta, pioner en els processos de revelat manual de grans diapositives a color en la Ciutat de València.

En les fins de semana, durant els dos mesos següents, Ramón Izquierdo i Rafael Contreras varen adquirir els suficients coneiximents com per a dominar tant el maneig de la càmera, com la preparació dels banys i revelat de les diapositives a color. Immediatament es va aplicar este nou sistema a la preparació d'originals per als clients de la pròpia empresa de Litografía Durá, produint-se en això un elevat estalvi de temps, i reducció de les despeses de producció en la preparació dels dissenys de catàlecs i tota classe d'impresos, sent la primera indústria d'este tipu en València que va amprar els procediments fotogràfics en color, conseguint en això, sense detriment de la qualitat, un notable descens en els presuposts de l'empresa, la qual cosa va ocasionar un fort increment en la cartera de nous clients de la Litografia. Aixina, la fotografia a color es va amprar en catàlecs de tot tipu: mobles, joyeries, calendaris, campanya de publicitat de la taronja per a tota Europa, etc.

En posterioritat, Rafael Contreras i Ramón Izquierdo varen instruir en les tècniques fotogràfiques i de laboratori a José Peris Picó i Álvaro Beltrán Bueno, que més avant es convertiria en soci del seu propi estudi, els qui serien els encarregats de realitzar els processos fotogràfics en la citada Litografia, ya que Ramón Izquierdo i Rafael Contreras pels seus càrrecs de Director General i Director d'Art, respectivament, precisaven de gran mobilitat dins de l'empresa, tant per a l'atenció a clients com a la plantilla del restant de dibuixants.

8.2 Joyas Gralo i Perlas Nereida. (1970- 72).

En l'època de Rafael com a Director de l'Agència de Publicitat i Director d'Art de l'empresa Joyas Gralo i Perlas Nereida, es va instal·lar un estudi fotogràfic en la mateixa en material de primera qualitat, que incloïa una càmera de gran format de 18 x 24 cm. per a fotografiar les peces de joyeria en tot el detall que estes requerien, aixina com models vius seleccionats per Rafael en agències de Madrit i Barcelona en destí a revistes especialisades.

Fotografia realitzada per Contreras per a Lindsay Kemp al final de la seua obra Flowers.

8.3 Estudi Propi de Disseny Gràfic i Fotografia Publicitària. (1972- 79).

En el seu estudi propi de disseny i fotografia publicitària Rafael Contreras va desenvolupar una gran activitat, primer en solitari, i més avant com ya varem dir, en l'incorporació del seu soci Álvaro Beltrán Bueno.

Allí Rafael va realitzar en la càmera 9x12 tota classe d'originals, majorment per a catàlegs de joguets, joieria, ceràmica, etc. i models vius, revelant ell mateixa manualment les diapositives a color, en un sofisticat procés de set banys que requeria una gran minuciositat i exactitud.

A destacar sobretot el montage i cuidadosa composició de disseny i fotografia de joyes per a pàgines de revista i catàlegs, que montava en habilitat, gràcies a la seua experiència anterior en l'empresa de Joyas Gralo, la qual cosa li va aportar gran número de clients d'este sector.

Una altra de les facetes resenyables va ser l'innovació en el plató de menudes escenografies i ambientació per a resaltar els joguets en les pàgines de catàlegs de les quals incloem alguna mostra, que en posterioritat seria imitat per altres fotògrafs.

En el transcurs de l'activitat en el seu estudi propi, va aparèixer una normativa o llei que obligava a tots els fotògrafs de qualsevol especialitat a posseir el carnet professional que s'otorgava per mig de l'aprovació d'un examen teòric-pràctic.

Rafael va superar dita prova davant el Tribunal Tècnic Empresarial de Barcelona (1976).

El fondo fotogràfic de Contreras es pot dividir en dos núcleus segons la seua funció: Fotografia Industrial o Publicitària (catàlegs: joieria, jugueteria, taulelleria i uns altres), i Fotografia d'Autor "artística i personal": (espectacles, paisatge, figura, i viages).

Rafael Contreras ha recorregut tota Espanya i 18 països de l'estranger, portant per companyeres les seues càmeres Rolleiflex Reflex 6x6 i la Mamiya de pas universal en les òptiques de gran angular, teleobjectiu, i normal.

Amant de les grans representacions, menció a banda mereixen les seues instantànies de

ballet, destacant l'extens reportage realitzat per a l'espectàcul internacional de Lindsay Kemp Company, que li va valdre la felicitació del genial i prestigiós coreògraf.

Sent Professor de l'assignatura de Dibuix del Natural en la Facultat de Belles arts de Sant Carlos, va tindre ocasió de realitzar múltiples fotografies artístiques de nuets femenins.

9. Etapa com a professor.

9.1 Professor de la Facultat de Belles Arts de Sant Carlos.

En l'any 1979 va morir el professor Fernando Rodríguez Beut que impartia l'assignatura de Dibuix del Natural en l'Escola Superior de Belles Arts de Sant Carlos de València. Santiago Rodríguez García, Decà de dita Escola, va designar per a ocupar la vacant a Rafael Contreras, el qual donada la seua intensa activitat laboral en el seu estudi de Disseny i Fotografia Publicitària, i la seua activitat docent en l'Escola d'Arts Aplicades, en certes dificultats acceptaria donada l'insistència d'aquell.

Rafael seria contractat en 1979, i aplegats al curs 1981-82, en motiu del canvi de pla d'estudis, solicita la permuta de l'assignatura troncal de "Dibuix del Natural", que tant li satisfia, per l'optativa de "Procediments Gràfics", disciplina en la que, donat l'auge que experimentava el Disseny Gràfic i la seua experiència en el mateix per haver-li dedicat tota la seua vida, podia oferir un major grau de preparació tècnica als seus alumnes i una considerable oferta laboral.

El 30 de giner de 1988, es convoquen les oposicions lliures per al recapte de la plaça de "Procediments Gràfics". Rafael Contreras prepara un ambiciós Projecte Docent que reflectix tot el temari de la seua assignatura, en múltiples exemples gràfics de treballs propis i d'alumnes. En data 28 de juny de 1989, s'acorda per unanimitat concedir-li la plaça de Professor Titular d'Universitat de l'assignatura "Procediments Gràfics" de la Facultat de Belles arts de Sant Carlos de València, ya que ocuparia fins a la seua marcha, el 30 de Setembre del 2002. Esta assignatura tindria una gran

acceptació entre els alumnes, obtenint unes de les millors qualificacions de la Facultat.

Des del començ en que impartira l'assignatura de "Procediments Gràfics", que ell mateixa sempre ha denominat "Disseny Gràfic", durant dos anys va exercir la docència de la mateixa en solitari, pero va ser tal l'increment d'alumnat en esta especialitat, que fins a la seua jubilació es varen anar incorporant nous professors i assignatures complementàries alcançant la sifra de huit, sent nomenat des del principi responsable de l'Unitat Docent de Disseny Gràfic.

Durant el seu periodo d'ensenyança en la Facultat de Belles arts, va formar part fins a la seua jubilació del grup de Disseny Gràfic del Departament de Dibuix: Investigació "Morfologia, Gràfica i Comunicació" en l'Universitat Politècnica de València, del que va ser cofundador i responsable de la línia d'intensificació Disseny Gràfic.

En jubilar-se va demanar al Cap del Departament Carlos Plasencia, que encara que ell no estiguera en actiu, es potenciara cada volta més l'activitat d'este grup, oferint-se a col·laborar en lo que consideraren oportú, i sobretot per a fer realitat la seua idea de crear una àmplia base de senyes en la finalitat de publicar en varis volums "La Historia del Diseño Gráfico Valenciano" com a ampliació als seus llibres i articles de premsa i revistes.

9.2 Peris Torres.

En 1996, Rafael Contreras va ser requerit per a ocupar el càrrec de Conseller Cap de l'Equip Assessor del Departament de Disseny en Publicitat i Gràfic de l'Escola Internacional de Disseny Peris –Torres de València, per a la Llicenciatura en Disseny per la Winchester School of Art de l'Universitat de Southampton (Anglaterra).

Ya que en Espanya no existia la titulació de Diplomatura ni Llicenciatura en Disseny Gràfic, estant llimitada a la Graduació, la direcció d'este acreditat centre valencià, va establir un conveni en la citada Escola d'Art per a cursar en València la Llicenciatura de Disseny Gràfic i Publicitat en titulació anglesa, baix la supervisió

del professorat de la Winchester School of Art i de tres professors valencians, entre els que es trobaven Felipe Vicente Garín Llombart i el propi Rafael Contreras Juesas.

10. Conclusió: Aportacions de Rafael Contreras.

*Plaça de la Verge. (Rotulador aquarelable i ceres).
Nomenament de la Fallera Major Infantil de València
2002.*

En el camp bibliogràfic Rafael Contreras és l'investigador sobre cartellisme de cita obligada. Sent imprescindible la seua intervenció per a abordar el cartellisme valencià. Redescobridor, recopilador i divulgador per mig d'una extensa investigació a través dels seus llibres i publicacions en premsa i revistes especialitzades, del ric Fondo Cartellístic Valencià, que ell mateixa acredita i confirma com a Escola Valenciana del Cartell. Contreras "ha conseguit traure a la llum el gran tresor dels nostres cartells que permaneixien amagats per a la majoria dels valencians".

Enumerarem les següents contribucions:

- Tesis Doctoral: Cartelistas e Ilustradores en Valencia. Los Carteles de las Fiestas del Fuego. Catálogo Crítico. Dirigida pel Doctor Felipe Vicente Garín Llombart.
- Incorporació i difusió de el "brainstorming" com a método creatiu en l'aprehensió de l'idea, prèvia a l'elaboració del cartell i l'importància del procés com a mig per a una òptima consecució.

Plaça de la Verge. (Rotulador).

- Investigació exhaustiva dels Fondos Cartelísticos Valencianos, fins a aconseguir la catalogació completa de la totalitat dels cartells de Falles i Fira de Juliol de València, des dels seus orígens en 1929 i 1871 respectivament, fins a l'any 2003. I potenciació el Cartelismo Valenciano.
- Estudi i anàlisi iconològic i iconogràfic del llenguatge gràfic en el cartell.

Contreras serà l'introduïdor del Disseny Gràfic en Belles arts i en l'Universitat Politècnica de València sent pioner de l'1er Màster d'Arts Gràfiques (1991), en el que va dirigir l'àrea de Disseny Gràfic.

Impulsor de nous concursos i premis de cartells en l'Ajuntament de València, incrementant la dotació econòmica dels mateixos, renovant a la mateixa vegada, les bases oficials del concurs de cartells de l'Ajuntament de València, que serviren com a patró d'altres bases en el restant de la Comunitat i de part d'Espanya.

Creador i primer president de l'Associació Valenciana d'Amics del Cartell, un nucli referencial d'artistes especialitzats en el cartell, o estudiosos del mateix.

Una altra de les seues ambicioses idees és la de que es declare oficialment a València com a "Ciutat Internacional del Cartell" per la seua arraïlada tradició representada per la prestigiosa Escola Valenciana del Cartell, aixina com la creació del Museu Valencià del Cartell atesorant nombrosos fondos de diferents organismes oficials i particulars, a l'estil dels grans museus d'esta especialitat existents en el món.

10.1 Caracterisació de l'obra cartellística de Rafael Contreras.

Sobre el denominador comú, la caracterisació estilística dels seus cartells podem descriure-la com:

1. Busca obsessiva de l'idea i la creativitat.
2. Àmplia experimentació de les tècniques i materials més idòneus per a la consecució de l'Art Final, i fins i tot us de la infografia en els seus últims cartells.

3. Resolució gràfic-plàstica per mig de tendències tradicionals o personalitzades.
4. Concedix absoluta importància a la distribució de l'orde i jerarquia dels diferents components gràfics, partint d'un poderós element ordenador per a aconseguir captar l'atenció de l'espectador per mig d'un dinàmic recorregut visual, conseguint una perfecta comunicació i percepció del missatge.
5. Domini del dibuix i colorit mediterràneu, de gran gama cromàtica, en preponderància de primaris i complementaris.
6. Importància del treball de camp, espontaneïtat i varietat en el esbossat, processos i pulcritut en l'Art Final:
 - Aprofundiment en la gènesis de l'idea, per mig del "brainstorming".
 - Profusa elaboració d'esbossos.
 - Dibuix llineal i de taca.
 - To en amplíssima gama de clarobscur en grises, blanc i negre, i color.
 - Forma: ritmes curves i diagonals.
 - Colors: vius predominantment primaris i complementaris.
 - Pluralitat estilístic-tècnica. Diferents procediments plàstics i plantejaments conceptuals.

10.2 Influències en el cartellisme.

Luis Dubón Portolés li va atraure l'atenció per la seua tècnica i minuciositat en els acabaments, coleccionant els seus dibuixos en premsa i altres mijos. Estil personalíssim basat en ritmes i curves; José Segrelles Albert pel seu mestrage i desbordant imaginació; Vicente Canet Cabellón sent un innovador de la tinta plana i depurada síntesis; l'us de la tinta plana d'Arturo Ballester Marco; el mestrage en l'us de l'aerògraf del que va ser introduïdor Josep Renau Berenguer; Cassandre, el millor cartellista de totes les èpoques. Altres moviments com el cubisme, futurisme, i expressionisme també varen ser influents per a Contreras, a estos se sumen de manera directa el seu pare Rafael Contreras Mongrell, Alberto Peris Gregori, i Vicente Gil Pérez.

Caixco Antic. Panoràmica. (Rotulador).

Caixco Antic. (Rotulador aquarelable i ceras).
 Nomenament de la Fallera Major de València 2002.

11. Bibliografía.

- AGRAMUNT LACRUZ, Francisco: *Diccionario de artistas Valencianos del s. XX*. Valencia: Albatros, 1999.
- ARCEMARTÍNEZ, José Miguel. *Rafael Contreras Juegas: Cartelista, Comunicador Gráfico, Pintor, Investigador, Escritor y Pedagogo. Vida, Obra, y Catálogo Analítico.*[El texto que se presenta ha sido tomado y reelaborado partiendo de esta fuente bibliográfica indispensable: la tesis doctoral sobre la biografía del artista, valorada con "sobresaliente cum laude" y que contaba con la aprobación del propio Rafael Contreras y del mismo Director de Tesis, Felipe Garín Llombart].
- BARNICOAT, John.: *Los carteles, su historia y su lenguaje*. Barcelona: Gustavo Gili, 1973.
- CONTRERAS JUEGAS, Rafael. *Cartelistas e Ilustradores en Valencia*. Carteles de las Fiestas del Fuego. Catálogo crítico. Tesis doctoral. Universidad Politécnica de Valencia, 1987.
- "La Escuela Valenciana del Cartel". *Libro de Comunicaciones del 1er Congreso de Historia del Arte Valenciano*. Facultad de Geografía e Historia de la Universidad de Valencia. 1992.
- *Carteles de Fallas de Valencia*. Valencia: Ayuntamiento de Valencia, 1998.
- *Carteles y cartelistas valencianos*. Valencia: Ayuntamiento de Valencia, 2003.
- *Carteles de la Feria de Julio*. Valencia: Ayuntamiento de Valencia, 2003.
- *Catálogo de la exposición antológica "Una vida en cartel"*. Valencia: Ayuntamiento de Valencia. Museo de la Ciudad, 2004.
- *Moros i Cristians, La Festa Gran*. Ítaca. Valencia: Ítaca, 2007.
- *...Las Fallas....* Valencia: Carena Editores, 2012.
- *Proyecto Docente* (Procedimientos Gráficos), Valencia: UPV, Facultad de BB.AA. de San Carlos, 1988.
- FRASCARA, Jorge: *Diseño gráfico y comunicación*. Buenos Aires: Infinito, 1988.
- MUNARI, Bruno: *Diseño y comunicación visual*. Barcelona: Gustavo Gili. 1973.
- *El arte como oficio*. Barcelona: Labor, 1968.
- OSGOOD, Charles: *La medida del significado*. Madrid: Gredos, 1976.
- PANOFSKY, Edwin: *El significado de las artes visuales*. Madrid: Alianza, 1980.
- SATUÉ, Enric. *El diseño gráfico desde sus orígenes hasta nuestros días*. Madrid: Alianza, 1990.
- SWANN, Alan: *Bases del diseño gráfico*. Barcelona: Gustavo Gili, 2001.
- TAUSK, Petr: *Historia de la fotografía en el siglo XX. De la fotografía artística al periodismo gráfico*. Barcelona: Gustavo Gili, 1978.
- WONG, Wucius: *Fundamentos del diseño*. Barcelona: Gustavo Gili, 1979.
- VICTOROFF, David: *La publicidad y la imagen*. Barcelona: Gustavo Gili, 1980.

Eliás Pérez, Decà de la Facultat de BB.AA. otorgant-li la Medalla de Belles Arts.

Rafa Contreras. Recorts d'amistat

Per: *Rafael Solaz i Albert*

Historiador

Sempre parlàvem d'art, tema que nos unia. Yo escoltava, perquè escoltar a Rafa Contreras era una lliçó, tot un mestre, les seues conversacions eren com participar en una classe de nivell artístic ya que ell tenia importants vivències que formaven part d'eixa nòmina d'artistes valencians. Un dia em va cridar per a dir-me que tenia en projecte escriure i editar un llibre sobre els cartellistes valencians, la seua especialitat, i que volia contar en la meua col·laboració ya que yo havia realitzat dos cartells per a la Fira del Llibre Antic. Li vaig enviar les dos imàgens. Al poc temps el llibre va ser un fet, editat per l'Ajuntament de València, i gràcies a ell vaig figurar formant part de l'elenc d'artistes especialistes en el cartell, tot un honor. Era molt esplèndid en els amics i poques coses se li passaven per alt.

Des de feya dècades contava en el seu respal. Venia a totes les meues presentacions de llibres i atres actes. I sempre, quan venia la tanda de preguntes, intervenia aportant notícies sobre el tema que tractara. Era tot un divulgador, tenia moltes coses que dir, que transmetre. L'última volta que va acodir a un dels meus actes ho va fer en cadira de rodes, tot un esforç cap a la meua persona, a qui considerava el seu amic. Era com si ho arrastrara el recort i l'amistat.

Crec que va ser l'última volta que el vaig vore, no ho sé. Vaig sentir molt la seua mort. Vaig estar present, com no podia ser d'una altra manera, en l'inauguració de la placa del carrer dedicada al seu nom, on també es varen donar cita molts dels amics i persones que havien segut importants en la seua vida. Va ser tot un homenage. Segur que ell estava allí.

CARTELES y cartelistas valencianos

Recordant a un bon amic

Per: *Vicente Lorenzo Díaz*

Cartellista i Artiste Faller

El 24 de novembre de 2017, nos deixava Rafael Contreras Juesas, Doctor en BBAA, Professor titular de la facultat de BBAA de l'Universitat Politècnica de València, escritor, cartellista...i es podria afegir a esta llista de mèrits professionals alguns més, pero la seua qualitat principal i per damunt dels reconeiximents oficials, seria per a mi la d'AMIC.

Rafael Contreras era, i crec en el fondo que en la nostra memòria ho seguix sent, una persona pròxima, accessible, senzill, amable, valencià, propenc al món faller i en un gran sentit de l'humor.

Esta proximitat que mantenia en el seu entorn, nos porta a un grup d'amics, i com a excusa, organisar un almorzar on vàrem poder manifestar-li el nostre reconeiximent com a professor i mestre, al mateix temps que el nostre carinyo i amiatat com a persona, fent-li entrega d'una espècie de pergami en la firma de tots els assistents.

Pero com este reconeiximent no era suficient per a una persona de la seua valia vàrem voler, els seus amics, encapçalats per José Miguel Arce i contant en l'ajuda i beneplàcit de la seua família, després de no poques dificultats, vàrem conseguir posar el seu nom en un carrer de València, per a aixina perpetuar el seu recort a nivell popular, ya que a nivell personal Rafael sempre estarà molt pròxim, tal com era ell.

En Recort de Rafael Contreras Jueas

Per: *Dr. D. José Miguel Arce*

Prof. de la UJI, UCV, y VIU

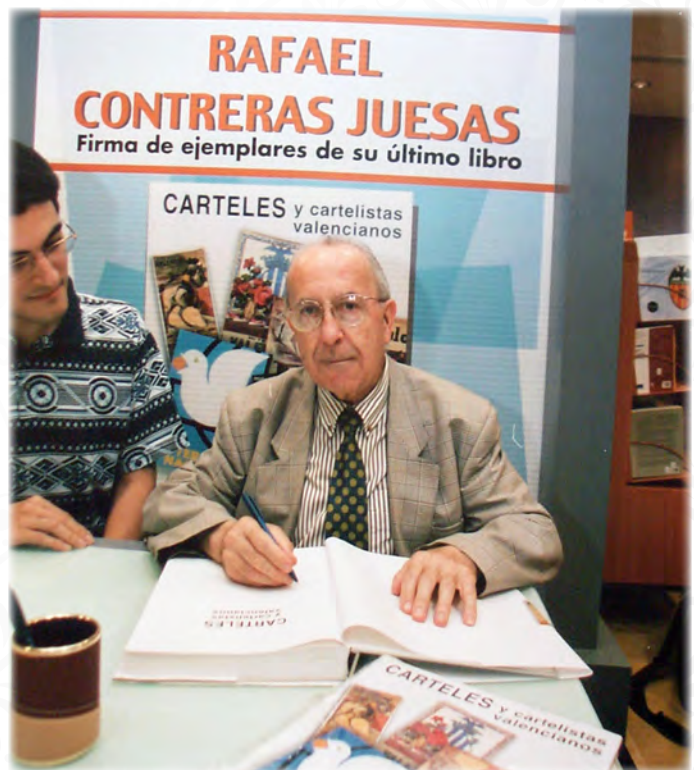
El 23 de novembre del 2017 nos deixava Rafael Contreras Jueas per a reunir-se en la pléyade d'artistes que nos precedixen i que lluïxen en el firmament estrelat. Posteriorment el 9 de març del 2018 s'anunciava públicament als mijos de comunicació l'aprovació d'un carrer a nom del genial cartelliste, una placa metàlica, que inaugurava a la seua vegada la nova senyalètica de l'Ajuntament de València, i que finalment es colocava en el nomenat carrer el dissabte 23 de juny a les 10:00. Com a colofó, casi mig any després, també un dissabte 1 de decembre a les 12:00 se celebrava un homenage in situ, on es va colocar una placa escultòrica, baixrelleu artístic en retrat i firma del mestre Contreras, obra modelada per l'artista Vicente Lorenzo, verbigràcia de la família i amics que varen estar presents en un càlit homenage en la coronació de llorer per part de la família al ritme de dolçaina i tabalet, música que tant va impregnar les seues creacions. Allí queda un recort per a memòria de tots, un emblema biogràfic fet pedra en l'entorn urbà de la seua terra i al costat del barri o districte de Russafa que li va vore nàixer. Allí podem visitar el seu pètreo recort, Contreras seguix viu perpetuant la seua memòria en el temps.

Llegim "Carrer de Rafael Contreras. Cartellista" efectivament d'entre les múltiples facetes artístiques de Rafael Contreras la que més va cultivar va ser la del cartellisme. D'eixe modo parlar de cartellisme és parlar necessàriament de Contreras, una caracterisació medular indissociable.

Hui tota una nòmina d'alumnes i amics li recorda en nostàlgia, la seua aportació artística i influix creatiu és perentòria, i prevaldrà generacionalment. Les seues creacions estan molt presents en la imageria de València, en especial el del Cartell de Falles de 1982.

Com a amic i biògraf he tingut la satisfacció d'haver compartit matins, vesprades, i velades en el mestre, conversant a l'escolta de les seues paraules; assistint a numerosos menjars i sopars, presenciand múltiples events. Com a alumne he tingut l'oportunitat de deprendre dels seues postulats, en l'assignatura de "Disseny Gràfic" de la que va ser professor tants anys, i que impartira magistralment en la Facultat, fet corroborat per la gran merescuda bona opinió que d'ell tenen els seus alumnes. El professor Contreras, sense recel algun, desinteressada generosa i incondicionalment, donava tot lo que sabia.

Contreras era una persona propenca, en una indiscutible calitat humana i grau de aperturisme; preocupadament agrait, sociable, cordial al

Contreras en la firma d'eixemplars del llibre "Carteles y Cartelistas Valencianos" en el Corte Inglés, li acompanya el seu biògraf José Miguel Arce.

Rafael Contreras, junt a José Miguel Arce, el dia de l'entrega del premi "Pare Jofré" otorgat per L'Agrupació de Falles Mercat de Jesús".

tracte, tractable en excés. D'esperit afable i desenfadat, sempre que li era possible feya gala de la seua gràcia espontànea i perspicaç comicitat, pronunciant alguna ocurrent nota d'humor quan l'ocasió es presentava.

Sempre ha procurat vore el costat positiu de la vida, fugint de les desgràcies pròpies i interessant-se en les alienes per a intentar

ajudar en lo possible. No en va va ser premiada la seua entrega pels demés quan la Federació d'Associacions de Veïns de València li va otorgar el "Premi Ciutadà 2005", que engrossava una llarga llista de meritoris guardons com la medalla de la Facultat de Belles arts, o l'Insígnia d'Or com a Soci d'Honor de l'Ateneu Mercantil de València; el Premi Brillant del Círcul d'Opinió Bunyols d'Or i Brillants ab Fulles de Llorer, i el "Ninot d'Or" del Gremi Artesà d'Artistes Fallers.

El dilatat bagage professional de Contreras és sorprenent i sense parangó, en una acreditada experiència a les seues esqueses. Contreras atesora en el seu saber, el coneiximent experimental de diverses tècniques arraiades en l'Història de les Belles Arts. Entre atres rols que li varen ser assignats va treballar com a director d'art per a les Litografia Durá i Ortega, i com a docent en l'Escola d'Arts i Oficis Artístics i la Facultat de Belles arts de Sant Carlos de València, entre uns atres.

Pertanyent a la Saga dels Mongrell, Rafael Contreras és l'investigador sobre cartellisme de cita obligada. Sent imprescindible la seua intervenció per a abordar el cartellisme valencià. La faceta del cartellisme és la més característica de Contreras, autodefinin-se com a tal en diverses ocasions. Recorde que a poc de conèixer personalment a l'autor, li va ser otorgat el premi del Cartell de Falles de l'Any 2000. Vaig quedar impressionat com a pesar de la seua senectut, era capaç de produir en tanta energia vivificant i magnífica prodigalitat obres diferents entre sí, en la viril frescor d'algú que encara tenia moltes coses que dir i s'emocionava dient-les. Creacions actuals i intemporals que perviuen en la memòria gràfica colectiva.

Un dels postulats de Contreras ha segut no repetir res de lo que s'hi haja vist o realitzat en anterioritat. D'eixe modo cada cartell té un estil propi inconfundible i un punt de partida diferent, que ho fa genuïnament únic. En el pas del temps em reafirme en la convicció de que no solament la seua obra era única i irrepètible, la singularitat de Contreras en lo professional, com a artista, i en lo personal, com a home, està a una altura irrepètible.

Rafa Contreras, el mestre invencible

Per: *José Aguilar García*

Il·lustrador i Dissenyador Gràfic

Rafa Contreras, a ell li agradava molt que li cridaren aixina, era el meu amic i el meu mestre, i també el de centenars, el de mils d'alumnes que varen tindre la sort de dependre en la seues classes d'Arts i Oficis i també de la Facultat de Belles arts.

Un dels seus alumnes, el gran dibuixant Miquel Beltrán, li va escriure una volta una dedicatòria en la que ho definia com el mestre invencible. D'ahí prenc prestat el títol d'este escrit.

Rafa era invencible, perque com ell mateixa dia citant a un insigne científic espanyol, *"si alguna vez tengo un enemigo, lo destruyo convirtiéndolo en mi amigo"*. No crec que Rafa tinguera cap enemic, pero sí infinitat d'amics, amics que va anar atesorant al pas dels anys de la seua vida personal, i als que es varen anar sumant tots els seus exalumnes. Ell els seguia atenent en el seu estudi molts anys després de finalisar els cursos, ya convertits en professionals del disseny o l'il·lustració, i recorrien a ell quan els sorgia algun problema tècnic o de concepte en el seu treball diari. En eixe instant, el seu primer recurs era acordar-se del professor que tant els havia motivat, la persona que havia sabut anar més allà de les seues obligacions estrictes i s'havia implicat en ajudar-los. S'acordaven de Rafa. Crec que per a algú que además de ser un gran professional era un docent vocacional, no pot haver major recompensa i satisfacció que la de vore com els teus alumnes segueixen, molts anys després d'acabar els seus estudis, recordant i demandant les teues ensenyances, coneiximents i consells.

Además de la seua llabor com a artiste gràfic, cartelliste, il·lustrador, fotògraf i pintor, Rafa escrivia i ho feya molt be. Poesia, humorística i lírica, articles, relats, i sobretot estudis i ensajos sobre la cartellística i el disseny gràfic valencià, tema que li entusiasmava i de lo que va ser un adalit tota la seua vida. Prova fefaent d'això són els diferents volums, exquisitament editats, que contenen un enorme treball de documentació, catalogació i anàlisi. Done fe d'això, perque vaig passar moltes hores fotografiant i catalogant, junt a Rafa, centenars de cartells i peces gràfiques en biblioteques, archius i museus de moltes ciutats i pobles, sobretot de la Comunitat Valenciana. En tots estos estudis publicats sempre va haver una

clara intenció didàctica i divulgadora, que hui són referències imprescindibles per a abordar una visió del disseny gràfic en Espanya durant els sigles XIX i XX.

Eixa mateixa vocació li va portar a col·laborar en entitats culturals, associacions i comissions falleres que sol·licitaven la seua participació. Sempre ho va fer de forma generosa i desinteressada, convençut de que contribuïa a un fi noble i necessari com és la posada en valor del nostre patrimoni cultural i artístic. En la comissió de la Falla Joan d'Aguiló va tindre una relació molt especial i sempre es va sentir feliç de recolzar els seus llibrets de falla, que han mantingut en tot moment una excel·lent qualitat de presentació i continguts. Yo vaig tindre la sort de

conèixer esta comissió gràcies a Rafa, qui em va invitar a implicar-me i participar, i en tots estos anys ha quedat un ampli índex de portades i continguts, i sobretot un enorme afecte i amistat cap a les persones que formen part d'esta iniciativa. L'esperit de Rafa ha seguit sempre semblant amics.

Rafa seguirà molt feliç veent com tot el seu treball i esforç és recordat, està viu i alimenta noves iniciatives.

Per a mi ha segut una satisfacció sumar-me a este mereixcut homenage de la mà del gran amic Pepe Olivert i de la Falla Joan d'Aguiló, i haver col·laborat tots estos anys en els seus estupents llibrets fallers.

Moltes gràcies, fins a sempre.

Contreras Sureda

Be, ya hem aplegat al final del Llibre Faller d'enguany, i lo únic que em queda és donar el nostre agraïment a totes eixes persones que han fet possible, un any més, que esta publicació pugua vore la llum gràcies al treball de tots ells, persones que segueixen creent en la principal filosofia del llibret de falla, que no és una altra, que la de preservar la memòria escrita d'un eixercici per a que pugua passar a engrossar l'història de la nostra comissió.

Un any més tinc que donar les gràcies a tots els membres de la nostra comissió, i en especial a la nostra Junta Directiva, per confiar en nosatres i permetre'ns projectar i crear el nostre Llibre Faller, un treball que no exent de dificultats hem realisat en molt carinyo i dedicació.

El nostre agraïment als patrocinadors i als comerços que any rere any, en la seua inestimable col·laboració, fan més soportable la càrrega econòmica que supón un Llibre Faller d'estes característiques, als membres de la comissió que han dedicat el seu temps en la llabor de captació i ratificació de la publicitat, també a tots els que nos han aportat fotografies per a donar color i embellir-ho, a els que nos han aportat els seus escrits en la realisació de les entrevistes, llistats i altres menesters que requerix un treball d'estes característiques.

Pero sobretot vullc resaltar la gran ajuda i implicació del nostre President Iván Hernández, que en la seua ajuda sempre ha estat disposat i preocupat per a que eixa cadena de necessitats, per al bon funcionament del nostre Llibre, no es trencara en cap moment, i aixina ha segut, col·laborant des del primer moment per a que res es detinguera.

En l'apartat de la poesia festiva vullc felicitar un any més a nostra poetisa Ampar Cabrera i Sanfèlix pel seu excelent treball, segurestic i aixina ho desige, que acabarà reflectit en un estupent i mereixcut premi.

I en l'apartat lliterari destacar la gran aportació, ilusió i compromís de les quatre persones que s'han esforçat per col·laborar en un monogràfic de gran valor per a tots ells, tots tenim molt que agrair-li a la persona al que va dedicat, i de que millor manera que expressant en els seus escrits la seua amistat i admiració cap a la seua persona. Gràcies als nostres bons amics José Aguilar García, José Miguel Arce Martínez, Rafael Solaz Albert i Vicente Lorenzo Díaz per la vostra gran aportació al Llibre Faller 2020.

I per a finalisar els agraïments, dir que segurestic que no hauria segut igual sense ella, gràcies per dirigir esta nau junt a mi un any més, ara sí que és l'últim, i este viage devíem fer-ho junts i aixina ha segut. Gràcies i mil gràcies Laura Lozano Domínguez per tot el teu treball, la teua comprensió i les teues ganes de fer les coses be, tindrem segurament altres projectes i treballs per a realisar conjuntament, pero això serà dins d'uns anys, després d'un mereixcut descans, puix crec que nos ho mereixem.

Gràcies a tots i que gogeu del Llibre Faller.

Pepe Olivert Alba

Coordinador del
Llibre Faller